

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
BİTKİ ZARARLILARI ARAŞTIRMALARI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI KARARLARI
(8-13 Mart 2021)

- 1. AÇILIŞ**
- 2. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI**
- 3. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER**
- 4. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ**
  1. Buğday Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  2. Mısır Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  3. Pamuk Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  4. Patetes Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  5. Örtüaltı Sebze Yetiştiriciliğinde Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  6. Biyolojik Mücadele Araştırma Projeleri
  7. Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projeleri
  8. Badem Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  9. Kiraz ve Vişne Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  10. Elma Armut ve Ayva Entegre Mücadele Araştırma Uygulama ve Eğitim Projesi
  11. Kayısı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  12. Antepfıstığı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  13. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  14. Çilek Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  15. Zeytin Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  16. Ülkesel Meyve Sinekleri Araştırma Projeleri
  17. Ceviz Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  18. Ülkesel Antepfıstığı Psillidi Araştırma Projeleri
  19. Ülkesel *Ricania* sp. Araştırma Projeleri
  20. Nar Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
  21. Münferit Projeler

I. AÇILIŞ

2021 yılı Bitki Zararlıları Araştırmaları Proje Değerlendirme Toplantısı 08-13 Mart 2021 tarihlerinde online olarak gerçekleştirilmiştir.

Toplantı saat 10.00'da Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. İsmail Hakkı KALYONCU'nun açılış konuşması ve sunumu ile başlamıştır. Saat 13.00'te toplantı gündemi ile devam etmiştir.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. İsmail Hakkı KALYONCU'nun projeler ve grup hakkındaki açıklamalarını içeren konuşmaları sonrasında divan başkanlığı seçimi yapılmıştır.

Yapılan seçim sonucunda Divan başkanlığına, Diyarbakır Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nden Dr. Mehmet DUMAN ve Başkan yardımcılığına Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nden Ekrem KAYA, Divan sekreterliğine ise Diyarbakır Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nden Berna KAYMAK KARA ve Muhlis SEZGİN seçilerek divan oluşturulmuştur.

III. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

1- Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projeleri başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Dr. Işıl ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE) liderliğindeki '**Ankara İlinde Meyve ve Bağlarda Aphidoidea Türlerinin Klasik ve Moleküler Yöntemlerle Belirlenmesi ile Teşhis Kataloğunun Hazırlanması**' isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden proje olarak gündeme alınmasına,

2- Biyolojik Mücadele Araştırma Projeleri başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Heval DİLER liderliğindeki '**Orta Anadolu Bölgesi Buğday Tarlalarında Zararlı Olan Yabancı Otlarda Bulunan Eriophyoid (Acarina: Eriophyoidea) Akarların Belirlenmesi ve Biyolojik Mücadele Ajanı Olarak Kullanımlarının Araştırılması (Doktora)**' isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden proje olarak gündeme alınmasına,

3- Biyolojik Mücadele Araştırma Projeleri başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Zuhâl SAÇTI liderliğindeki '**Yumurta-larva Parazitoiti *Chelonus oculator* Panzer (Hymenoptera: Braconidae) ile Patates Güvesi *Phthorimaea operculella* (Zeller) (Lepidoptera: Gelechiidae)'nin Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması (Doktora)**' isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden proje olarak gündeme alınmasına,

4-Münferit projeleri başlığı altında yeni teklif olarak yer alan Ayda KONUKSAL (KKTC Tarımsal Araştırma Enstitüsü) liderliğindeki '**Kuzey Kıbrıs Tahıl Alanlarında Hesse Sineği, *Mayetiola Destructor* (Diptera: Cecidomyiidae) ve Yaprak Leke Hastalıkları *Pyrenophora teres* ve *Bipolaris sorokiniana*' ya karşı Ekim ve Yeşil Aksam Mücadele Zamanlarının Araştırılması**' isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden proje olarak gündeme alınmasına,

Karar verilmiştir.

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1.	Ülkesel Proje Adı	BUĞDAY ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Farklı Ekim ve Hasat Dönemlerinin, Ekmeklik Buğdaydaki (<i>Triticum aestivum</i> L.) Süne [<i>Eurygaster</i> spp. (Hemiptera: Scutelleridae)] Zararı Üzerine Etkisinin Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Ahmet DOĞRU (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)
		:	Ekrem KAYA (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Karakterler arasında yer alan hasat zamanlarından “geç hasat” karakterinin çıkarılması, Çalışmaya erkenci ve normal gelişme gösteren çeşitlerin eklenmesine,
3. Materyal ve metotda önerilen değişiklikler dikkate alınarak bütçenin yeniden düzenlenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Buğday Alanlarında Zararlı Buğday Karasineği, <i>Phorbia fumigata</i> Meigen (Diptera: Anthomyiidae)'nın Yayılış Alanı, Bulaşma Oranı, Popülasyon Takibi, Doğal Düşmanları ve Kimyasal Mücadelesinin Araştırılması
	Lider	:	Ali Duran KANAT (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Mehmet DUMAN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Sürvey çalışmalarında örnek alınacak tarla sayısının çizelge ile belirtilmesine,
3. 'Buğday Karasineği *Phorbia fumigata*'nın Meigen (Dip: Anthomyiidae) popülasyon takibi' başlığı altında yürütülecek çalışmaların 'Buğday Karasineği *P. Fumigata*'nın Mücadelesine Yönelik Biyo-Ekolojik Kriterlerin Belirlenmesi' şekline dönüştürülmesi ve metodun buna yönelik olarak hazırlanmasına;
4. 1.2.3. *P. Fumigata*'nın predatör ve parazitoitlerinin belirlenmesi' başlığı altında yürütülecek çalışmalarda uygulanacak sürvey metodunun eklenmesine;
5. Projede kimyasal mücadele kısmının zararlı yoğunluğunun tespit edilmesi halinde çalışılmasına;
6. Bütçe kısmının 'Tarımsal Araştırma Yönetimi Uygulama Kılavuzuna' göre ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden düzenlenmesine;

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Türkiye Süne [<i>Eurygaster integriceps</i> , <i>E. maura</i> ve <i>E. austriaca</i> (Hemiptera: Scutelleridae)] Popülasyonlarında Bazı Endosimbiyont Bakterilerin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Ekrem KAYA (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Adil TONGA (Diyarbakır ZMAE)
		:	Mehmet ÇULCU (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Metotta yer alan ‘Çalışmanın ilk yılında süne kışlaklarına şubat-mart ayında gidileceği ifadesi’ yerine; ‘Şubat- nisan aylarında ve ekim-kasım aylarında yılda iki defa kışlaklara gidilecektir’ ifadesi şeklinde düzenlenmesine, ve çalışma takviminin buna göre yeniden oluşturulmasına;
3. Proje çıktılarının 1. Sırasında yer alan ‘Süne türleri-simbiyont ilişkisi ortaya konulacaktır’ ifadesinin çıkarılması; 1. ve 6. sıranın birleştirilerek: ‘Süne türleri ile endosimbiyont bakterilerin ilişkileri ortaya konulacaktır. Süne mücadelesinde yeni bir mücadele stratejisine temel oluşturacaktır’ şeklinde düzenlenmesi uygun olacaktır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Ülkesel Proje Adı	MISIR ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Vahdettin AKMEŞE (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	İç Anadolu Bölgesi Mısır Alanlarında Zararlı Yaprak Piresi <i>Zyginidia sohrab</i> Zachvatkin, 1947 (Hemiptera:Cicadellidae)'ın Biyo-Ekolojisi Üzerinde Araştırmalar (Doktora)
	Lider	:	Mehmet ÇULCU (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Adil TONGA (Diyarbakır ZMAE)
		:	Vahdettin AKMEŞE (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Çalışmada İç Anadolu Bölgesi illeri mısır ekim alanlarından zararlı erginleri toplanırken aynı zamanda yumurta parazitoitleri için de örneklemeler yapılacaktır. Örneklemelerde mısırın vejetatif gelişme döneminde; 2-6 yapraklı, 6-8 ile 8-10 yapraklı ve 12-14 yapraklı olmak üzere üç kez yaprak örneklerinden parazitoit elde etme metodunun eklenmesine,
3. Yaprakpireleri yumurtalarını bitki dokusuna bıraktığından dolayı doğa koşullarında sayım yapmak oldukça zordur. Bu nedenle Ovipozisyon süreleri ve günlük yumurta sayımının nasıl yapılacağı belirtilmesi; günlük sayımlarda yaprak zarar görebileceğinden yumurta sayımlarının dışı başına toplam birey olarak değerlendirilmesine;

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Mısır Üretim Alanlarında Yeni Zararlı <i>Atherigona varia</i> Meigen (Diptera: Muscidae)'nın Yayılışı, Konukçuları, Popülasyon Takibi ve Bazı Mücadele Yöntemlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Vahdettin AKMEŞE (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Erkan YILMAZ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Zararlı Ülkemizde ilk kez tespit edildiğinden ve sınırlandırma sürveyi yapılmadığından dolayı, sürveylerin yürütüleceği alanlarda İl Tarım ve Orman Müdürlükleri işbirliği ile yürütülmesinin ve projede işbirliği yapılan kuruluşlar altında verilmesinin uygun olacağına,
3. Sürveylerin sadece mısır ekim alanlarında yürütülmesi zararlının diğer konukçularının da bölgede bulunması nedeniyle eksik olacaktır. Öncelikle mısır alanlarından başlamak üzere projede 'Konukçu bitkilerin belirlenmesi' başlığı altındaki bitkilerde de yürütülmesine,
4. Sorgum, çeltik ve buğday alanları ile dar yapraklı yabancı otlarda yapılacak sürveylerin metotlarının projeye ilave edilmesine ve sürvey başlığı altında toplanmasına,
5. 'Yayılış alanları ve bulaşma metotlarının belirlenmesi' başlığı altındaki metodun bu zararlının yaygınlık ve yoğunluğunun belirlenmesi amacına uygun olarak yeniden düzenlenmesine,
6. Projede belirtildiği gibi yılda 10-15 döl veren bir zararlının hangi konukçuları üzerinde hayat döngüsünü tamamladığı projede verilen metotla belirlenmesi mümkün değildir. Bu bölümün yıl boyunca aynı alanda periyodik kontroller gerektirdiğinden iş yoğunluğunu çok artıracığı için çıkarılmasına,
7. 'Atherigona varia' nın Popülasyon Takibi ve Değişimi" başlığı altında yürütülecek çalışmaların 'A. varia'nın mücadelesine yönelik biyo-ekolojik kriterlerin belirlenmesi" çalışmalarını şekline dönüştürülmesi ve metodunun da buna yönelik olarak hazırlanmasına;

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P4/1355 Sesamia nonagrioides Lef. (Lepidoptera: Noctuidae)'e Karşı Tuzak Bitki Yöntemi İle Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Proje Adı	:	Sesamia nonagrioides Lef. (Lepidoptera: Noctuidae)'e Karşı Tuzak Bitki Yöntemi İle Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Erkan YILMAZ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr.Mehmet DUMAN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Mehmet ÇULCU (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin özet bölümünde; projenin genel amaçlarından kısaca bahsedildikten sonra bir önceki yılın çalışmalarından elde edilen sonuçları içeren özet bilgilerin verilmesine, 2. Covid-19 salgını nedeni ile proje çalışmalarının takvime uygun olarak yürütülmediği; sonraki yıl çalışmaların materyal ve metoda uygun olarak yürütülmesine; Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Ülkesel Proje Adı	PAMUK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ege Bölgesindeki pamuk yetiştirilen alanlarda nematod popülasyon yoğunluğunun incelenmesi, Biyoçeşitlilik haritasının genetik olarak belirlenmesi ve nematod-solgunluk hastalığı ilişkisinin incelenmesi
	Lider	:	Gülşah MÜJDECİ (Aydın PAEM)
	Raportörler	:	Dr. Dolunay ERDOĞUŞ (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Refik Bozbuğa (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje geri çekilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje görüşülmediğinden bu haliyle yürütülmeyecektir.

2. Proje No	:	
Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Pamuk Üretim Alanlarında <i>Nabis</i> spp. (Hemiptera: Nabidae) Türleri ile Önemli Türün Biyolojik Parametreleri ve Bazı İsektisitlerin Yan Etkilerinin Belirlenmesi (Doktora)
Lider	:	Muhlis SEZGİN (Diyarbakır ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)
	:	Dr. M. Gökhan BİLGİN (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Projenin amacı ve gerekçesi bölümünde bu çalışma boyunca yapılacak üç ildeki gezilecek arazilerin tahmini miktarının önceki yıllardaki ekim alanı verilerinden de yararlanılarak belirtilmesine,
3. *Nabis*' i beslemek için kullanılacak olan günlük *Ephestia* yumurta sayısının belirtilmesine,
4. Önemli tür belirlenmesinde 'Türlerin bulunma oranlarının toplanan ergin bireylere oranlanmasıyla belirlenecektir' ifadesinin eklenmesine,
5. Doz uygulamalarının tarla koşulları uygulamalarında hangi pamuk çeşitlerinin kullanılacağı, denemelerin pamuğun hangi döneminde kurulacağı ve deneme alanına daha önceden herhangi bir insektisit kullanılıp kullanılmayacağı belirtilmelidir. Ayrıca doz uygulamalarında kontrol parselinin bırakılıp bırakılmayacağı belirtilmelidir.
6. Çalışma takviminde ve metod kısmında sürveylerin 2 yıl olarak düzenlenmesine;

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3. Proje No	:	
Proje Adı	:	Pamuk ve Süs Bitkilerinde Unlu Bit Türleri [(Hemiptera: Pseudococcidae)]'nin Yayılışı, Popülasyon Değişimi, Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Araştırmalar (Doktora)
Lider	:	Fatma IŞIK GÜLSOY (Bornova ZMAE)
Raportörler	:	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)
	:	Mahmut BADEMCI (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin ncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje başlığının 'Aydın ve İzmır İlleri' nde Pamuk ve Süs Bitkisi Alanlarındaki Unlubit Türleri [(Hemiptera: Pseudococcidae)]'nin Yayılışı, Popülasyon Değişimi, Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Araştırmalar' olarak düzenlenmesine,
3. Proje zeti kısmında uygulanacak metotlardan kısaca bahsedilmesine, son paragrafta olası çıktılara ait ifadelere yer verilmesine,
4. Literatür özetinin yazım formatına uygun bir Şekilde yeniden düzenlenmesine,
5. Survey alışmaları ve Bulaşma Oranının Belirlenmesi metodunda alanın %0,05 rnekleneceği belirtilmiş, tabloda ise %0,5 göre hesaplanmıştır. Bu hedef yayılışın tespiti içi oldukça kısıtlı olduğundan dolayı üretim alanlarındaki durumu daha net vermesi için en az %1 olarak alınmasına,
6. Önümüzdeki yıllarda biyolojik mücadele çalışmalarında kullanılmak üzere temel bazı verilerin elde edilmesi için parazitlenme oranlarının ayrı bir başlık ve metotla çalışılmasına,
7. Projede belirlenen çıktıların elde edilmesi için zararlının mücadelesine esas bazı biyolojik parametrelerin ve zarar durumunun ayrı başlıklar Şeklinde ve metodu eklenerek çalışılmasına,
8. PSUP' ta çıktılara yönelik amaçların belirtilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: alışılması uygun görülmüştür.

4.	Ülkesel Proje Adı	PATETES ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Emel ÇAKIR (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/14
	Proje Adı	:	Entomopatojen <i>Beauveria bassiana</i> (Bals.-Criv.) Vuill. İzolatlarının Patates Bitkisinde Endofitik Potansiyelinin ve Patates Böceği (<i>Leptinotarsa decemlineata</i> (Say)) Üzerindeki Etkisinin Belirlenmesi
	Lider	:	İlker POLAT (Tokat OKTAM)
	Raportörler	:	Mustafa ALKAN (Ankara ZMMAE)
		:	Fatma IŞIK GÜLSOY (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje sonuç raporunun yazım formatına göre yeniden düzenlenmesine,
2. Proje özetinin gözden geçirilmesi ve verilen ölüm ile ilgili bilgilerin birimlerinin belirtilmesine (örn %),
3. Çizelgeler altında yer alan ‘Aynı sütunu takip eden farklı küçük harfler’ ifadesinin yerine ‘Uygulamalar’ kelimesinin getirilmesine, tüm çizelge ve şekillerin düzenlenerek bir bütünlük sağlanmasına,
4. Metod kısmında İstatistiksel analizler başlığının ayrıca verilmesine,
5. Bulgular kısmından 3.1.1 başlığının çıkarılmasına,
6. Proje çıktılarında tavsiye edilecek izolatın hangi uygulama dozunda tavsiye edilebileceğinin belirtilmesi uygun olacaktır. Bunun proje çıktılarına ve liflete eklenmesine,
7. Proje sonuç kısmının biyolojik mücadeleyle ilişkilendirilerek detaylı bir şekilde yeniden ele alınmasına,
8. Kaynakça kısmının yeniden düzenlenmesine
9. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

•Bu proje ile bölgeden elde edilen yerel orman *B. bassiana* izolatlarının patates bitkisinde endofitik olarak gelişme potansiyeli üç farklı uygulama ile ortaya konmuş ve patatesteki sorun olan patates böceği (*Leptinotarsa decemlineata* (Say.))’nın zararının sera (saksı) ve tarla koşullarında endofitik entomopatojen *Beauveria bassiana* ile engelleme düzeyi belirlenmiştir.

•Entomopatojen fungusların kültür bitkilerinde endofitik olarak gelişme potansiyellerinin belirlenmesi ve bu gelişmenin ana zararlılar üzerindeki baskılayıcı etkisine yönelik çalışmalar günümüzde büyük önem kazanmıştır. Bu çalışma yerel izolatlarla patates böceğine karşı ülkemizde tarla koşullarında yapılan ilk çalışmadır.

•Bu çalışma sonuçlarının patates böceğinin zararını önlemesi ve patates veriminin yükseltilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
<p>Tarla çalışmalarında 2 yıl boyunca kullandığımız GOPT-562 numaralı izolatın patates böceği 3.dönem larva ve erginlerde yumru+yaprak uygulamasında yüksek oranda ölüm ve yüksek sporulasyon oranı ve aynı zamanda ilaçlı uygulamadan sonra en düşük yumurta sayısı, larva sayısı ve yeni nesil ergin sayısına sahip olduğu belirlenmiştir. Böylece ülkemizdeki patates böceğinin biyolojik mücadelesine katkı sağlamak, fungusu önce patates bitkinin yumrusuna sonra yapraklarına (yumru+yaprak) uygulamak, bölge çiftçisinin patates böceği mücadelesinde yapılan çalışmadaki geline son aşamayla ilgili bilgi sahibi olmasını sağlamak.</p>		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	<p>Endofitik <i>B. bassiana</i> GOPT-562 yerel orman izolatının 1×10^8 konidi/ml konsantrasyonunda hem patatesten endofit olarak geliştiği hem de patates böceğinin biyolojik mücadelesinde başarılı bir şekilde kullanılabilceği belirlenmiştir.</p>	<p>-Çalışma sonucunda elde edilecek bilgiler sempozyum veya kongrede sunularak araştırmacılar, üreticiler ve sektör temsilcileri ile paylaşılacaktır. Etkili bulunan izolatın <i>B. bassiana</i> GOPT-562 planlanacak yeni projelerle formülasyon çalışmalarına gidilebilecektir.</p> <p>-Diğer ürünlerde farklı zararlılara karşı etkinliğine yönelik çalışmaların yapılmasına alt yapı oluşturacaktır.</p> <p>-Bu çalışma sonucunda elde edilecek izolatların organik tarımda kullanılma potansiyeli olacaktır.</p>
2	<p>Etkili bulunan <i>B. bassiana</i> GOPT-562 izolatı patates böceğine karşı tavsiye edilecektir.</p>	<p>-Çalışma sonucunda elde edilecek bilgiler sempozyum veya kongrede sunularak araştırmacılar, üreticiler ve sektör temsilcileri ile paylaşılacaktır. Etkili bulunan izolatın <i>B. bassiana</i> GOPT-562 planlanacak yeni projelerle formülasyon çalışmalarına gidilebilecektir.</p> <p>-Diğer ürünlerde farklı zararlılara karşı etkinliğine yönelik çalışmaların yapılmasına alt yapı oluşturacaktır.</p> <p>-Bu çalışma sonucunda elde edilecek izolatların organik tarımda kullanılma potansiyeli olacaktır.</p> <p>-Çalışmada <i>B. bassiana</i> GOPT-562 izolatının patates böceğine karşı alternatif bir mücadele yöntemi olarak uygulamaya aktarılması ve çiftçi düzeyinde kullanımı mümkün olacaktır.</p> <p>Etkili olan preparat Patates böceğine karşı ruhsatlandırılması için sonuçlar</p>

		Bakanlığımızın ilgili birimleri ile paylaşılacaktır.
3	Proje sonucu elde edilen verilerle,	Patates Entegre Mücadele Teknik Talimatlarının güncellenmesi amaçlanmaktadır
4	Proje sonuçlarının liflet ve yayın haline getirilmesi düşünülmektedir.	Bakanlık Tarım Teşkilatı ve üreticilerle paylaşılması amaçlanmaktadır. Çalışma sonuçlarının uluslararası indekslerde yer alan dergilerde yayımlanma potansiyeli vardır.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/04-04/01-02
	Proje Adı	:	İzmir İli Patates Üretim Alanlarında Patates Kist Nematodları (Globedera Spp.) Kök-Ur Nematodları (Meloidogyne Spp.) Türlerinin Yaygınlık, Yoğunluk ve Irklarının Tespiti, Çeşit Veya Hat Reaksiyonları İle Dayanıklılık Genlerinin Moleküler İşaretleyicilerle Saptanması (Doktora)
	Lider	:	Hülya DEMİRBAŞ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar			
1. Proje liderinin mazereti nedeniyle toplantıya katılmamasından dolayı sunum yapılmamıştır.			
Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDGT'na sonuç raporu getirilecektir.			

5.	Ülkesel Proje Adı	ÖRTÜALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Yerel Entomopatojen Nematod İzolatlarının Kök-ur Nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.) İle Mücadelede Kullanım Olanaklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Emre EVLİCE (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Atilla ÖCAL (Yalova ABKMAE)
		:	Dr. Refik Bozbuğa (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje yeni teklifinin TAGEM formatına uygun olarak gözden geçirilmesine,
3. Literatür özeti kısmına yeni literatürlerin eklenerek zenginleştirilmesine,
4. Projede “dünyada ilk kez” gibi ifadelerin çıkarılması ve konu ile ilgili literatürlerin eklenmesine,
5. Materyal metod kısmına, İç Anadolu bölgesinde en çok patates yetiştirilen alanlarda yerel entomopatojen nematodların varlığının belirlenmesi kısmının eklenmesine,
6. Çıktıların uygulamaya aktarılması kısmının yeniden düzenlenmesine karar verilmiştir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

6.	BİYOLOJİK MÜCADELE ARAŞTIRMA PROJELERİ
----	---

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/02(TAGEM-Ege İhracatçı Birlikleri)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Bağlarında Ana Zararlı Salkım güvesi (<i>Lobesia botrana</i> (Denis and Schiffermuller) (Lepidoptera: Tortricidae)'ne Karşı <i>Trichogramma euproctidis</i> (Girauld) (Hym.: Trichogrammatidae) Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)
		:	Doğancan KAHYA (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje ile elde edilen sonuçların yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu çalışmada kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerden biyolojik mücadele kapsamında üretimi yapılan *T. euproctidis* yumurta parazitoitinin Salkım güvesi (*L. botrana*)'ne karşı etkinliğini ortaya koymak için etkili salım dozu ve salım sayısının belirlenmesi ile yerli popülasyonlarının kullanılması hedeflenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bağcılığın yaygın ve ekonomik yapıldığı Ege Bölgesi'nde ana zararlı Salkım güvesi'ne karşı biyolojik mücadelede kullanılacak yerli yumurta parazitoiti <i>T. euproctidis</i> 'in daha önce saptanmamış etkili salım dozu ve salım sayısı (10000 böcek/da, 5-6 salım) belirlenmiştir.	Elde edilen sonuçlar, bağ entegre mücadele ve organik tarım programları için salım şeklinde biyolojik mücadelenin kullanılmasında yardımcı olacak, veri tabanının oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Böylece sürdürülebilir biyolojik mücadele yönteminin, desteklenmesi, yaygınlaştırılması ve uygulamaya aktarılması mümkün olacaktır.
2	Etkili salım dozu ve salım sayısı saptanan yerli yumurta parazitoiti <i>Trichogramma euproctidis</i> 'in organik, entegre mücadele ve iyi tarım uygulamalarının yapıldığı bağ alanlarında kullanılması sağlanacaktır.	İl ve İlçe Müdürlüklerindeki Teknik eleman ve üreticilere ve ilgili özel sektör kuruluş ve birliklerine eğitim ve tanıtımlar yapılacaktır.
3	Yerli doğal düşmanın kullanılmasıyla yurtdışına bağımlı olmadan ana zararlı Salkım güvesi'nin biyolojik mücadelesi yapılacak ve ülke ekonomisine katkı sağlanacaktır.	Çalışma sonuçları ile ilgili

		broşür/liflet hazırlanacak ve tarla günü düzenlenecektir.
4	Salkım güvesi ile biyolojik mücadele çalışmalarının başlatılmasıyla, bilinçsiz ve gereksiz pestisit uygulamaları önlenecek, çevre ve insan sağlığı korunarak, insektisit kalıntısı olmayan sağlıklı kuru üzüm elde edilecektir.	<p>Elde edilen sonuçlar Ulusal ve uluslararası bilimsel dergiler ile kongre sempozyum, panel ve çalıştayda yayınlanacaktır</p> <p>Özel faydalı böcek üretim tesislerinin kurulması, Biyoteknik ve Biyolojik Mücadele uygulayan çiftçiler için desteklerin Gıda Kontrol ve Genel Müdürlüğü tarafından faydalanması sağlanacaktır. Özel faydalı böcek üretim tesislerinin kurulması ile üretim daha ucuz ve daha yüksek kapasiteli olacaktır. Bu durumda üreticinin bu malzemeye ulaşması da kolaylaşacaktır.</p> <p>Ayrıca Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün üreticiye sağladığı doğrudan desteklerin kapsamına "bağda biyolojik mücadele tercih edenleri" dahil etmesi durumunda hem kullanım alanı artacak ve hem de benzer başka çalışmalara talebi sağlayacaktır.</p> <p>6. Bağ Entegre Mücadele Teknik talimatı ve Zirai Mücadele Teknik Talimatı güncellenecektir.</p>

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P5/173
	Proje Adı	:	Pamuk Unlubiti (<i>Phenacoccus solenopsis</i> Tinsley (Hemiptera: Pseudococcidae))' nin Doğu Akdeniz Bölgesinde yayılış alanlarının tespiti ve Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Doğancan KAHYA (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

1. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Zararlının bölgedeki sebze ve süs bitkilerindeki konukçuları ve yayılışı,
- Parazitoit ve predatörleri belirlenecektir.
- Parazitoit *Aenasius arizonensis*'in uygun salım dozu ve zararlıyı tercih ettiği dönemler, farklı sıcaklıklardaki gelişme süresi, sayısal-işlevsel tepkisi ve yaşam çizelgesi parametreleri tespit edilecektir.
- A. arizonensis*'in, salım çalışmaları ile etkinliği ve popülasyon yoğunluğu artırılacak,
- Yapılacak bu biyolojik mücadele uygulaması sayesinde doğal dengenin korunması sağlanacaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

CABI(The Centre for Agriculture and Bioscience International)'nin 2012'de açıkladığı istilacı türler listesinde 11 tür açıklanmış ve *Phenacoccus solenopsis* Tinsley (Hemiptera: Pseudococcidae)'in bu türler içerisinde en önemli türlerden birisi olduğu belirtilmiştir. Amerika kökenli olmasına rağmen *P. solenopsis*, Akdeniz bölgesine ve Paleartik bölgedeki birçok ülkeye giriş yapmıştır. Ülkemizdeki varlığı ise ilk kez 2012 yılında tespit edilmiştir (Kaydan et al. 2013). Bu istilacı tür aynı zamanda Kıbrıs, Mısır ve İran'da da tespit edilmiştir (Ben-Dov et al. 2012).

Yapılan bu çalışma ile ülkemizde istilacı tür olarak giren ve dünyada ciddi problemlere neden olan unlubit türü *P. solenopsis*'in Doğu Akdeniz Bölgesinde sebze ve süs bitkisi alanlarındaki durumu ve konukçu dizisi belirlenmiştir. Periyodik olan ve olmayan çıkışlarla yapılan surveylerle zararlının doğal düşmanları da belirlenmiş ve bunların teşhisi yapılarak bölgemizde hangi doğal düşmanların bulunduğu saptanmıştır. Bu doğal düşmanlardan *A.arizonensis*'in bölgemizdeki yayılışı ve başka unlubitlerinde görülüp görülmediğine bakılmıştır. Laboratuvar çalışmaları *A.arizonensis*'nin biyolojisi ve ekolojisi üzerinde yapılarak *P. solenopsis*'i tercih ettiği dönem, en uygun sıcaklıktaki gelişme süresi ve parazitlenme kapasitesi belirlenerek ayrıca Adana ve Mersin illerinde içersinde yoğun olarak tespit edilen süs bitkisi alanlarında salım çalışmaları yapılmış ve popülasyon yoğunluğu artırılmaya çalışılacaktır. Bunların dışında *A. arizonensis*'in farklı unlubit türlerindeki (*Planococcus citri*, *Phenacoccus maderiensis*) parazitleyip parazitlenmediği belirlenmiştir. Yapılan biyolojik mücadele uygulamaları ile hem kimyasal pestisit uygulaması azaltılacak ve hem de doğal dengenin korunması sağlanmıştır.

Çalışma, 2018–2020 yılları arasında Doğu Akdeniz Bölgesi (Adana, Mersin, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş) illerinde *Phenacoccus solenopsis* ve parazitoiti *Aenasius arizonensis*'in

konukçuları olan pek çok kültür bitkisi, yabancı otlar ve süs bitkisi alanlarında yürütülmüştür. Bu proje ile zararlı ve predatör ve parazitoitleri belirlenerek mücadelesine yönelik veriler elde edilmiştir. Ayrıca yapılan laboratuvar ve arazi çalışmaları sonucunda, etkili parazitoiti *Aenasius arizonensis*'in biyolojik mücadele kullanım olanakları belirlenmiş ve bu kapsamda zararlıyı baskı altına alabilecek etkili bir tür olduğu tespit edilmiştir.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde yeni istilacı tür olarak giren ve birçok sebze ve süs bitkisi türlerinde ciddi zarara neden olan <i>P. solenopsis</i> 'in Doğu Akdeniz Bölgesinde konukçuları, belirlenmiştir.	Zararlının Doğu Akdeniz Bölgesindeki yaygınlığı, dağılımı, parazitoit ve predatörleri sebze ve süs bitkilerinde belirlenerek data oluşturulmuştur.
2	Zararlının ülkemizdeki parazitoit ve predatörlerinin tespit ve teşhis edilmesi sağlanmıştır.	Tespit edilen parazitoit ve predatörler zararlının biyolojik mücadelesi için yapılacak yeni çalışmalara kaynak oluşturmuştur.
3	Pamuk Unlubitinin etkili parazitoiti <i>A.arizonensis</i> kullanılarak zararlıya karşı Biyolojik Mücadele yöntemi ve kullanılmıştır.	<i>A.arizonensis</i> kullanılarak faydalı organizma salımı ile yapılan mücadele sayesinde sebze ve süs bitkisi alanlarında kimyasal ilaç kullanımının azaltılması sağlanmıştır.
4	Bakanlığımızın önem verdiği ve bu nedenle il müdürlüklerine keşif sürveyi ve ari alan tesisi talimatı verdiği zararlı bir organizma olan <i>P. solenopsis</i> 'in yayılmasını engellemek için kimyasal mücadele'ye alternatif, bu zararlının biyolojik mücadelesine yönelik veriler elde edilmiştir.	Kullanılan etkili ve Pamuk Unlubitine özgü olan parazitoit <i>A.arizonensis</i> pamuk unlubiti ile yoğun olarak bulaşık sebze ve süs bitkisi alanlarına salım çalışmaları yapılarak bu istilacı unlubit türünün yayılması engellenmeye çalışılmıştır.
5	Bu çalışma, Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü'nde kurulmakta olan Biyolojik Mücadele Araştırma Merkezinde <i>A. arizonensis</i> 'in kitle üretiminin yapılmasına imkan sağlamıştır.	Parazitoitin kitle üretiminin yapılarak, <i>A.arizonensis</i> 'in laboratuvar şartlarında konukçu-dönem tercihi, en uygun sıcaklıktaki gelişme süresi ve biyolojisi ile birlikte sayısal-işlevsel tepkisi belirlenerek yaşam çizelgesi oluşturulmuş ve yapılan salım çalışmaları ile etkinliği saptanmıştır.
6	Proje çalışmaları sonucunda <i>P.solenopsis</i> ve etkili parazitoiti <i>A. Arizonensis</i> hakkında yeterli sayıda bilgi elde edilmiştir.	Proje sonucunda, elde edilen çıktılarından, Ulusal ve Uluslararası bilimsel dergilerde ve kongrelerde full text makaleler, sunum ve posterler hazırlanmıştır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Dut Kabuklubiti <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> (Hemiptera: Diaspididae) ile Parazitoiti <i>Encarsia berlesei</i> (Hymenoptera: Aphelinidae)'nin Biyolojik İlişkilerinin Belirlenmesi ve Salım Çalışmaları (Doktora)
	Lider	:	Filiz ÖNTEPELİ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Birol MIHÇI (Bornova ZMAE)
		:	Doğancan KAHYA (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Doktora proje yeni teklifinin kabulüne, <p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P5/1347
	Proje Adı	:	Açık Alan Domates Yetiştiriciliğinde Domates güvesi [<i>Tuta absoluta</i> (Meyrick)(Lep.:Gelechiidae)]'ne Karşı Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele Yöntemlerinin Birlikte Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Biröl MIHÇI (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Ferda YARPUZLU (Adana BMAE)
		:	Zuhal SAÇTI (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Covid-19 ve salım çalışmaları yapılacak açık alan bulmadaki zorluklar nedeni ile 2020 yılında planlanan çalışmalardan salım çalışması gerçekleştirilememiş olup elde edilen sonuçlar ile projenin tamamlanmasına, 2. 2022 PDGT' na sonuç raporunun getirilmesine, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDGT'na sonuç raporu gelecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-11 / 07-01 / 01-09
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Buğday Tarlalarında Zararlı Olan Yabancı Otlarda Bulunan Eriophyoid (Acarina: Eriophyoidea) Akarların Belirlenmesi ve Biyolojik Mücadele Ajanı Olarak Kullanımlarının Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar			
1. Projenin 1 yıl uzatılmasına ve 2022 yılı PDGT' ye sonuç raporunun getirilmesine, Karar verilmiştir.			
Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: 2022 PDGT' ye sonuç raporunun getirilmesi.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P5/1374
	Proje Adı	:	Yumurta-larva Parazitoiti <i>Chelonus oculator</i> Panzer (Hymenoptera: Braconidae) ile Patates Güvesi <i>Phthorimaea operculella</i> (Zeller) (Lepidoptera: Gelechiidae)'nin Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Zuhal SAÇTI (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar			
1. Parazitoitin yüksek oranda etkinliği tespit edilemediğinden dolayı kafes çalışmalarının yapılmasına gerek olmadığına,			
2. 2022 yılı PDGT' ye sonuç raporunun getirilmesine, Karar verilmiştir.			
Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: 2022 PDGT' ye sonuç raporunun getirilmesi.			

7.	BİTKİSEL ÜRETİMDE FAUNA VE FLORA PROJELERİ
----	---

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/15
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Fasulye Ekiliş Alanlarında Akar Faunasının tespiti, Önemli Zararlı-Yararlı Türün Popülasyon Değişimi
	Lider	:	Narin GÖK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKMAE)
		:	Berna KAYMAK KARA (Diyarbakır ZMMAE)

Alınan Kararlar

1. Özet bölümünün bilimsel ve teknik ana hatları ile amaç, materyal ve metot ile bulguların özetini içerek şekilde en fazla 300 kelime olması koşulu aranmakta ve özetin sadeleştirilmesine,
2. Kaynakça bölümünün dispoziyona uygun olmadığı ve düzenlenmesi gerektiğine,
3. Çıktıların Uygulamaya Aktarılması ve Yaygınlaştırılması bölümünde proje çıktıları ile uygulamaya aktarılma mekanizmalarının gözden geçirilmesine,
4. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Ankara, Afyonkarahisar ve Konya illerinde fasulye alanlarındaki akar türlerini belirlemek bunun yanında zararlı ve faydalı akarların baskın türlerini saptamak,
- Popülasyon takibi ile önemli zararlı türler tespit etmek, bu türlerin popülasyon gelişimleri belirlemek. Bu sayede, hangi bölgede ve tarihlerde popülasyonların yükseldiği ve kritik mücadele tarihleri ortaya koymak,
- Baskın akar türlerinin popülasyonlarının dalgalanmasında etkili olan avcı akar türlerinin saptanması ile biyolojik mücadeleye esas bilgiler sağlamak
- Bu çalışmayla zararlı ve faydalılar aralarındaki ilişkileri ortaya koymak,
- Yurt dışında fasulye bitkisinde zarar meydana getiren ve dış karantina listesine dahil olan *Tetranychus evansi* Baker & Pritchard' nin (Gutierrez & Etienne, 1986), ülkemizdeki varlığının belirlenmesine yönelik surveyleri yapmak,.
- Bu proje ile Ankara, Afyonkarahisar ve Konya illerinde fasulye alanında bulunan akar faunası ile ilgili elde edilecek veriler literatürlere katkı sağlamak,
- Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesine referans materyal temin etmek ve fauna veri tabanına katkı sağlamak,
- Belirlenmiş alanlarda önemli türlerle ilgili elde edilen veriler ile Entegre mücadele programlarında ve biyolojik mücadele çalışmalarında kullanmaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	<p>Bu çalışma faunistik çalışmalarda, Tetranychidae, Laelapidae, Phytoseiidae, Ascidae, Tydeidae, Iolinidae, familyalarına ait 10 zararlı, avcı ve nötr akar türü belirlenmiştir. Bu türlerden, bitki zararlısı <i>Tetranychus urticae</i> Koch (Tetranychidae), <i>Tetranychus atlanticus</i> (McGregor), <i>Tetranychus solanacearum</i> (Cobanoglu & Ueckermann 2015), <i>Schizotetranychus asparagi</i> (Oudemans, 1928); avcılardan <i>Pronematus ubiquitous</i> (McG.), <i>Euseius finlandicus</i> (Oudemans) (Acari: Phytoseiidae), <i>Amblyseius</i> spp. ve nötr faunadan <i>Tydeus californicus</i> (Banks.) ve <i>Tydeus caudatus</i> (Dugés, 1834) türleri saptanmıştır. Yurtdışında fasulye bitkisinde zarar meydana getiren ve dış karantina listesine dahil olan <i>Tetranychus evansi</i>'nin belirlenmesine yönelik sürveyler yapılmış olup, taranan bölgelerde tespit edilmemiştir. Ayrıca, farklı Tetranychid türlerinin bazı lokalitelerde yüksek popülasyonlara ulaştığını ve potansiyel bir zararlı olabileceği kanısına varılmıştır.</p>	<p>Tüm akar faunası ile ilgili elde edilecek veriler Zirai Mücadele Teknik Talimatlarına ilave edilecektir.</p> <p>Elde edilecek veriler literatürlere katkı sağlayacaktır. Bu projeden elde edilen veriler, uluslararası indekslerde taranan dergilerde yayımlanacak ve ilgili ulusal ve uluslararası kongre/sempozyumlarda sunulacaktır.</p> <p>Tarım ve Orman Bakanlığı'mızın ilgili kuruluşları tarafından çiftçilerimiz kritik mücadele eşiği zamanları ve uygun ilaçlama zamanları konusunda bilgilendirilecektir.</p>
2	<p>Her 3 ilde de en yoğun bulaşmanın Temmuz ve Ağustos aylarında olduğu tespit edilmiştir. Ankara ilinde bulaşma oranı %22,31 ile başlayıp %100'e kadar yükseldiği belirlenmiştir. Konya ilinde ise Temmuz ayında %27.03 ile başlayan bulaşma oranının Ağustos ayında %88.99'lara kadar çıktığı ve hasattan 15 gün önce yapılan sayımlarda ise %91.06 oranında bulaşma oranı olduğu tespit edilmiştir. Afyonkarahisar ilinde ise Haziran ayında %5.55 ile başlayan bulaşma oranı Temmuz ayında %63.31, Ağustos ayında %98.75 bulaşma oranına ulaşmış Eylül ayında %100 bulaşma oranı ile en yüksek noktaya ulaştığı tespit edilmiştir.</p> <p>Taze ve kuru fasulye yetiştiriciliği alanlarında bu çalışma ile Ankara, Konya, Afyonkarahisar illerindeki zarar durumu ortaya konulmuştur. Tüm illerde yüksek popülasyon oluşturduğu belirlenmiştir. Bu sayede mücadeleye esas</p>	<p>Bu çalışmayla fasulye alanlarında faydalı akar türünün rolü ve etkinliği ile ilgili temel bilgiler çeşitli yayınlar, sunular ve Zirai Mücadele Teknik Talimat aracılığıyla ilgililere aktarılacaktır. Ayrıca önemli türlerle ilgili elde edilen veriler Entegre mücadele programlarında kullanılacaktır.</p>

	temel bilgiler edilmiş ve üreticilerin zararlıya karşı mücadelesinde alt yapı oluşturulmuştur.	
3	Haziran ayının sonu itibari ile görülmeye başlayan kırmızıörümceklerin temmuz ve ağustos ayı içerisinde popülasyonu artarak, ağustos sonu gibi en yüksek bulaşma oranına ulaştığı saptanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda yüksek oranda zarar olduğu gözlenmiştir. Temmuz ayı ortası itibariyle kırmızıörümcek sayısının ekonomik zarar eşiğini (3 akar/ yaprak) aştığı tespit edilmiştir ve bu nedenle mücadeleye bu dönem itibariyle başlanmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır. <i>Tetranychus</i> cinsine bağlı türler önemli bir yoğunluğa ulaşarak fasulye bitkilerin kurummasına, ölmesine ve bunun sonucu olarak ekonomik kayıplara neden olabilmektedir.	
4	Phytoseiidae familyasından <i>Euseius finlandicus</i> (Oudemans) ve Iolinidae familyasından <i>P. ubiquitous</i> en yaygın avcı türler olarak belirlenmiştir. Zararlı akar <i>T.urticae</i> ve faydalı akar <i>E. finlandicus</i> arasında popülasyon gelişimleri ve senkronizasyon izlenmiştir. Yaygın olarak belirlenen zararlı ve faydalının bitki fenolojisi ve iklim verilerine göre popülasyon yoğunluğunun yükseldiği tarihleri ortaya konulmuştur.	
5	Bu çalışmada ile fasulyede zararlı akar türü <i>T. urticae</i> ve avcı tür <i>E. finlandicus</i> arasında popülasyon ilişkilerini belirlemek amacıyla 2019-2020 yıllarında üretim sezonu boyunca açık alanda çalışma yürütülmüştür ve zararlı ve faydalı arasında uyumlu bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. <i>T. urticae</i> ' nin oldukça yüksek üreme yeteneği nedeni ile zararlının belirli bir popülasyona ulaştıktan sonra avcının bu akarı baskı altına alması oldukça zordur. Avcının <i>T. urticae</i> ' yi kontrol edebilmesi için en önemli unsur, kırmızıörümceğin popülasyonu artmaya başlamadan avcının ortama girmesi ve popülasyon oluşturmaya başlamasıdır. Aynı zamanda <i>T. urticae</i> popülasyonu artmadan önce polenle avcı desteklenip avcının popülasyonunu kısa sürede attırılması sağlanabileceği ve sera koşullarında kullanılabileceği kanısına varılmıştır.	

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P3/181
	Proje Adı	:	Kayseri ili Chrysomelidae (Coleoptera) Familyası Türlerinin Belirlenmesi ve Taksonomik Olarak Değerlendirilmesi (Doktora)
	Lider	:	Didem CORAL ŞAHİN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1- Proje ile elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Chrysomelidae familyasına ait örneklerin Kayseri ili kültür ve doğal alanlarından toplanarak türlerin tespiti ve böylece çalışılmamış ve önemli bir alan olan Kayseri ili Chrysomelidae faunasının çıkarılması
- Bu sayede fitofag eğilimleri olan ve ekonomik olarak önemli zararlılar barındıran ve yabancı otlarla savaşmada potansiyel biyolojik kontrol ajanı türlere sahip Chrysomelidae türleri taksonomik ve zoocoğrafik olarak değerlendirmelere tabi tutulacak, bilinen ve beklenen yayılışları hakkında yorumlar sunulması
- Teşhis edilen türler Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesinde muhafaza edilecek, müze veri tabanına girişleri yapılması
- Bu sayede müze koleksiyonunun zenginleştirilmesi sağlanarak müzenin Türkiye faunasını temsil edilebilirliği artırılmış olması
- Gazi Üniversitesi Biyoloji Bölümü danışmanlığında doktora projesi olarak yürütülen bu proje ile tarımsal zararlılar açısından da önemli bir grup olan Chrysomelidae familyası taksonomisi konusunda uzmanlaşma sağlanması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde şimdiye kadar faunistik açıdan az çalışılmış fakat biyolojik çeşitlilik ve tarımsal açıdan önemli bir il olan Kayseri ilinin Chrysomelidae familyası faunası ortaya koyulmuştur.	Kayseri İlinde Chrysomelidae familyasına ait türlerin bilinirliği %2,5 kat arttırılmıştır.
2	Doktora projesi olarak yürütülecek bu proje ile Chrysomelidae familyası taksonomisi üzerine uzmanlaşarak ileride önemli bir tarım zararlısı olan bu grubun çalışılmasına olanak sağlanmıştır.	Doktora projesi olarak tamamlanan bu proje ile bakanlığımız bünyesine önemli bir tarım zararlısı olan bu grubun uzmanlığı kazandırılmıştır.
3	Türkiye'nin biyolojik çeşitliliği ve fauna envanterinin ortaya konulmasına ilişkin çalışmalara destek sağlayacağı	Bilim için 3 yeni takson ve Türkiye için 5 yeni kayıt bu proje sonucunda elde edilmiştir.

	düşünülmektedir. Türkiye için yeni kayıt ve/veya bilim için yeni tür çıkması beklenen sonuçlar içerisindedir.	
4	Elde edilen tüm türler, Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesinde muhafaza edilecek, halihazırda mevcut olan müze veri tabanına girişleri yapılacak ve tüm yerli/yabancı araştırmacıların hizmetine açık tutulacaktır. Oluşturulan bu koleksiyon, sonraki yıllarda bu gruba yönelik çalışmalar için referans niteliği taşıyacaktır.	Türlerin kayıtları Müze veri tabanına girilmiştir ve yeni tür ve kayıtlarla birlikte tüm örnekler Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesine kazandırılmıştır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesi'nde Bulunan Fulgoromorpha ve Cicadomorpha (Hemiptera) Alttakımları Örneklerinin Revizyonu
	Lider	:	Selda UMAR (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Talip YİĞİT (Malatya KAE)
		:	Serkan KAPTAN (Bornova ZAE)
Alınan Kararlar:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Araştırmacının 2019 yılında tamamlanan projesinde elde edilen sonuçları yurt içinde yapılan çalışmalar bölümüne ilave etmesine, 			
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15 / 08-04 / 01-10
	Proje Adı	:	Ankara İlinde Meyve ve Başlarda Aphidoidea Türlerinin Klasik ve Moleküler Yöntemlerle Belirlenmesi ile Teşhis Kataloğunun Hazırlanması
	Lider	:	Dr. Işıl ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Merve AKYILDIZ (Diyarbakır ZMAE)
		:	Neşe KESKİN (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Projede bahsi geçen moleküler çalışmaların tamamlanarak 2022 PDGT' na gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanmasına, <p>Karar verilmiştir.</p> <p>Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2022 PDGT' ye sonuç raporunun getirilmesine.</p>			

8.	Ülkesel Proje Adı	BADEM ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. İlker KURBETLİ

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM-BS-14 / 10-02 / 01 - 17
	Proje Adı	: Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adıyaman İllerinde Bademde Zararlı Böcek Türleri, Önemli Türün Mücadelesine Yönelik Bazı Biyolojik Özellikleri ile Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	: Hakan USANMAZ (Gaziantep AFAE)

Alınan Kararlar

1. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adıyaman illerinde badem alanlarında zararlı olan böcek türleri belirlenmiş olup, ilk yıl yürütülen çalışmalar sonucu ekonomik olarak önemli tür olarak belirlenmiş olan *Eurytoma amygdali*'nin popülasyon gelişimi, bazı morfolojik ölçümleri, erkek-dişi oranı, parazitotileri, bulaşma durumu ve zararlının ilk doğada görülme zamanı ile bazı yerli-yabancı badem çeşitlerinin fenolojik ve pomolojik özellikleri ilişkilendirilmiştir.
- Çalışma sonuçlarının üreticilerimize ve bu konularda çalışma yapacak araştırmacılarımıza ışık tutması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Çalışmanın yürütüldüğü alanlarda 4 takıma bağlı 28 familyaya ait 61 tür ile 7 cins böcek türünün badem alanlarında zarar meydana getirdiği belirlenmiştir. Bu zararlıların badem ağaçlarının yaprak, meyve, çiçek, sürgün ve odun dokusu gibi kısımlarında beslenmek sureti ile az ya da çok zarar meydana getirdiği ve verim kayıplarına sebep olduğu tespit edilmiştir.	Proje çıktıları yeni hazırlanacak olan Badem Entegre Mücadele Teknik Talimatında kullanılacaktır. Enstitümüz sorumluluk alanı içine giren İllerde bulunan badem üreticilerine eğitimler veya köy ziyaretleri gerçekleştirilerek güncel bilgiler paylaşılmıştır. Badem konusunda yapılacak çalıştay, çalışma grubu toplantıları vb. etkinliklere katılarak bilgiler paylaşılmaya devam edilecektir.
2	Bu türler arasında Hymenoptera takımı Eurytomidae familyasına ait <i>E. amygdali</i> , çalışmaların yürütüldüğü her bahçede meyveler içinde gözlenmiş ve ana zararlı olarak tespit	Ulusal ve Uluslararası dergilerde yayın

	edilmiştir.	başvurularında bulunulmuş ve yayın başvurularına devam edilecektir.
3	Çalışmanın yürütüldüğü bölgelerde <i>E.amygdali</i> ' nin doğal düşmanı olan <i>Adontomerus amygdali</i> , <i>Aprostocetus bucculentus</i> ve <i>Gugolzia bademia</i> kültüre alınan meyvelerden elde edilmiştir. Her üç türünde parazitlenme oranlarının <i>Eurytoma amygdali</i> 'yi baskı altına alabilecek düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca <i>E.amygdali</i> 'nin çalışmanın yapıldığı tüm bahçelerde bulaşıklık gösterdiği; 2017 yılı genel bulaşıklık oranının % 24.26-41.43 arasında, 2017 yılında ise bu oranın %30.38-47.33 arasında değiştiği görülmüştür.	
4	Potansiyel zararlı türlerin <i>Agrilus roscidus</i> , <i>Anthonomus amygdali</i> , <i>Anthonomus pedicularius</i> , <i>Polydrusus ponticus</i> ve <i>Tatianaerhynchites aequatus</i> olduğu belirlenmiştir.	
5	Potansiyel zararlılardan olan <i>A.amygdali</i> ' nin badem ağaçlarında erken dönem zararlısı olduğu ve yoğun olarak görüldüğü bahçelerde büyük oranda çiçek dökümlerine sebep olduğu ortaya konmuştur. Zararlının nisan ayı sonundan itibaren çıkışlarına başladığı ve haziran ayının sonlarına kadar uçuşlarına devam ettiği tespit edilmiştir.	
6	<i>Polydrusus ponticus</i> badem ağaçlarının yaprakları ile oburca beslendiği görülmüştür. Zararlının mayıs ayı başında uçuşlarına başladığı, popülasyonun maksimum seviyeye mayıs ortasına doğru ulaştığı ve uçuşların haziran ayı sonuna kadar devam ettiği saptanmıştır.	
7	Popülasyonu yüksek türlerden biri olarak belirlenen Buprestidae familyasına bağlı <i>A.roscidus</i> 'un ise badem ağaçlarında önemli kayıplara neden olduğu belirlenmiştir. Zararlının ilk erginlerinin mayıs-haziran aylarında görülmeye başladığı ve ağustos ayına kadar doğada görülmeye devam ettiği tespit edilmiştir.	
8	<i>E.amygdali</i> 'nin doğada Nisan ayı başından itibaren görülmeye başladığı ve çıkışlarının mayıs ayı sonlarına kadar devam edebildiği gözlemlenmiştir. Ancak zararlının badem meyvelerinin meyve içkabuğu sertleştikten sonra yumurtasını meyve içine bırakmadığıda tespit edilmiştir.	

9.	Ülkesel Proje Adı	KIRAZ ve VIŞNE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Dilek POYRAZ (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Kiraz Bahçelerinde Entomopatojen Nematodların Tespiti ve Kiraz Sineği, <i>Rhagoletis cerasi</i> L. (Diptera: Tephritidae) ile Mücadele Olanakları
	Lider	:	Dr. Mürşide YAĞCI (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)
		:	Atilla ÖCAL (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Tarımsal Araştırma Yönetim Yönergesi referans alınarak; araştırmanın amacı, metodu ve varılması hedeflenen nihai hedef konularının özet bölümünde belirtilmesine,
3. Yarı tarla denemeleri kısmında zararlının yoğun olarak bulunduğu güney-doğu yönü hedef alınarak tek yönde, biri kontrol diğeri uygulamanın yapılacağı PVC borularının yerleştirilmesinin daha uygun olacağına,
4. Geniş alan denemelerinde etkili bulunacak dozun nisan ayında yapılacak olursa topraktaki pupalara karşı; haziran ayında yapılacak olursa larvalara karşı yapılmış olacak şekilde belirtilmesinin uygun olacağına karar verilmiştir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

10.	Ülkesel Proje Adı	ELMA, ARMUT VE AYVA ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşe ÖZDEM

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/E/19/A2/P1/954
	Proje Adı	: Ayva Bahçelerinde Ayva içkurdu [(<i>Euzophera bigella</i> , Zeller.) (Lepidoptera: Pyrelidae)]'nun Popülasyon Değişimi, Zarar Oranı ve Mücadele Zamanın Belirlenmesi
	Lider	: Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	: Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)
		Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin Amacı gerekçesi ve metodolojisi bölümünde 2020 yılında yapılan çalışmalara ait bilgilerin çıkarılması ve kısaca amacı ve gerekçesinin ilave edilmesine,
2. Geçmiş Dönem Bulguları başlığı altında 2018 ve 2019 yıllarında yapılan çalışmaların özetlenerek verilmesine,
3. Materyal ve Metotta önemli konukçularının belirlenmesi kısmında armut ve nar meyvelerinin kültüre alındığı bildirilmiş, ancak dönem bulgularında elmada da gözlem yapıldığı bildirilmiştir. İlgili kısmın gözden geçirilerek düzeltilmesine,
4. Dönem bulgularında, Ağaç gövdesi ve dallardaki zararın belirlenmesi kısmında Ayva içkurdu larva zararı olan gövde ve dallarda, larva beslenmesinden dolayı yoğun pislik bırakıldığı haziran-temmuz başlarında gövde ve dallarda budama yerlerindeki yaralarda pupaların belirlendiği ifadesi yer almaktadır. Ancak bu kısımlarda görülen pupalardan ergin elde edilmiş midir belirtilmesi ve zarar gören gövde ve dal sayısı hakkında bilgi verilmesine,
5. Dönem bulgularında önemli konukçularının belirlenmesi kısmında armut ve narda Ayva içkurdu çıkışı gerçekleştiği belirtilmiştir. Ayva içkurdu'nun çıkış tarihleri, süreleri ve çıkan birey sayısı ile ilgili bilgilerin projeye ilave edilmesine,
6. Dönem bulgularında, Hasat sonrası zarar oranı belirleme çalışmaları sonucunda ayva meyvelerinde bulaşık meyve oranı %79 olarak belirtilmiştir. Bu oran sadece Ayva içkurdu'na mı aittir yoksa diğer iki türü de kapsamakta mıdır belirtilmesine,
7. Dönem bulgularında, kültür kaplarında ergin çıkışı ve yumurtanın izlenmesi kısmında kışı geçiren larvalardan elde edilen üç türe ait ergin elde edildiği belirtilmiştir. Pupadan elde edilen bu zararların sayısal verilerinin ilave edilmesine,
8. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

11.	Ülkesel Proje Adı	KAYISI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Emel ÖREN (Diyarbakır ZMAE)

DEVAM EDEN PAROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/E/20/A2/P5/1694
	Proje Adı	: Kayısı Bahçelerinde Zararlı <i>Capnodis tenebrionis</i> Linnaeus (Coleoptera: Buprestidae)'e Karşı Fungal Entomopatojenler ve Etkinliklerinin Belirlenmesi
	Lider	: Talip YİĞİT (Malatya KAE)
	Raportörler	: Dr. Sebnem TİRENG KARUT (Adana BMAE)
		Damla ZOBAR (Tekirdağ BAE)

Alınan Kararlar:

1. Larvaya karşı yapılan uygulamalarda metotda daha önceden belirtilmeyen ve maliyeti daha düşük olan yöntemler kullanılmıştır. Materyal metot bölümünde yapılmış olan metot değişikliği önerisinin uygun olduğuna,
2. Çalışma takviminde 2 yıl olarak tasarlanan Projede araştırmacıların 1. aşamada yer alan izolat eldesi ve laboratuvarda etkinliklerinin belirlenmesi aşamasında yeterli izolat elde edemediklerinden dolayı projenin 1 yıl uzatılmasına,

Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

12.	Ülkesel Proje Adı	ANTEPFISTIĞI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Şahimerdan TÜRKÖLMEZ

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Antepfıstığı Dalgüvesi (<i>Kermania pistaciella</i> Amsel)'nin Bazı Parazitoitlerinin Farklı Konukçularda Çoğaltım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Yasemin Bengü ŞAHAN (Gaziantep AFAE)
	Raportörler	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Miraç YAYLA (Adana BMAE)
Alınan Kararlar:			
1. Projenin raportörler ve grup üyelerinin katkıları doğrultusunda 2021 yılında kurum imkanları ile ön çalışması yapılarak 2022 PDGT' ye getirilmesine karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Ön çalışmaların yapılarak proje yeni teklifinin sonraki yılda yapılmasına.			

13.	Ülkesel Proje Adı	BAĞDA ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Diyarbakır, Mardin ve Elazığ Bağ Alanlarındaki Unlubit (Hemiptera: Coccomorpha: Pseudococcidae) Türlerinin Yaygınlığı, Yoğunluğu ve Parazitoidlerinin Belirlenmesi ile Unlubitlerin ve Parazitoidlerinin Moleküler Karakterizasyonu (Doktora)
	Lider	:	Mustafa ATAŞ (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)
		:	Neşe KESKİN (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Literatür özeti kısmında; Moleküler çalışmaların ayrı, türler ve biyolojik mücadele çalışmalarının ayrı başlık altında verilmesine,
3. Unlubitlerin yaygınlık ve yoğunluğunun belirlenmesi kısmında her bahçe için bulaşma oranının ayrı ayrı hesaplanmasına,
4. Yaygın türün populasyon değişiminin saptanması kısmında özellikle ikinci yöntem olarak belirtilen farklı vejetasyon zamanlarında yapılacak örneklemelerde hasat zamanı hariç bitkide yoğun bir zararlı populasyonu bulmak oldukça zor olacaktır. Bu açıdan düşünüldüğünde çalışmada toplanması belirtilen en az 50 unlubit bireyi sayısının en az 20 birey olarak düzeltilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P1/210
	Proje Adı	:	Manisa ve İzmir İli Bağ Alanlarında Unlubit, <i>Planococcus</i> spp. (Hemiptera: Pseudococcidae)'e Karşı Entegre Mücadele Modelinin Oluşturulması (Doktora)
	Lider	:	Neşe KESKİN (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Proje ile elde edilen verilerin yayınlanmasına, 2. Doktora gelişme raporunun kabulüne, Karar verilmiştir. <p>Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>			

14.	Ülkesel Proje Adı	ÇİLEK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01/07
	Proje Adı	:	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliğinde Thrips ve Yaprakbitleri Mücadelesinde Biyoteknik ve Biyolojik Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Burcu İNAL (Ankara ZMMAE)
		:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

1. Sonuç raporünün kabulüne,
2. Tartışma bölümünde literatürler ile bulgular kıyaslandığında paralellik veya zıtlık konusuna vurgu yapılmasına,
3. Tartışma konusunda literatür yetersiz kalmış, genelde tek literatür ile tartışılmış eğer imkan varsa daha fazla literatür ile desteklenmesine,
4. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Bu çalışma ile; örtüaltı çilek yetiştiriciliğinde zararlılardan *Frankliniella occidentalis* ve *F. intonsa* ile yaprakbitleri (*Aulacorthum solani*, *Chaetosiphon tetraerhodum* ve *Aphis gossypii*)'nin entegre mücadele prensiplerine uygun mücadele yöntemlerinden biyoteknik ve biyolojik mücadelesi belirlenmiştir.
- Örtüaltı çilekte görülen zararlılardan *F. occidentalis* ve *F. intonsa*'nın mücadelesinde kimyasal mücadeleye alternatif çevre dostu yöntemlerden biyoteknik mücadele yöntemi olarak mavi renkli görsel yapışkan tuzakların asım sıklığı belirlenmiştir.
- Çilekte yaprakbitlerinden *Aulacorthum solani*, *Chaetosiphon tetraerhodum* ve *Aphis gossypii* 'nin mücadelesinde kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerden biyolojik mücadele yöntemi ile *Chrysoperla carnea*'nin salım dozu saptanmıştır.
- Örtüaltında yetiştirilen çilekte Thripslere karşı mavi renkli görsel yapışkan tuzakların 80 adet/da, yaprakbitlerine karşı *C. carnea*'nin 5 larva /bitki dozunda zararlıların mücadelesinde başarılı bir şekilde kullanılabileceği saptanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Örtüaltında yetiştirilen çilekte sorun olan <i>Frankliniella occidentalis</i> ve <i>F. intonsa</i> ve	Projeden elde edilen başarılı sonuçlar; Mevcut Çilek Hastalık ve

	<i>Aulacorthum solani</i> , <i>Chaetosiphon tetrarhodum</i> ve <i>Aphis gossypii</i> 'ye karşı kimyasal mücadeleye alternatif yöntemler belirlenmiştir.	Zararlıları Zirai Mücadele Teknik Talimatları ile hazırlanmakta olan Çilek Entegre Mücadele Teknik Talimatı'nda yer alacaktır.
2	Yaprakbitlerinin (<i>Aulacorthum solani</i> , <i>Chaetosiphon tetrarhodum</i> ve <i>Aphis gossypii</i>) biyolojik mücadelesinde <i>Chrysoperla carnea</i> 'nın etkinliği belirlenerek salım dozu olarak 5 larva / bitki saptanmıştır.	-İl ve İlçe Müdürlüklerindeki Teknik eleman ve üreticiler bilgilendirilecektir. -Çalışma sonuçları ile ilgili broşür/liflet hazırlanacaktır.
3	<i>F. occidentalis</i> ve <i>F. intonsa</i> 'nın biyoteknik mücadelesinde mavi renkli görsel yapışkan tuzakların asım sıklığı 80 adet/dekar olarak belirlenmiştir.	-Elde edilen sonuçlar Ulusal ve uluslararası bilimsel dergiler ile kongre, sempozyum, panel ve çalıştayda yayınlanacaktır.
4	Thripslere karşı etkili bulunan renk tuzaklarının kullanılması ile insektisit kullanımı azalacak, sağlıklı ürünler elde edilerek insan ve çevre sağlığı korunmuş olacaktır.	-Biyolojik ve Biyoteknik mücadele ile ilgili elde edilen sonuçların uygulanmasıyla üreticilerin Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından Bitkisel Üretimde Biyoteknik ve Biyolojik Mücadele Destekleme Ödemesinden faydalanması sağlanacaktır.
5	Yaprakbitlerine karşı etkili bulunan <i>C.carnea</i> 'nın kullanılması ile insektisit kullanımı azalacak, sağlıklı ürünler elde edilerek insan ve çevre sağlığı korunmuş olacaktır.	
6	Kimyasal mücadeleye alternatif mücadele yöntemlerinden biyoteknik ve biyolojik mücadele yönteminin etkinliği ortaya konmuştur.	
7	Thripslerin biyoteknik mücadelesinde görsel mavi renkli yapışkan tuzakların asım sıklığı ve Yaprakbitlerinin biyolojik mücadelesinde kullanılan <i>C. carnea</i> 'nın salım dozlarının belirlenmesi; Türkiye'de ilk kez bu proje çalışmasından elde edilen sonuçlarla ortaya konmuştur.	

15.	Ülkesel Proje Adı	ZEYTİN ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tefik TURANLI (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Zeytin pamuklubiti (<i>Euphyllura phillyreae</i> Foerster, Hemiptera: Psyllidae)'nin mücadelesinde <i>Anthocoris nemoralis</i> (F.)(Hemiptera: Anthocoridae)'in etkinliğinin belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Sıray KARAKOYUN (Bornova Zeytincilik AE)
	Raportörler	:	Dr.Miraç YAYLA (Adana BMAE)
		:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
  2. Proje başlığının: “*Anthocoris nemoralis* (F.) (Hemiptera: Anthocoridae)'in Zeytin pamuklubiti (*Euphyllura phillyreae* Foerster, Hemiptera: Psyllidae)' nin farklı yoğunluklarında beslenme kapasitesi, yaşam tablosu ve etkinliği” şeklinde değiştirilmesine,
  3. *A. nemoralis* (F.) erginlerinin elde edilmesi ve üretimi kısmında: Yumurta sayısının belirtilmesinin uygun olacağına,
  4. *Euphyllura phillyreae* Foerster ile beslenen *A. nemoralis* (F.)'in biyolojisinin belirlenmesi ve İşlevsel Tepki Denemeleri kısımlarında: Üretiminin hangi koşullarda yapılacağı belirtilmesi ve “Aynı gün ergin olan bireyler aynı kavanoza birlikte bırakılacak” cümlesinde dişi ve erkek bireylerin olduğu ve bu bireylerin hangi oranda olacağı (Çıkış yapan tüm bireylerin 1:1 dişi/erkek oranında mı bırakılacağı) belirtilmesine,
- Karar verilmiştir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

16.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL MEYVE SİNEKLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ
	Koordinatörü	

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/458
	Proje Adı	:	<i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura) (Diptera: Drosophilidae)'nin yaygınlık alanlarının tespiti, biyolojisi ve Mücadele olanaklarının araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Pınar ARIDICI KARA (Adana BMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje liderinin mazereti nedeniyle toplantıya katılmamasından dolayı sunum yapılmamıştır.			
Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDGT'na sonuç raporu getirilecektir.			

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Meyve Bahçelerinde Sorun Olan Akdeniz Meyvesineği[(<i>Ceratitis capitata</i> Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)] Karşı Entomopatojen Fungusların Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Zeynep Hümeýra ARDIÇ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Fatma ÖZSEMERCİ (Bornova ZMAE)
		:	Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje isminin “Akdeniz Meyvesineği [(*Ceratitis capitata* Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)]’ne Karşı Entomopatojen Funguslarının tespiti ve Mücadelede Kullanım Olanaklarının Araştırması” şeklinde değiştirilmesine,
3. Materyal bölümüne “topraktan” da Akdeniz meyvesineği pupaları ile entomopatojen fungusların elde edileceğinin belirtilmesine,
4. Metot bölümünde çalışmaların hangi yıl ve aylarda yapılacağıın belirtilmesine,
5. Metot Bölümünde Çizelge 1’de meyve çeşitliliği verilmeksizin toplam meyve üretim alanları yazılmıştır. Bu alanlardaki meyve çeşitliliğinin verilmesi, il ve ilçelere göre örneklenecek bitki çeşiti ile herbir ilçeden örnekleme yapılacak bahçe sayısının Çizelge 1’de gösterilmesine,
6. Metot Bölümünde ‘Örnekleme yapılacak bahçelerin özellikleri’ nin verilmesine,
7. Metot Bölümünde 2.2. Akdeniz Meyvesineği Üretimi Başlığı altında; “Akdeniz meyvesineğinin üretilmemesi durumunda, denemelerde kullanılacak olan Akdeniz meyvesineği son dönem larvaları, pupaları ve erginleri araziden toplanan vuruklu meyveler kültüre alınarak elde edilecektir.” ifadesi yer almaktadır. Zararlıının ölüm nedeninin izolattan veya bulaşık alınan örnekten olup olmadığının bilinmesi için zararlıının kitle halinde üretilmesi ve bu üretimden elde edilen bireylerle denemelerin gerçekleştirilmesine,
8. Proje Sonuçları Uygulama Planı (PSUP) bölümünde ilave edilen katkılara projede yer verilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Akdeniz meyvesineği <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera:Tephritidae)'nin Türkiye'deki Genetik Çeşitliliğinin Mikrosatellit ve Mitokondriyal sitokrom oksidaz alt ünite I (COI) Markörleri ile Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Burcu İNAL (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)
		:	Ümran AKKAN DEMİRER (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Metot bölümünde yer alan Akdeniz meyvesineği örneklerinin toplanmasında, tercih edilecek herbir meyve türü için kaç farklı lokasyondan ve her lokasyondan kaç örnek alınacak ifadesinin daha açık belirtilmesine, 3. Ankara, Isparta, Konya dışındaki diğer illerden örneklerin temininin nasıl yapılacağını projeye eklenmesine, <p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>			

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ankara ili armut bahçelerinde zararlı Akdeniz Meyvesineği, <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)' nin mücadelesine esas biyolojik kriterlerin belirlenmesi ve mücadele olanakları
	Lider	:	Erdoğan AYAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Miraç YAYLA (Adana BMAE)
		:	Ümran AKKAN DEMİRER (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Projenin materyal ve yöntem kısmında bazı dar boğazlar mevcuttur. Özellikle Akdeniz meyve sineğinin yumurta, larva ve ergin dönemlerinin nasıl izleneceği belirli değildir. Bu kısımların tekrardan gözden geçirilmesine,
3. Yumurta döneminin belirlenmesinde arazi çalışmalarından önce labratuvar çalışmalarının yapılmasına,
4. Pupa döneminin belirlenmesinde doğa koşullarında pupaların toprakla teması sağlanacak şekilde kafeslerin kurulmasına,
5. Formülasyon kalite kontrol analizleri bölümünde Aktif madde tayini ve fiziksel analiz deneylerinin kaç tekerrür olacağı belirtilmesine,
6. Mücadele çalışmaları bölümünde yer alan deneme deseninin tesadüf blokları deneme desenine göre kurulması; denemenin karakterlerini, denenecek hidrolize protein kaynağı + bitki koruma ürünü, karşılaştırma ilacı ve kontrol parseli oluşturmalıdır. Kontrol parseli ve deneme alanı arasındaki uzaklığın en az 100 m olarak düzeltilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

4.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	İç Anadolu Bölgesinde Kirazda Zararlı Kanadı Noktalı Sirke Sineği <i>Drosophila suzukii</i> Matsumura, 1931 (Diptera: Drosophilidae)' nin Biyolojisinin Belirlenmesi
	Lider	:	Emrah KAYIŞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)
		:	Pınar ARIDICI KARA (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Metot kısmında Biyo-ekoloji çalışmaları bölümünde deneme ile ilgili detayların verilmesi, her kafeste bulunacak meyve sayısı, salınacak ergin sayısı, kaç dişi kaç erkeğin salınacağına belirtilmesine,
3. Tarımsal Araştırma Yönetim Yönergesi'ne göre Literatür Özeti bölümünün araştırmanın mevcut bilgi birikimine ne gibi katkıda bulunacağına belirtilmesine,
4. Metot bölümünde yer alan *Drosophila suzukii* Kültürünün oluşturulmasında; erginlerin araziden nasıl toplanacağına belirtilmesine,
5. Değerlerinin hesaplanmasında kullanılan formüllerinin projeye eklenmesine,
6. Laboratuvarda yapılacak olan bütün çalışmaların en az 100 yumurta ile başlanılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P6/2104
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği, <i>Ceratitis capitata</i> Wied. (Diptera: Tephritidae) ile M¼cadelede Kısır B¼cek Salm Y¼nteminin Geliştirilmesi ve Etkinliğinin Arttırılması Üzerine Araştırmalar (Doktora)
	Lider	:	¼mran AKKAN DEMİNER (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1. Gelişme rapor¼n¼n kabul¼ne, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir. Y¼r¼rl¼k Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01-08(3)
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği [<i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann,1824) (Diptera: Tephritidae)]'ne Karşı Tuzak Sistemlerinin Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Tevfik TURANLI (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Eşref TUTMUŞ (Erbeyli İAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Monitör amaçlı çalışılan C2 cezbedicisinin etkisiz olduğu belirtilmekle birlikte TML tuzaklarının 3 kat fazla sinek yakaladığı belirtilmiş, fakat rakamlar incelendiğinde yaklaşık 5 kat çektiği anlaşıldığından ifadelerin bu şekilde belirtilmesine,
- 2- Kitle halinde tuzakla yakalama çalışmasında 2020 yılı tuzak etkinliğinde; Biyopreparat ile kombine edilerek kullanılabileceği belirtilmiş olsa da; bu önemli zararlıya karşı uygulamaya verilebileceği yorumunun sonuç raporunda dile getirilmesine;
- 3- Deneme alanında her parselde 100 adet meyve kontrol edilmiş vuruklu meyve (% 8) olduğu, Kontrol parselinde ise toplamda 100 adet meyve kontrol edilip 65 adet vuruklu meyve (% 65) olarak saptandığı bildirilmektedir. Kontrol edilen vuruklu meyve oranı (% 8) olarak verilmiş olup, bu verinin deneme alanındaki hangi tuzaklardaki Feromon tuzaklarda mı yoksa Kova tuzaklarda vuruklu meyve oranı olduğu anlaşılamamıştır. Bu durumun açıklanmasına,
- 4- Tuzağın etkinliği % 85 ve % 88 olarak belirtilmektedir. İki farklı etkinlik yüzdesi durumunun açıklanmasına,
Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	: TAGEM/BSAD/16/4/01-08(1)
	Proje Adı	: Erzincan İli Meyve Bahçelerinde Akdeniz Meyvesineği <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera:Tephritidae)'nin Konukçuları, Yayılışı, Bulaşıklık Oranı, Parazitoit ve Predatörlerin Tespit Edilmesi Üzerine Araştırmalar
	Lider	: Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	: Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)
		: Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projede hedeflenen çalışmalar gerçekleştirilmiş olup gelişme raporunun uygun olduğuna, 2. Elde edilen verilerin yayınlanmasına, Karar verilmiştir. <p>Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>		

4.	Proje No	:	(Bilgi)
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği İzleme Projesi
	Lider	:	Dr. Adalet Hazır (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projede yapılan çalışmalar ile ilgili gruba bilgi verilmiştir. 2. Gelişme raporunun kabulüne, <p style="text-align: center;">Karar verilmiştir.</p> <p>Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.</p> Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

5. Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P6/1368
Proje Adı	:	<i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura, 1931) (Diptera: Drosophilidae)]'nin Mücadelesine Esas Gün-Derece Modelinin ve Tuzak Sistemlerinin Geliştirilmesi ile Farklı Popülasyonlar Arasındaki Genetik Varyasyonun Belirlenmesi
Lider	:	Dr. Fatma ÖZSEMERCİ (Bornova ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
	:	Pınar ARIDICI KARA(Adana BMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projede zararlı popülasyonunun olmamasından ve Covid 19 sebebi ile planlanan çalışmaların yapılamamasından dolayı çalışmalar yapılamamıştır. Bu nedenle önerilen değişikliklerin uygun görülmesine, 2. Proje ekibinin enstitü havuzundan 50 bin tl ek bütçe talebinin kabulüne, Karar verilmiştir. <p>Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>		

6. Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/20/A2/P1/1665
Proje Adı	:	Malatya İli Kayısı Bahçelerinde <i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura,1931) (Diptera: Drosophilidae)'nin Yayılışı, Popülasyon Değişimi, Alternatif Konukçuları, Parazitoitleri ve Zarar Oranının Belirlenmesi
Lider	:	Bennur AĞBABA YİĞİTER (Malatya KAE)
Raportörler	:	Özge HELVACIOĞLU (Bornova ZMAE)
	:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje sunumu; kurum değişikliği nedeni ile projeden ayrılan Bennur AĞBABA YİĞİTER' in yerine Mehmet SÖNMEZ tarafından yapılmıştır.
2. Projede önerilen personel değişikliği talebinin uygun olduğuna,
3. Projenin birinci yıl çalışmaları tamamlanmış olup çalışma takviminde bir aksama yoktur. Bu nedenle darboğazda belirtilen hususların zararlarının 2021 yılında tespit edilemediği durumunda bu önerinin görüşülmesine,
4. Proje Özetinde “Özellikle ekonomik değeri yüksek olan çilek, kiraz, vişne, ahududu, böğürtlen, kayısı, erik, şeftali, üzüm ve yaban mersini gibi ince kabuklu ve yumuşak dokulu meyveler başta olmak üzere, çok sayıda konukçulu bulunduğu düşünülmektedir” ifadesinde belirtilen türler konukçusu olduğundan düşünülmektedir ifadesinin çıkarılmasına,
5. Kurum değişikliği nedeni ile projeden Bennur AĞBABA YİĞİTER' in çıkarılarak projenin Mehmet SÖNMEZ liderliğinde yürütülmesine,
Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

7.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P4/1795
	Proje Adı	:	Malatya İli kayısı bahçelerinde Akdeniz Meyve sineği, <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedeman) (Diptera; Tephritidae)'nin popülasyon takibi ile kışlama ve zarar durumunun araştırılması
	Lider	:	Mehmet SÖNMEZ (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar:

1. Akdeniz meyvesineği'nin popülasyon takibi kısmında 2020 yılına ait iklim verilerinin şekil halinde verilerek zararlının popülasyon durumunun tartışılmasına,
2. Tablo 3 incelendiğinde hasat başlar başlamaz tuzak sayımlarının tamamlandığı görülmektedir. 2021 yılında yapılacak popülasyon takibi çalışmalarının hasat tamamlansa bile tuzaklarla popülasyonun izlenmesi ve son ergin yakalandıktan sonra 2 hafta daha devam ettirilmesine,
3. Akdeniz meyvesineği'nin kışlama durumunun belirlenmesi çalışmaları ile ilgili olarak "Zararlının kışlama döneminde kayısının fenolojisi gereği kayısıda bulunmadığından kışlama durumu diğer konukçuları olan Elma, Armut, Ayva, Trabzonhurması, Hünnap ve Nar'da bulaşık meyvelerden yararlanılarak takip edilmektedir" ifadesi yer almaktadır. Diğer konukçularda da izlenmesi uygun olmakla beraber aynı zamanda vuruklu meyvelerin tespit edildiği Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinde hasadın Eylül ayında gerçekleştiği göz önüne alınırsa bu dönemde vuruklu kayısı meyvelerinin bu bahçelerde kafese alınarak izlenmesi uygun olacaktır. Bu nedenle, 2021 yılında yapılacak kışlama durumunun belirlenmesi çalışmalarında bu durumun göz önüne alınmasına,
4. Proje metni üzerinde yapılan değişikliklerin gözden geçirilerek düzeltmelerin yapılmasına,

Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/20/A2/P1/2090
	Proje Adı	:	Bursa İli İncir (<i>Ficus carica</i>, L.) Bahçelerinde Meyvesineği Türlerinin Tespiti ve İncir Sineği (<i>Silba adipata</i> MacAlpine)'nin Biyolojisi ile Mücadelesinin Belirlenmesi
	Lider	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projenin TAGEM yönergesi formatına göre yeniden düzenlenmesine, 2. Proje ile elde edilen verilerin yayınlanmasına, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

9.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/2093
	Proje Adı	:	Erzincan ili Meyv Bahçelerinde <i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura, 1931) (Diptera: Drosophilidae)'nin Konukçuları, Yayılışı, Bulaşıklık Oranı ve Mücadelesine Esas Etkili Sıcaklık Toplamının Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar
	Lider	:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Pınar ARIDICI KARA (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projede metot ile ilgili önerilen 'bahçedeki bulaşıklık oranlarının çıkarılması' değişiklik önerisinin uygun olduğuna, 2. Teşhislerin kimler tarafından yapıldığının bildirilmesine, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

17.	Ülkesel Proje Adı	CEVİZ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Ceviz Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlıların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Entegre Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr.Adalet Hazır (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Erdoğan AYAN (Ankara ZMMAE)
		:	Damla ERTİMURTAŞ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje; Ülkesel lideri Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE) tarafından sunulmuştur.
- 2- Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
- 3- Projenin TAGEM yönergesine göre yeniden düzenlenmesine,
- 4- Bakteri izolatlarının tanılanmasında Mustafa Kemal Üniversitesinden hizmet alımı yapılarak maldi-tof yönteminin kullanılacağı bildirilmiştir. Bu hizmet alımının talep edilen bütçe kısmında gerekçe gösterilerek bütçenin yeniden düzenlenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

18.	Güdümlü Proje Adı	ANTEPFISTIĞI PSİLLİDİ [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)]'NİN ENTEGRE MÜCADELE OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI
	Koordinatörü	Hakan USANMAZ (Gaziantep AFAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15 / 10-01 / 01-11 (4)
	Proje Adı	:	Antepfıstığı Psillidi [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)] Mücadelesinde Bazı İsektisitlerin Biyolojik Etkinliklerinin Gözden Geçirilmesi ve Uygulama Zamanın Araştırılması
	Lider	:	Hakan USANMAZ (Gaziantep AFAE)
	Raportörler	:	Pınar ARIDICI KARA (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Talip YİĞİT (Malatya MAE)

Alınan Kararlar

1. Giriş bölümünde Çizelge 1.1 ve 1.2'nin 2020 verileri ile güncellenmesine,
2. Çizelge 4.8 ve 4.9'un başlıklarının Şahinbey ve Birecik 2019 yılı sayım sonuçları olarak değiştirilmesine,
3. PSUP bölümü güncel Tarımsal Araştırma Yönetimi Yönergesinde belirtilen şekilde yeniden yazılmalıdır. Projenin amacı yerine; PSUP Hedefi: Projenin genel amaçları kapsamında ulaşılan hedeflerin kısaca yazılmasına,
4. PSUP bölümündeki proje kapsamında ekonomik zarar eşiği belirleme çalışması ve ilacın fumajine olan etkisi çalışılmadığı için bu maddelerin çıkarılmasına,
5. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Ülkesel Antepfıstığı Psillidi [*Agonoscena pistaciae* Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)]'nin Entegre Mücadele Olanaklarının Araştırılması projesinin alt projelerinden biri olan bu çalışma ile Antepfıstığı alanlarında ana zararlı *konumundaki* *Agonoscena pistaciae* zararlısına karşı sık kullanılan bazı insektisitlerin etkinliklerinin gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Antepfıstığı psillidi zararlısıyla mücadelede kullanılan bazı insektisitlerin zararlının mücadelesinde başarılı olduğu ortaya konulmuştur.	-Üreticilerimize zararlının popülasyonunun E.Z.E üstüne çıktığı anda, ruhsatlı bir bitki koruma ürünü ile mücadele etmesi konusu
2	Zararlının ekonomik zarar eşiği olan 100	

	bileşik yaprak başına ortalama 20-30 nimf olduğu dönemde kimyasal mücadele yapılabileceği, geç kalındığı takdirde ilaçlama başarısının azaldığı belirlenmiştir.	eğitimlerde anlatılacaktır. -Çiftçi eğitimleri düzenlenecektir. -Araştırma sonuçları, ulusal ve uluslararası dergi ve/veya kongrelerde yayınlanacaktır.
3	Zararlı ile başarılı bir şekilde mücadele edilebilmesi için fumajin oluşumundan önce ilaçlamanın yapılması gerektiği, eğer geç kalındysa fumajin tabakanın su ile yıkanmasını takiben ilaçlama yapılması gerektiği tespit edilmiştir.	

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15 / 10-01 / 01-11 (1)
	Proje Adı	:	Antepfıstığı Psillidi [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae] nin Biyoeкологи
	Lider	:	Hakan USANMAZ (Gaziantep AFAE)
	Raportörler	:	Dr.Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Cemil YETKİN (Şanlıurfa GAPTAE)

Alınan Kararlar

1. Materyal ve metod bölümünde 3.2.1. Psillidinin Kışlama Durumu, Konukçuları Doğal Düşmanları ve Popülasyon takibi başlığında Popülasyon takibi çalışmalarının öne alınması, konukçuların çıkarılması ve bulgular bölümünde de aynı düzenlemenin yapılmasına,
2. Bulgular kısmında şekil 4.1/4.2/4.3 te görüldüğü gibi 100 bileşik yapraktaki nimf sayımları verilmiştir. Bunun nimf popülasyonu olduğunun belirtilmesi, grafik eksenlerinde isimlendirmelerin düzenlenmesine,
3. Yıllara göre popülasyon takibi ve iklim verilerinin bölgede yapılmış çalışmalardan yararlanılarak literatür ile tartışılması,
4. Bazı faydalı türlerin popülasyonun oldukça yüksek olduğu görülmüş olup bu durumun sonuç kısmında ve PSUP'ta verilmesine,
5. Sonuç kısmında proje sonucundan elde edilen verilerin yıllara ve illere göre daha net biçimde tartışılmasına,
6. PSUP ta zararlı mücadelesinde “bahçe ya da bahçe çevresinde bulunan zararlının kışlayabileceği yapıların kaldırılması üreticilere anlatılacaktır” ifadesinin çıkarılmasına,
7. Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Ülkesel Antepfıstığı Psillidi [*Agonoscena pistaciae* Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae]'nin Entegre Mücadele Olanaklarının Araştırılması projesinin alt projelerinden biri olan bu çalışma ile Antepfıstığı alanlarında ana zararlı *konumundaki* *Agonoscena pistaciae* zararlısına karşı sık kullanılan bazı insektisitlerin etkinliklerinin gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Antepfıstığı psillidi zararlısıyla mücadelede kullanılan bazı insektisitlerin zararlının mücadelesinde başarılı olduğu ortaya konulmuştur.	-Üreticilerimize zararlının popülasyonunun E.Z.E üstüne çıktığı anda, ruhsatlı bir bitki koruma ürünü ile mücadele etmesi konusu eğitimlerde anlatılacaktır.
2	Zararlının ekonomik zarar eşiği olan 100 bileşik yaprak başına ortalama 20-30 nimf olduğu dönemde kimyasal mücadele	-Çiftçi eğitimleri düzenlenecektir.

	yapılabileceği, geç kalındığı takdirde ilaçlama başarisının azaldığı belirlenmiştir.	-Araştırma sonuçları, ulusal ve uluslararası dergi ve/veya kongrelerde yayınlanacaktır.
3	Zararlı ile başarılı bir şekilde mücadele edilebilmesi için fumajin oluşumundan önce ilalamının yapılması gerektiği, eğer geç kalındıysa fumajin tabakanın su ile yıkanmasını takiben ilaçlama yapılması gerektiği tespit edilmiştir.	
4	Zararlının ilk çıkışlarının antepfıstığı gözlerinin patlamaya bařladđı döneme denk geldiği belirlenmiştir.	
5	<i>Anthocoris minki</i> 'nin zararlının önemli bir doğal düşmanı olduğu belirlenmiştir.	

19.	Güdümlü Proje Adı	Ülkesel <i>Ricania</i> sp. Araştırma Projeleri
	Koordinatörü	Dr. Kibar AK (Samsun KTAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/17/A2/P5/770
	Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania</i> sp.)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Alt Proje Adı	:	<i>Ricania</i> sp.'nin Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Şebnem TİRENG KARUT (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
		:	Zühal SAÇTI (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Dal sayım yöntemindeki ifadenin “zararlı arazide bulunan nimflerin bulunduğu kaplara aktarılmıştır” olarak düzenlenmesine,
- 2- '*Bauveria bassiana* entomopatojen fungus türü laboratuvar koşullarında çok etkili bulunmuş ve zararlının mücadelesinde ümitvar biyolojik mücadele etmeni olması bakımından tarla koşullarında etkinliği üzerinde çalışmalarının yapılması' ifadesinin öneri olarak ilave edilmesine,
- 3- PSUP bölümünün gözden geçirilmesine, çıktılarının uygulamaya aktarılma mekanizmalarında Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki doğal düşmanların tespit edildiği, o bölgedeki doğal düşmanların durumunun belirlendiğinin PSUP'a aktarılmasına,
- 4- Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Ülkemize ilk defa 2006 yılında Gürcistan'dan bulaşık bitki materyalleri ile giriş yapan *Ricania japonica* (Walker, 1851) (Hemiptera: Ricaniidae)'nin Doğu Karadeniz bölgesinde yayıldığı belirlenmiştir. Asya'nın en büyük ülkelerinden Çin kökenli olan zararlı bölgede pek çok kültür bitkisi, yabancı otlar ve süs bitkilerinde sorun oluşturmaktadır. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde pek çok kültür bitkisinde son yıllarda *Ricania* sp.'nin popülasyonunun yükseldiği görülmektedir. Çay üretim alanlarında korunan doğal dengenin yeni zararlıdan dolayı bozulmaması için kimyasal mücadeleye alternatif mücadele yöntemlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu mücadele yöntemlerinden biride biyolojik mücadeledir.
- Türkiye'de çay üretimi yapılan alanlarda, zararlı organizmalara karşı Bitki Koruma Ürünlerine ruhsat verilmemesi ve ilaçlama yapıldığına dair herhangi bir kayıt bulunmaması, bölgede doğal dengenin korunması nedeniyle kimyasal mücadeleye

ihtiyaç duyulmamıştır. Son yıllarda popülasyonu artış gösteren zararlı, çay alanlarında üreticiyi tedirgin etmekte ve diğer kültür bitkilerinde ise ileriki yıllarda ekonomik önemde ürün kayıplarına neden olacağı düşünülmektedir. Bölgede mevcut doğal yapının korunması için kimyasal mücadeleye alternatif diğer mücadele yöntemlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu sebeple ele alınan bu çalışmayla *Ricania japonica*'nın, parazitoit, predatör ve entomopatojenleri belirlenmeye çalışılmış, ayrıca elde edilen doğal düşmanlarla zararlıya karşı denemeler yürütülmüştür. Bunların dışında Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü'nde üretimi yapılan bazı doğal düşmanlarda zararlıya karşı etkinlik denemelerinde kullanılmıştır.

- Çalışma, 2017–2020 yılları arasında Doğu Karadeniz Bölgesi (Trabzon, Rize, Artvin vb.) illerinde *Ricania japonica*'nin konukçuları olan pek çok kültür bitkisi, yabancı otlar ve süs bitkisi alanlarında yürütülmüştür. Bu proje ile zararlının entomopatojenleri, predatör ve parazitoitleri belirlenerek mücadelesine yönelik temel veriler elde edilmiştir. Belirlenen yaygın türlerin zararlının biyolojik mücadelesine yönelik ileride yapılacak çalışmalara önemli kaynak oluşturacağı düşünülmektedir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	2017–2020 yılları arasında Doğu Karadeniz Bölgesi illerinde yaygınlık gösteren <i>Ricania japonica</i> 'nin konukçuları belirlenmiştir.	Yapılan bu çalışma aynı zamanda ileride yapılabilecek çalışmalara temel oluşturmaktadır
2	Sörvey çalışması sonucunda Coleoptera takımı Coccinellidae familyasına ait 6 adet predatör, Hymenoptera takımına ait 8 familyaya bağlı 13 adet parazitoit tür belirlenmiştir.	Zararlının konukçuları ve yumurta parazitoitlerinden <i>Polynema</i> sp. (Hym.: Mymaridae) ve <i>Aprostocetus</i> sp. (Hym.: Eulophidae) Bitki Zararlıları Zirai Mücadele Teknik Talimatlarına eklenmesi sağlanmıştır.
3	Belirlenen doğal düşmanlardan <i>Aprostocetus</i> sp. ve <i>Polynema</i> sp. zararlıya karşı potansiyel parazitoitler olarak belirlenmiştir.	Potansiyel doğal düşmanlarla ilgili yeni projelerin ortaya çıkmasının önü açılmıştır.
4	2019 yılında yapılan çalışmalarda Rize ilinde ölü böcekler tespit edilmiş ve bu böcekleri hastalandıran etmenin entomopatojen fungus <i>Beauveria bassiana</i> olduğu belirlenmiştir.	Ölü böceklerden izole edilen etmenin NCBI'a <i>Beauveria bassiana</i> Ric1 adı ve MN822135 numara ile kaydı yapılmıştır. İzolat ileriki çalışmalarda kullanılmak üzere saklanmaktadır.
5	<i>Ricania japonica</i> 'dan izole edilen <i>B. bassiana</i> Ric1 izolatu ile yürütülen etkinlik çalışmalarında 14 gün sonra zararlının hem nimf hem de ergin dönemine karşı %100 etki gösterdiği belirlenmiştir.	Entomopatojen fungus <i>Beauveria bassiana</i> 'nın çalışma sonucunda zararlıya karşı ümitvar olduğu belirlenmiş olup konu ile ilgili ayrıntılı çalışmaların yapılmasının önü açılmıştır.
6		Proje kapsamında elde edilen çıktılar ulusal ve uluslararası dergilerde, kongrelerde bilim camiası ile paylaşılacaktır.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/17/A2/P6/750
	Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania</i> sp.)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Alt Proje Adı	:	<i>Ricania</i> sp.'ye karşı Biyoteknik Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Fatma ÖZSEMERCİ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr.Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Doğancan KAHYA (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

- 1- 4.5 Değerlendirme başlığı altında 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ait verilen tablolarda ort±Standart hata şeklinde belirtilerek harflendirmelerin bunların yanına yazılarak verilmesine,
- 2- Proje sonuçlarının kabulüne,
- 3- Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Bu projede çayda ve kivide *Ricania japonica*'ya karşı kimyasal mücadeleye alternatif biyoteknik yöntemlerin belirlenmesi ana hedef olup, yürütülen çalışmada;
- *Ricania japonica*'ya karşı çayda ve kivide biyoteknik mücadele kapsamında sarı yapışkan tuzakların asım sıklığı belirlenmiştir. Ancak sarı yapışkan tuzakların yoğun olarak doğal düşmanları çekmesi nedeniyle uygulamada kullanılamayacağı dolayısıyla önerilemeyeceği belirlenmiştir.
- Enstitümüz ve Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsü işbirliği ile tasarlanan Güneş Enerjisiyle çalışan Işık+Su kombine tuzaklarının etkinlikleri belirlenmiştir.
- Yerli üretim ışık tuzaklarında yakalanan erginlerin ithal ışık tuzaklarından daha fazla olduğu, yerli ışık tuzağının zararlı popülasyonunu azaltmada etkili olduğu belirlenmiştir.
- Sarı renkli su tuzaklarının sebze ve kivi bahçelerinde *R. japonica* nimf ve ergin popülasyonunun azaltılmasında etkili olduğu, zararlının mücadelesinde kullanılabileceği saptanmıştır.
- D-vac aletinin sebze alanlarında zararlının nimflerinin görülmesinden itibaren düzenli olarak kullanıldığında zararlının popülasyonunun düşürülmesinde etkili olduğu kanısına varılmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Çay alanlarında denenen sarı yapışkan tuzak çalışmasında <i>Ricania japonica</i> 'ya karşı asım sıklığı "40 adet sarı yapışkan tuzak/dekar" Kivide ise 60 sarı yapışkan tuzak/dekar asım	• Yalancı Kelebek <i>Ricana japonica</i> Zirai Mücadele Teknik Talimatı" revize edilmiş,

	sıklığı <i>Ricania japonica</i> 'ya karşı en etkili bulunmuştur. Ancak sarı yapışkan tuzaklar, yoğun olarak doğal düşmanları çekmesi nedeniyle zararlının mücadelesinde önerilemeyeceği belirlenmiştir	<p>“Biyoteknik Mücadele Bölümü” eklenmiştir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yalancı Kelebek (<i>Ricania Japonica</i> (Melichar) (Hemiptera: Ricaniidae)) Kitle Halinde Yakalama Amaçlı Işık Tuzağı Standart Deneme Metodu “hazırlanmıştır. • Çalışma sonuçları ile ilgili broşür/liflet hazırlanacaktır. • Elde edilen sonuçlar Ulusal ve uluslararası bilimsel dergiler ile kongre, sempozyum, panel ve çalıştayda yayınlanacaktır. • Biyoteknik mücadele ile ilgili elde edilen olumlu sonuçlar Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğe bildirilerek, Bitkisel Üretimde Biyoteknik ve Biyolojik Mücadele Destekleme Ödemesi kapsamına alınması sağlanacak, dolayısıyla üreticilerin sözkonusu desteklerden faydalanması sağlanacaktır.
2	<i>Ricania japonica</i> 'ya karşı yerli üretim ışık tuzağı geliştirilmiştir.	
3	Yerli ışık+su kombine tuzaklarının zararlının erginlerinin görülmesiyle birlikte 1 adet/dekar kullanılabileceği belirlenmiştir.	
4	Yerli ışık+su kombine tuzağı kullanımının ekonomik anlamda uygun olmadığı tespit edilmiştir. Ancak, Proje kapsamında tasarımı yapılan su tuzağı ile kombine edilmiş ışık tuzağı henüz prototip aşamasındadır. Seri olarak çok sayıda tuzak üretimine geçilmesi halinde, prototipte kullanılan ağır ve pahalı malzemelerin yerine hafif ve nispeten daha ucuz malzemeler kullanılarak tuzak maliyeti düşürülebilecektir.	
5	Sebze ve kivi alanlarında Sarı renkli su tuzaklarının; <i>R. japonica</i> nimflerinin görülmesiyle birlikte 10 adet/dekar sıklıkta yerleştirildiğinde mücadelesinde etkili olduğu belirlenmiştir.	
6	Kivi bahçelerinde <i>Ricani japonica</i> 'ya karşı su tuzaklarının kullanımı ekonomik açıdan kârlı ve anlamlı bulunmuştur.	
7	D-vac aletinin zararlının nimflerinin görülmesiyle birlikte düzenli kullanılmasının, <i>R. japonica</i> popülasyonunun yıldan yıla düşürülmesinde etkili olduğu saptanmıştır.	
8	Zararlının ilk nimflerinin mayıs ayında ilk erginlerinin haziran ayında görüldüğü, popülasyonunun en yoğun ağustos ve eylül aylarında görüldüğü belirlenmiştir.	
9	<i>R. japonica</i> , genç çay ocaklarında orta yaşlı ve yaşlı çay ocaklarından daha yüksek popülasyonda saptanmıştır.	
10	Sarı yapışkan tuzak sayımlarında <i>R. japonica</i> erginleri ile doğal düşmanları en yoğun ağustos ayında saptanmıştır. Sarı yapışkan tuzaklarda predatör türlerden özellikle Coccinellidae familyası türlerinin yoğun popülasyonda görüldüğü tespit edilmiştir.	
11	Çay ve kivi alanlarının etrafındaki yabancı otlarda zararlıya daha fazla rastlandığı saptanmıştır.	
12	Zararlının kivi sürgünlerine, çay sürgünlerinden daha fazla yumurta bıraktığı belirlenmiştir.	

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/18/A2/P4/757
	Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania</i> sp.)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Alt Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Önemli Bir Zararlı, <i>Ricania</i> sp. ile Mücadelede Uygulanabilecek Kültürel Tedbirler Üzerine Araştırmalar
	Lider	:	Kaan ALTAŞ (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)
		:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Proje lideri Kaan ALTAŞ mazereti nedeni ile katılamadığından yardımcı araştırmacı Abdullah BALTAÇI tarafından gruba bilgi verilmiştir.
- 2- Sonuç raporunun TAGEM yönergesi formatına göre yeniden düzenlenmesine,
- 3- PSUP bölümünün proje sonuçlarını içerek şekilde yeniden düzenlenmesine,
- 4- Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Doğu Karadeniz Bölgesi şartlarında kültürel mücadele olanaklarının *Ricania japonica*'nın nimf ve erginleri üzerine etkisini belirlemek.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Kültürel mücadelenin <i>Ricania japonica</i> 'nın nimf ve erginleri üzerine etkisi belirlenmiştir.	İl / ilçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine bilgi verilmiş, <i>Ricania japonica</i> için şikâyete gelen çiftçilere ve yapılan çiftçi ziyaretlerinde bu konu anlatılmıştır.
2	<i>Ricania japonica</i> 'nın kültürel mücadele metotları belirlenmiştir.	Çalışmada elde edilen sonuçların çeşitli bilimsel dergilerde yayınlanması sağlanacak. Sempozyum ve kongrelerde konu ile ilgili bilgi paylaşımı sağlanacaktır.
3	Kültürel mücadele yöntemiyle <i>Ricania japonica</i> zararından çevreci bir yöntemle etkin bir şekilde mücadele edilmiştir.	Zirai Mücadele Teknik Talimatı'nda Kültürel mücadele yöntemi oluşturulmuştur.
4	Çalışma ile kolay, ucuz ve devamlılık arz eden kültürel tedbirlerle zararlı ile mücadele edilmiştir.	Mücadele yönteminin aciliyeti sebebiyle basına, görsel ve yazılı medyaya, Sivil Toplum Kuruluşları'na TAGEM isteği üzerine bildiri ve rapor verilmiştir. Böylelikle üreticilere mücadele yöntemi anlatılmıştır.

4. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/18/A2/P4/756
Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania</i> sp.)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Önemli Bir Zararlı, <i>Ricania</i> sp.'nın Tanıtılması ve Zararlının Mücadelesine Yönelik Eğitim Çalışmaları
Lider	:	Abdullah BALTACI (Samsun KTAE)
Raportörler	:	Dr. Fatma ÖZSEMERCİ (Bornova ZMAE)
	:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1- Proje ile elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Projenin amacı; üreticilere *Ricania japonica*'nın biyolojisi, zarar şekli ve mücadele yöntemlerinin kazandırılması, zararlı hakkında sahip oldukları yanlış bilgilerin ortaya çıkardığı kaygıların giderilmesi, bölgedeki teknik elemanlara zararlı ve mücadelesi hakkında yeni bilgilerin verilerek daha donanımlı ve etkin şekilde üreticilere destek olmalarıdır.
- Eğitimlere katılan üreticilerde *R. japonica* hakkında sahip oldukları yanlış bilgiler giderilmiş ve kültürel mücadele yöntemi benimsetilmiştir.
- Eğitimlere katılan teknik elemanlara da *R. japonica*'nın biyolojisi ve mücadelesi ile Bakanlığımızın bu konuda yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgiler verilmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Proje ile üreticilere kazandırılmış olan kültürel mücadele yöntemi, üreticiler tarafından uygulandığından zararlının popülasyonunun düşmesi sağlanacaktır.

Ayrıca basında çıkan gerçek dışı haberlerin üreticiler üzerinde yarattığı kaygılar giderilmiş zararlı ile etkin mücadele sağlanmıştır

Üreticiler eğitimler sırasında öğrenmiş oldukları bilgileri ve mücadele yöntemleri kullanarak *R. japonica*'nın popülasyonunun düşmesini sağlayabilecekler.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu projede gerçekleştirilen eğitim çalışmaları ile üreticilere <i>R. japonica</i> 'nın biyolojisi, zarar şekli ve mücadelesi hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca <i>R. japonica</i> ile zarar şekli karıştırılan sarı çay akarı hakkında da bilgiler verilmiştir.	Üreticiler bu bilgileri <i>R. japonica</i> ile mücadelede kullanabilecek ve zararlı popülasyonunun azalmasına neden olacaktır.
2	Teknik elemanlara <i>R. japonica</i> 'nın biyolojisi, zarar şekli gibi konular ile Bakanlığımızın zararlının mücadelesine yönelik yürüttüğü projelere ilişkin bilgiler verilmiştir.	Bölgedeki elemanlar edindikleri bilgileri çiftçi eğitim çalışmalarında kullanarak daha fazla çiftçiye ulaşabileceklerdir.

5. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/17/A2/P4/769
Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania sp.</i>)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Adı	:	Bazı Bitkisel Ekstraktların <i>Ricania sp.</i>'ye Karşı Mücadelede Kullanım Olanaklarının Belirlenmesi
Lider	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)
Raportörler	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
	:	Mustafa ALKAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Metin içerisinde verilen tanımlayıcı istatistikî değerlerden sd değerlerinde hatanın serbestlik derecesinin verilmesine,
- 2- Çizelge 4' ün gözden geçirilmesi gerektiğine, değerler doğru ise metinde tartışılmasına,
- 3- Elde edilen verilerin yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Ricania japonica ile mücadelede kimyasal mücadeleye alternatif, çevreyle dost, yerli imkanların değerlendirilebileceği bir mücadele metodu belirlemek amacıyla, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yetişen ve insektisidal özelliği bilinen bazı bitkilerin ekstraktlarının etkisi değerlendirilmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Nane, portakal ve biberiye uçucu yağlarının <i>Ricania japonica</i> nimflerine karşı yüksek insektisidal etkiye sahip olduğu, ancak kivi bitkisinde düşük dozlarının bile fitotoksik etki gösterdiği belirlenmiştir.	Elde edilen sonuçlar ulusal ve uluslararası bilimsel dergiler ile kongre, sempozyum, panel ve çalıştayda yayınlanacaktır.
2	<i>Ricania japonica</i> nimf dönemine karşı portakal uçucu yağının repellent etki gösterdiği ancak etkinin kısa süreli olduğu belirlenmiştir.	-Doğu Karadeniz Bölgesi TOB İl ve İlçe Müdürlüklerindeki teknik eleman ve üreticiler bilgilendirilecektir.
3	<i>Ricania japonica</i> ergin döneminde nane, biberiye ve portakal uçucu yağlarının repellent etkisinin zamana göre değişiklik gösterdiği ve mücadelede yeterli olmadığı belirlenmiştir.	-Elde edilen veriler çiftçi eğitim toplantıları ile üreticilere aktarılacaktır.
4	Arazi koşullarında nane, biberiye ve portakal uçucu yağlarının repellent etkisinin zararlıyı bahçeden uzak tutmada yeterli olmadığı ve uygulama zorluğu nedeniyle üreticilere tavsiye edilemeyeceği belirlenmiştir.	

5	<i>Ricania japonica</i> nimf dönemine karşı portakal uçucu yağının fitotoksositeye neden olmayan %5'lik dozu diğer mücadele yöntemleri ile kombine edilerek uygulanabilir.	
---	--	--

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/21/A2/P1/2828
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi'nde Kahverengi yalancı kelebeği, <i>Ricania shantungensis</i> Chu & Lu (Hemiptera: Ricaniidae)'nin Yayılışı, Biyolojisi ve Mücadele Yöntemleri
	Lider	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)
		:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Proje gelişme raporünün kabulüne, 2. Elde edilen verilerin yayınlanmasına, <p>Karar verilmiştir.</p> <p>Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.</p> Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

20.	Ülkesel Proje Adı	NAR ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Naim ÖZTÜRK (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Şanlıurfa İli Nar Üretim Alanlarında Alternatif Mücadele Yöntemlerinin Zararlı Böcek Türleri İle Predatör ve Parazitoit Popülasyonuna Etkisinin Belirlenmesi
	Lider	:	İlyas RAT (Şanlıurfa GAPTAEM)
	Raportörler	:	Ali ÖZTOP (Antalya BATEM)
		:	Murat GÜLMEZ (Diyarbakir ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje başlığı ile proje içeriğinin örtüşmediği, proje başlığının değiştirilmesi ya da projede uygulanacak metotların başlığa göre revize edilmesine.
3. Denemede kullanılacak bitki koruma ürünlerinin deneme deseni oluşturulmalı ve uygulamaların yapılacağı ağaç sayıları belirleterek deneme desenine göre revize edilmesine,
4. Nar yaprak biti ve harnup güvesi için kullanılacak denemelerde, ürünlerin farklı dozlarının aynı dönemde ve farklı parsellerde uygulanmasına,
5. Gözle kontrol, darbe ve kültüre alma metodları; örneklerin ne zaman ve kaç adet meyvenin kültüre alınacağı gibi detaylı bir şekilde açıklanmasına,
6. Çalışma takviminin yeniden düzenlenmesine,
7. Sarı yapışkan tuzaklar yerine uygun metot kullanılarak parazitoitlerin belirlenmesine,
8. Doktora projesi olduğu için yardımcı araştırmacı Cemil yetkin' in projeden çıkarılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

21.	MÜNFERİT PROJELER
-----	-------------------

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/380
	Proje Adı	:	Türkiye’ de Önemli Sarımsak Üretim Alanlarında Bitki Paraziti Nematodların Saptanması ve Bazı Sarımsak Genotiplerinin Soğan Sak Nematodu [<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kühn, 1857) Filipjev, 1936] Irklarına Karşı Dayanıklılıklarının Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Atilla ÖCAL (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje sonuç raporünün kabulüne,
2. Proje ile elde edilen sonuçların yayınlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

- Bu çalışma ile Türkiye sarımsak üretim alanlarında bitki paraziti nematod türlerinin saptanması ve bazı sarımsak genotiplerinin soğan sak nematodu (*Ditylenchus dipsaci*) ırklarına karşı dayanıklılıklarının belirlenmesi ile bu genotiplerin bazı gelişim parametrelerine olan etkisi amaçlanmıştır. Ayrıca bazı bitki türlerinin soğan sak nematoduna konukçuluk durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde sarımsak üretim alanlarındaki bitki paraziti nematod türleri belirlenerek Türkiye sarımsak nematod faunası ortaya çıkarılmıştır,	Proje sonunda elde edilen bulguların, ulusal ve uluslar arası kongre, sempozyumlarda sunulması ve bilimsel dergilerde yayınlanması planlanmaktadır.
2	Ülkemizde ve birçok ülkede karantina listesinde yer alan Soğan-sak nematodu (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)’nun ülkemizde sarımsak alanlarındaki yaygınlık durumu belirlenmiştir,	Çalışma sonucu elde edilen sonuçlar broşür, liflet, çiftçi mektupları vb. şeklinde yayım faaliyetlerinde kullanılacaktır.
3	Bazı bitki türlerinin sarımsak bitkisinden elde edilen soğan sak nematodu populasyonlarına konukçuluk durumları belirlenmiştir,	Projede elde edilen sonuçlar Bakanlığımızın ilgili birimleri ile paylaşılıp, elde edilen sonuçlar özel sektör ile de paylaşılacaktır.
4	Bazı sarımsak genotiplerinin Soğan sak nematodu (<i>D. dipsaci</i>) ırklarına karşı dayanıklılık durumları belirlenmiştir,	Proje sonucu elde edilen bilgilerin üreticiye, teknik personele ve tarım sektörüne ulaştırılması amacıyla eğitim toplantıları yapılması planlanmaktadır.
5	Soğan sak nematodu (<i>D. dipsaci</i>)’nun sarımsak genotipleri üzerinde bazı bitki gelişim	

parametrelerine olan etkisi belirlenmiştir	
--	--

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Nematod-Viroid İnteraksiyonunun Domates Bitkisi Üzerine Etkilerinin Morfolojik, Moleküler Olarak Ortaya Konulması, <i>Lantana camara</i>'nın etkisinin araştırılması ve WRKY Dayanıklılık Stres Genlerinin İfadelerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Refik BOZBUĞA (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Dolunay ERDOĞUŞ (Ankara ZMMAE)
		:	Selda ÇALIŞKAN (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Başlığın “Nematod (*Meloidogyne* spp.) (Kök ur nematodları)-Viroid İnteraksiyonunun Domates Bitkisi Üzerine Etkilerinin Morfolojik, Moleküler Olarak Ortaya Konulması, *Lantana camara*'nın etkisinin araştırılması ve WRKY Dayanıklılık Stres Genlerinin İfadelerinin Belirlenmesi” olarak değiştirilmesine
3. Çıktıların uygulamaya aktarma mekanizmaları kısmında sadece “Yeni proje ve yeni çalışmaların önü açılmış olacaktır” ve “Teknik personel ve üreticiler bilgilendirilecektir” ifadeleri kullanılmıştır. Proje çıktısının uygulamaya aktarılmasında sektöre ve üreticilere somut olarak ne gibi bir katkı sağlayacağı açıklanmamıştır. Bu kısım açık şekilde ifade edilmesine,
4. Tablo ve çizelge başlıklarının düzeltilmesine,
5. Lantana camara- nematoda etkisi ile ilgili dünyada yapılmış çalışmalara fazla yer verilmemiştir. Viroidler ile ilgili domates bitkisinde zarar oranı ve ekonomik açıdan ne kadar bir zarara yol açtığı ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur. Açıklanmasına,
6. Metin içerisinde geçen bazı literatürlerin kaynakça kısmına yer almadığı görülmüş söz konusu literatürlerin kaynakça kısmına eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2. Proje No	:	
Proje Adı	:	İç Anadolu Bölgesi Tohumluk yonca (<i>Medicago sativa</i> L.) alanlarında zararlı ve hastalıkların belirlenmesi, önemli olan türlerin mücadelesi üzerine araştırmalar
Lider	:	Dr. Aydemir BARIŞ (Ankara ZMMAE)
Raportörler	:	Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)
	:	Behzat BARAN ((Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Literatür özetinin kronolojik sıraya göre verilmesi, son paragrafta mevcut bilgi birikimine ne gibi katkıda bulunacağı belirtilmesi ve konu ile ilgili olmayan literatürlerin çıkarılmasına,
3. Doğal düşmanlar için ayrı bir örnekleme metodunun eklenmesine,
4. Örneklemelelerde thrips bireyleri için, thrips saklama sıvısının (1 kısım Glasiel Asetik Asit+9 kısım % 60'lık Etil alkol) metoda eklenmesine,
5. Kafes denemelerinin kaç tekerrürlü olacağı belirtilmesine,
6. Çalışma Takvimi Çizelgesine populasyon takibi çalışmasının eklenmesi,
7. Metot bölümünde projede gerçekleştirilecek faaliyetlerin (survey, biyoloji çalışmaları, populasyon takibi ve mücadele çalışmaları) hangi yıllarda yapılacağı net olarak yazılmasına,
8. Literatür bildirişlerinin özetlenerek ve sadeleştirilerek verilmesine,
9. Proje özetinin konu bütünlüğünü içerek şekilde formata uygun olarak yazılmasına,
10. Metot kısmında A.1.2. Bitki örneklerinin alınması kısmında geçen Çizelge 1'in verilmesine,
11. B.1.2.2.1 ve B.1.2.2.2 kısmında patojenisite için hangi yonca tohumu kullanılacağı, her saksıya kaç adet ekileceği, saksı toprağının karışımının nelerden oluşacağı, kaç tekerrürlü olacağı belirtilmesi, söz konusu geçen sebzelerin isimlerinin açık olarak yazılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3. Proje No	:	
Proje Adı	:	Damla Sulama-Tava Sulama Yöntemlerinin Kullanıldığı Çeltik Alanlarında Biyotik Faktörlerin Belirlenmesi ve Agroekosistemin Yönetimi
Lider	:	Birol MIHÇI (Bornova ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Mehmet DUMAN (Diyarbakır ZMAE)
	:	Melis SEİDİ (Ankara ZMMAE)
	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Metot kısmında, '3.3.2.1.Damla ve Salma Sulama Sistemlerinde Fungal Hastalıkların Tespiti Çalışmaları' içerisinde il ve/veya ilçelerin gözlemlenen hastalık yaygınlıklarının hesaplanması gerekmekte olduğu için Yaygınlık formülasyonunun eklenmesine,
3. Çizelge 4, 5, 6 ve 7 'nin sonlarına atıflarının yazılmasına,
4. Projede, '3.3.2.4. Patojenisite Testleri ve Virülenslik Düzeyinin Belirlenmesi' adlı başlık altında yer alan uygulanacak olan spor yoğunluklarının alındığı literatürlere ve uygulanacak olan skala çizelgelerinin atıflarının yapılmasına,
5. 3.5. başlığında belirtilen ifadelere ait bilgilerden olan denemenin nerede kurulacağı, hangi çeşidin kullanılacağı, hangi deneme deseninde kurulacağı gibi bilgilerin daha açık belirtilmesine, hastalık ile ilgili bölümlerde hassas çeşitlerin kullanılmasına,
6. Zararlılar ile ilgili önceki çalışmalarda bilgi verilirken "Karacadağ'da Çeltik Ekili Alanlarda Bitki Koruma Sorunları ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması" adlı Güneydoğu Anadolu bölgesi çeltik alanlarında 2010-2012 yılları arasında yürütülen ve çeltik alanları için önemli sonuçlar içeren çalışma sonuçlarına da yer verilmesine,
7. Projenin amacı ve gerekçesi bölümünde sonuçların kimler tarafından kullanılabilir olduğunun bir paragraf ile belirtilmesine,
8. Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü' nden Entomolog bir araştırmacının projeye eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

4.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Kahverengi Kokarca [<i>Halyomorpha halys</i> (Stål 1855) (Hemiptera: Pentatomidae)]'nın Marmara Bölgesi'nde Yayılışı, Popülasyon Yoğunluğu ve Biyolojisinin Belirlenmesi
	Lider	:	Pınar HEPHIZLI GÖKSEL (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Mansur ULUCA (Samsun KTAE)
		:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Metot kısmında her lokasyonda kaç bahçe seçileceği, seçimlerde nelere dikkat edileceği, surveylerin her lokasyonda aynı konukçular üzerinde mi yürütüleceğinin belirtilmesi, aynı konukçudan oluşan bahçeler seçilmeyecekse, hangi bitkilerde surveylerin yürütüleceğinin de eklenmesine,
3. Zararının her yaşam evresi ayrı kafes gruplarında tekerrürlü olarak yapılmalıdır. İlk olarak kışlamış erginler kafese alınmalı bunlardan elde edilen yumurtalar ayrı kafeslere alınmalı, bunlardan çıkan yeni nesil erginler ayrı kafeslere alınmalı, yeni nesil erginlerden elde edilecek yumurtalar ayrı kafeslere alınmalı şeklinde bir döngüyle çalışılmasına,
4. Zararının biyolojik özelliklerinin belirlenmesi amaçlandığından dolayı kışlamış ergin yaşam süresi, kaç defa yumurta bıraktığı, yumurta açılma oranı, 1 yumurta paketinde ortalama yumurta sayısı, nimflerin yeni nesil ergin olma oranı; YNE'lerin çıkış zamanı, yumurta bırakma zamanı, açılma oranı vb. gibi bilgilerin belirtilmesine,
5. Çalışma takviminin söz konusu düzenlemelere göre tekrar gözden geçirilmesine, iş paketlerinin ayrı ayrı yazılmasına,
6. İl genelinde ekonomik anlamda zarar yapan konukçuların belirlenmesi kısmının eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	(Bilgi)
	Proje Adı	:	Kuzey Kıbrıs Tahıl Alanlarında Hesse Sineği, <i>Mayetiola Destructor</i> (Diptera: Cecidomyiidae) ve Yaprak Leke Hastalıkları <i>Pyrenophora teres</i> ve <i>Bipolaris sorokiniana</i> 'ya karşı Ekim ve Yeşil Aksam Mücadele Zamanlarının Araştırılması
	Lider	:	Ayda KONUKSAL (KKTC Tarımsal Araştırma Enstitüsü)
Alınan Kararlar: 1. Proje ile ilgili gruba bilgi verildi. Proje gelişme raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/19/A2/P1/2227
	Proje Adı	:	<i>Halyomorpha halys</i> (Stål 1855) (Hemiptera: Pentatomidae)'in Mücadelesine Yönelik Kritik Biyolojik Dönemlerinin ve Popülasyon Dağılımının İzlenmesi
	Lider	:	Mansur ULUCA (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Pınar HEPHIZLI GÖKSEL (Yalova ABKMAE)
		:	Erdoğan AYAN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projede önceki dönem yapılmış çalışmalar ve yardımcı araştırmacıların destekleri olduğundan dolayı projenin doktora tezine dönüştürülmemesine, TAGEM projesi olarak devam etmesine, 2. Proje raporunda yer alan şekillerin Y eksenine popülasyonun en yüksek olduğu Rize ilindeki rakam baz alınarak düzenlenmesine, 3. Projenin Tartışma ve Sonuçlar kısmında gelecek dönemde yapılacak çalışmalara ait bilgilerin verilmesine, 4. Projeye Zir. Müh. Ercan ALTANLAR ve Zir. Müh. Kaan ALTAŞ' in eklenmesine, 5. Elde edilen verilerin yayınlanmasına, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	(Bilgi)
	Proje Adı	:	Palmiye Kırmızı Böceği [(<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier) (Coleoptera: Curculionidae)]'nin İzleme, Eğitim ve Mücadelesi
	Lider	:	Dr. M. Gökhan BİLGİN (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje gelişme raporu ile ilgili gruba bilgi verildi. Proje gelişme raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/421
	Proje Adı	:	Çukurova Kavun - Karpuz Alanlarında Kök - Ur Nematodu (<i>Meloidogyne</i> spp.) Tür ve Irklarının Belirlenmesi ve Bazı Kavun Karpuz Genotiplerinin, Yaygın Kök-Ur Nematoduna Karşı Dayanıklılığının
	Lider	:	Dilek DİNÇER (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Doktora gelişme raporu ile ilgili gruba bilgi verilmiştir. Proje gelişme raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/19/A2/P1/2256
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde <i>Dacus ciliatus</i> Loew (Diptera: Tephritidae)' un Biyo-Ekolojisi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Berna KAYMAK KARA (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aydemir BARIŞ (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1. Zararlının önemi göz önüne alınca sürvey çalışmalarının 1 yıl daha uzatılmasına, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/20/A2/P1/1875
	Proje Adı	:	Depolanmış Kuru İncirlerde Zararlı Ekşilik Böceklerine (<i>Carpophilus spp.</i>) (Nitidulidae: Coleoptera) Karşı Düşük Sıcaklık Uygulamalarının Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Eşref TUTMUŞ (Erbeyli İAE)
	Raportörler	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKAE)
		:	Tuğba AKDENİZ FIRAT (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje numarası, materyal ve yöntem, faaliyet takvimi ve bütçenin proje raporuna eklenmesine,
2. Projeye yardımcı araştırmacı olarak Hülya ULUSAY YARDIM' ın eklenmesine,
Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

7.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/1822
	Proje Adı	:	Trakya Bölgesinde Kanola Ekiliş Alanlarındaki Zararlılar ile En Önemli Zararlı Türün Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Nilay DALKILIÇ (Edirne TTAE)
	Raportörler	:	Sevgi AYTEN (Ankara ZMMAE)
		:	Erkan YILMAZ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Materyal ve Metot bölümünde bulunan etmenlerin yaygınlık, yoğunluk ve bulaşma oranlarının eklenmesine,
2. Sayılan bulaşık ve toplam bitki sayısı, örnek alınan bitki sayısı, bitki başına sayılan zararlı sayısı ve survey yapılan dekar bilgileri gibi bilgilerin tablo olarak eklenmesine,
3. Raporda *Plutella xylostella*' ya karşı geçici tavsiye kararı alındığı belirtilmektedir. Bu zararlıya ait survey alanları, yaygınlık, yoğunluk bulaşma oranları çalışıldı ise rapora ilave edilmesine,
4. Survey sonuçlarında elde edilen türlerin teşhislerini yapan konu uzmanlarının ilave edilerek Sonuçlar ve Tartışma bölümünün son cümlesi içinde geçen "İkili görüşmelerde türler hakkında bilgi alınmış ve zararlı tanımı bu şekilde yapılmıştır" ifadesinin çıkarılmasına,
5. Darboğazlarda belirtilen zorlukların projenin yürütülmesinde engel oluşturacak sorunlar olmaması sebebiyle bu bölümden çıkarılmasına,
6. Projeye Doç. Dr. Işıl ÖZDEMİR ve Didem CORAL ŞAHİN' in eklenmesine,

Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P1/2000
	Proje Adı	:	Ankara İlinde Aspirde zararlı Yeşilkurt [<i>Helicoverpa</i> spp., <i>Heliopsis</i> spp. (Lepidoptera: Noctuidae)] Türlerinin Yaygınlığı, Yoğunluğu, Biyolojisi ile Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi ve Mücadele Olanakları Üzerine Araştırmalar (Doktora)
	Lider	:	Sevgi AYTEN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1. Elde edilen verilerin yayınlanmasına, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu (alınan kararlar doğrultusunda) oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

9.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P4/365
	Proje Adı	:	Bazı Uçucu Yağ ve Bileşenlerinin İnsektisidal ve Nematisidal Aktivitelerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Mustafa ALKAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Dilek DİNÇER (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Metottaki çalışmalardan eksik kalanların tamamlanabilmesi için projenin 1 yıl uzatılmasına, 2. Elde edilen verilerin yayınlanmasına, 3. Bütün çalışmaların tamamlanarak 2022 PDGT' ye gelişme ve sonuç raporlarının birlikte getirilmesine, Karar verilmiştir. Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDGT'na sonuç raporu gelecektir.			

10. Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/2048
Proje Adı	:	Domates ve Fasulyede Zararlı Kök Ur Nematodu (<i>Meloidogyne incognita</i>)'na Dayanıklı Genotiplerin Saptanması ve Aday Genlerin Transkriptom (RNA-Seq) Analizi ile Belirlenmesi
Lider	:	Dr. Refik BOZBUĞA (Adana BMAE)
Raportörler	:	Dr. Emre EVLİCE (Ankara ZMMAE)
	:	Onur DURA (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Moleküler çalışmalar bölümünde fasulye bitkisinde transkriptom analizi bölümünün çıkarılması, bu nedenle çalışmanın bu kısmının çıkarılması sebebiyle aday genler belirlenemeyeceği için bu bitki grubunda diğer gen/genlerle gen ekspresyon çalışmalarının yapılması
2. Domates bitkisinde ise, moleküler çalışmalar (Transkriptom (RNA-Seq) Analizi)) projede belirtildiği şekilde gerçekleştirileceği, bu nedenle çalışmanın domates bitkisi ile ilgili kısmında herhangi bir değişiklik olmayacağına

Karar verilmiştir.

Proje gelişme raporu alınan kararlar doğrultusunda oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
BİTKİ HASTALIKLARI ARAŞTIRMALARI 2021 YILI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTI KARARLARI
(08-13 Mart 2021 ANKARA)

I. AÇILIŞ

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

III. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Buğday Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Çeltik Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Turunçgil Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
4. Mısır Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
5. Zeytin Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
6. Örtüaltı Sebze Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
7. Açık Alanda Domates Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
8. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
9. Patates Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
10. Kayısı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
11. Nohut Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
12. Nar Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
13. Pamuk Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
14. Badem Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
15. Mercimek Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
16. Ceviz Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
17. İncir Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
18. Ayçiçeği Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
19. Şeftali ve Nektarin Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
20. Elma Armut Ayva Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
21. Biyolojik Mücadele Araştırma Projesi
22. Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projesi
23. Münferit Projeler

V. GÜDÜMLÜ PROJELER

1. Ülkesel Asma Ur Hastalığı Projesi
2. Biyolojik Mücadele Etmenlerinin Formülasyonu Projesi
3. Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı Projesi
4. Ülkesel Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV) Projesi

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ VE KAPANIŞ

I. AÇILIŞ

2021 yılı Bitki Hastalıkları Araştırmaları Program Değerlendirme Toplantısı 08-13 Mart 2021 tarihlerinde çevrimiçi olarak TAGEM’de yapılmıştır.

Toplantı saat 09.30’da Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. İsmail Hakkı KALYONCU’nun açılış konuşmaları ile başlamıştır.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Suat KAYMAK ve Bitki Hastalıkları Araştırmaları Koordinatörü Ahmet Yasin GÖKÇE’nin projeler ve grup hakkındaki açıklamalarını içeren konuşmalarının ardından divan başkanlığı seçimi yapılmıştır.

Yapılan seçim sonucunda Divan başkanlığına, Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Dr. Sirel CANPOLAT ve Başkan yardımcılığına Adana Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Dr. Mahmut YEGÜL; Divan sekreterliklerine ise Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Melis SEİDİ, Abdülaziz YAĞMUR ile Adana Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsünden Mümine ÖZARSLANDAN ve İzzet BÜLBÜL seçilerek divan oluşturulmuştur.

III. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

- 1. Damla Sulama-Tava Sulama Yöntemlerinin Kullanıldığı Çeltik Alanlarında Biyotik Faktörlerin Belirlenmesi Ve Agro Ekosistemin Yönetimi** adlı yeni teklif proje hakkında, projede yardımcı araştırmacı olan Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Dr. Yeşim EĞERCİ tarafından gruba bilgi verilmesine,
- 2. Patates Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Ülkesel Proje** başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Senem TÜLEK liderliğindeki “**Patateslerde Toprak Kökenli Hastalıkların Moleküler Teşhisi**” isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,
- 3. Biyolojik Mücadele Araştırma Projesi** Ülkesel Proje başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Dr. Serdar TUNCER liderliğindeki “**Fasulye Kök Çürüklüğü Etmenlerine Karşı Arbüsküler Mikorizal Fungusların Kullanım Olanaklarının Araştırılması**” isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,
- 4. Biyolojik Mücadele Araştırma Projesi** Ülkesel Proje başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Kamil DUMAN liderliğindeki “**Fasulye Hale Yanıklığı Hastalığının (*Pseudomonas savastanoi* pv. *phaseolicola*) Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması**” isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,
- 5. Tarla Bitkileri Araştırmaları Daire Başkanlığının PDG gündeminde bulunan, Dr. Hakan HEKİMİHAN liderliğindeki “Serin İklim Tahılları Yazlık Dilim Hastalık Araştırmaları: Yulaf (*Avena sativa* L.) Hastalık Araştırmaları”** projesinin, BSAD Başkanlığının PDG gündeminin **Münferit Projeler** başlığı altında görüşülmesine,
- 6. Münferit Projeler** başlığı altında, Nazife ARAP ADAK liderliğindeki “**KKTC de Sebze ve Meyvelerde Mevcut Karantinaya Tabi Hastalık ve Zararlıların Tespiti**” adlı projenin gündeme alınıp bilgi olarak sunulmasına,

kararları verilmiştir.

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1.	Ülkesel Proje Adı	BUĞDAY ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. E. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/295 Doktora
	Proje Adı	: Ekmeklik Buğdayda Kahverengi Pasa (<i>Puccinia recondita</i> Roberge ex Desmaz. f.sp. <i>tritici</i>) Dayanıklılık Genlerinin Kantitatif Özellik Lokus (QTL) Haritalaması
	Lider	: Vedat Çağlar GİRGİN (Edirne TTAE)

Alınan Karar:

1- Proje çalışmalarının tamamlanmasına yakın zamanda projeye eklenen Dr. Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)'nin katkılarında ihtiyaç duyulmadığından projeden çıkarılmasına, karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi

- F2 kademesindeki ıslah materyalinde doğal epidemi koşullarının yanısıra yapay inokulasyon yönteminin kullanılmasıyla yoğun epidemi altındaki ıslah materyalinin kahverengi pasa dayanıklılık açısından ayırılmasını hedeflenmiş, hedeflenen ayırım gerçekleştirilmiştir.
- F2 kademesindeki bir kombinasyona ait bireylerin SSR markörleri ile QTL (Kantitatif özellik lokus) analizinin yapılması ve dayanıklılık ıslahında seleksiyon için uygun moleküler markörlerin ortaya konulması hedeflenmiştir.
- Elde edilen verilerin dayanıklılık çalışması yapan diğer uluslararası kuruluşların sonuçlarıyla kıyaslanarak bu konudaki literatüre katkı sağlanması planlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1.	Kahverengi pasa dayanıklılık ıslah çalışmalarında Yüksel ve Aldane çeşitlerinin dayanıklılık kaynağı olarak kullanılabileceği belirlenmiştir.	Yüksel ve Aldane çeşitlerine ait bilgiler ulusal ve uluslararası kongre, dergi ve sempozyumlarda yayımlanarak ıslahçıların bilgisine sunulacaktır.
2.	F2 kademesinde (açılan materyallerde) doğal epidemi koşullarının yanısıra yapay inokulasyonun yapılmasıyla Trakya Bölgesi'nde kahverengi pasa dayanıklılık ıslahı açısından sağlıklı bir seleksiyonun yapılabileceği belirlenmiştir.	Yapay inokulasyonun Trakya Bölgesi'nde kullanılabilirliği ortaya konulmuş olup elde edilen veriler ulusal ve uluslararası kongre, dergi ve sempozyumlarda yayımlanacaktır.
3.	Saban x Yüksel ve Pehlivan x Yüksel kombinasyonlarında tek genli dominant kalıtım, Gelibolu x Yüksel ve Flamura x Yüksel kombinasyonlarında çift genli dominant kalıtım, Saban x Aldane, Pehlivan	Kahverengi pasa yönelik dayanıklılık ıslahı çalışmalarına katkı sağlanmıştır. Elde edilen verilerin ulusal ve uluslararası kongre, dergi ve

	x Aldane ve Gelibolu x Aldane kombinasyonlarında tamamlayıcı gen etkisi, Flamura x Aldane ve Bereket x Aldane kombinasyonlarında da çok genli açılım gözlemlenmiştir.	sempozyumlarda yayımlanması planlanmaktadır.
4.	QTL analizi yapılamamış, uygun moleküler markörler ortaya konulamamıştır.	Uygulamaya aktarılabilecek çıktı bulunmamaktadır.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/12-01/02-03
	Proje Adı	:	Uluslararası Buğday Yerel Çeşitlerinin Geleneksel ve Moleküler Yöntemler Kullanılarak Kahverengi Pasa Dayanıklılığının Testlenmesi ve Ege Bölgesi <i>Puccinia triticina</i> f. sp. <i>tritici</i> Irklarının Virülenslik Dağılımı Üzerine Çalışmalar
	Lider	:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)
	Raportörler	:	Şevket ÖLMEZ (Şanlıurfa GAP TAE)
		:	Vedat Çağlar GİRGIN (Edirne TTAE)

Alınan Kararlar :

1. Proje sonuç raporunun dispoziyona uygun şekilde düzenlenmesine,
  2. Önsöz kısmının sonuç raporuna eklenmesine,
  3. Raportör önerileri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
- Karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi

- Ege Bölgesi Pas hastalıklarının yaygınlık durumları yapılan dört yıllık sürveyler ile iller bazında ortaya konmuştur.
- Kahverengi pas hastalığının bölgedeki durumu ve üç ildeki kahverengi pas etmenlerinden 24 izolata patotipleri (Virülens/Avirülens) belirlenmiştir.
- Reaksiyon çalışmaları ile gen kaynakları ve ticari çeşitlerden oluşan toplam 558 materyalde hastalık değerlendirmeleri yapılmıştır.
- Ege TAE bünyesinde TAGEM/ICARDA ortaklığı ile yeni kurulan **Tahıl Pas Hastalıkları Araştırma Merkezi (TPHAM)** ile yürütülen ilk proje olarak; test merkezinin optimizasyonu ve karantina uygulamalarının uygunluğunun kontrolü, çalışacak personelin uyumu ve tecrübe edinmesinde, alt yapısının eksikliklerinin belirlenmesi ve tamamlanmasında önemli bir rol oynamıştır.
- Bölgeden toplanan sarı, kahverengi ve karapas izolatlarının test merkezinde arazi denemelerinde kullanılmaları sağlanmıştır.
- Bölgeden toplanan 336 sarı pas, 215 kahverengi pas ve 68 karapas izolata zaman içerisinde altyapı imkanlarının artması ile birlikte değerlendirilmek üzere TPHAM'nde sıvı azot tankında muhafazaya alınmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Sürvey Çalışmaları ile Ege Bölgesinde hububat alanlarının sarı pas ile %41,2, kahverengi pas ile % 26,3 ve karapas ile 8,3 oranında bulaşık olduğu belirlenmiştir.	Belirlenen oranlar ile ıslahta sarı pasın öncelikli olarak çalışılması gerektiği belirlenmiştir. Bunu kahverengi pas ve karapas izlemektedir.

2	Kahverengi pas izolatlarının büyük varyasyon gösterdiği ve patotip sayısının yüksek olduğu belirlenmiştir.	Yürütülecek reaksiyon çalışmalarında kahverengi pas izolatlarının karışım olarak kullanılmaları önerilmektedir.
3	Gen Bankasından ve ticari çeşitlerden sağlanan 558 materyalde hastalık değerlendirmeleri yapılmıştır. Kahverengi pasa karşı dayanıklılık kaynaklarının bulunduğu tespit edilmiştir.	Gen bankasından alınan yerel çeşitlerin tohumluk yenilemelerine katkıda bulunmuş, pas hastalıkları ile ilgili olarak değerlendirme sonuçları gen bankasına iletilmiştir. Dayanıklı görülen genotipler kontrollü şartlarda fide dönemi testlemelerinden sonra dayanıklılık kaynağı olarak kullanılabilirler.
4	Ege TAE bünyesinde kurulan “Tahıl Pas Hastalıkları Araştırma Merkezi” (TPHAM) bünyesinde yürütülen ilk proje olup merkezin personel ve sistem optimizasyonunda aksayan/eksik yönlerin giderilmesinde katkı sağlanmıştır	TPHAM bünyesinde yeni inşa edilen tesiste daha uygun koşullarda çalışmalarının güvenli bir şekilde yürütülmesi sağlanarak verimlilik artırılmıştır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Bazı Ekmeklik ve Makarnalık Buğday Çeşitlerinde Kara Pasa (<i>Puccinia graminis</i> f.sp. <i>tritici</i>) Dayanıklı Genlerin Postülasyonu
	Lider	:	Ali KADİROĞLU (Ege TAE)
	Raportörler	:	Dr. Nilüfer AKÇI (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Çalışma takviminin tekrar gözden geçirilmesine,
3. Bölgede ekilen özel sektöre ait buğday çeşitlerinden firmalar ile görüşülüp uygun bulunan çeşitlerin projeye ilave edilmesine,
4. Gen tahminleme kısmının daha açık yazılmasına,
5. Literatür özetlerinin düzenlenmesine,
6. Bütçenin revize edilmesine,
7. Primerlere ait referansların verilmesine,
8. Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsünde bulunan 68 izolatın projeye eklenmesine,
9. Türkiye de bulunan tespit edilmiş ırkların projeye eklenmesine,
10. Proje başlığının “**Bazı Ekmeklik ve Makarnalık Buğday Çeşitlerinde Kara pas’a (*Puccinia graminis* f.sp. *tritici*) Dayanıklı Genlerin Tahminlenmesi**” olarak değiştirilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Buğdayda Sürme Hastalığı (<i>Tilletia</i> spp)’na Neden Olan Etmenlerin Teşhisi ve Yaygınlığının Belirlenmesi

	Lider	:	Dr. Nilüfer AKÇI (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Hakan HEKİMİHAN (Ege TAE)
		:	Şevket ÖLMEZ (Şanlıurfa GAP TAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje yeni teklifinin sunulduğu şekli ile öncelikli olmadığına, oylama yapılmasına karar verilmiştir.
  2. Yapılan oylama sonucunda % 54 hayır ve % 46 evet oyu olarak projenin çalışılmamasına oy çokluğu ile karar verilmiştir.
- Proje Yeni Teklifinin alınan karar ve yapılan oylama doğrultusunda **Red** edilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje Reddedilmiştir.

3.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Buğday Kök ve Kök Boğazı Hastalıklarının Tespiti ve En Yaygın Türlerine Karşı Islah Materyalindeki Genotiplerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Deniz PEHLİVAN KAHRAMAN (Adana DATAE)
	Raportörler	:	Dr. Hakan HEKİMİHAN (Ege TAE)
		:	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje özet kısmının proje yazım klavuzunda belirtilen kurallara uygun olarak düzenlenmesine,
3. Anahtar kelimelere diğer etmenlerin eklenerek yeniden yazılmasına,
4. Kaç adet materyal testleneceği materyal ve metot kısmında belirtilmesine,
5. Çeşit reaksiyonları ile ilgili literatürlere yer verilmesine,
6. Metot kısmında ekiliş alanları, incelenecek tarla sayısı, alınacak örnek sayısının çizelge halinde verilmesine,
7. Sürvey başlığı altında yer alan bilgilerin tarla ve laboratuvar çalışmaları şeklinde iki ayrı başlık halinde ayrılarak yazılmasına,
8. Örneklerin değerlendirilmesi başlığı altında her tarladan 100 bitki alınacağını belirtilmesine,
9. Proje başlığına yaygınlığın eklenmesine,
10. Projeye hangi etmenlerle çalışılacağını eklenmesine,
11. Materyal ve metot kısmına çalışılacak etmenlerin yeniden düzenli ve sıralı bir şekilde yazılmasına,
12. Patojenisite çalışmalarında kullanılacak skalanın metin içerisinde verilmesine,
13. Yeni teklif proje formunda bağlı olduğu proje adının: "Buğday Entegre Mücadele Araştırma ve Uygulama Projesi" olarak değiştirilmesine,
14. Kaynakçanın proje metnine eklenmesine,
15. PSUP yeniden düzenlenmesine,
16. Araştırma Programının; "Entegre Mücadele" olarak değiştirilmesine,
17. Denemede yer alan testlerde dayanıklı ve hassas çeşitlerinde yer almasına,
18. Metot kısmında survey, hastalık yaygınlık oranları, hastalık etmenlerinin izolasyonu, teşhisi, patojenisite çalışmaları, reaksiyon çalışmaları, istatistiki analizler ve değerlendirme başlıkları eklenerek, yeniden düzenlenmesine,

19. Proje başlığının “Doğu Akdeniz Bölgesinde Buğday Kök Ve Kök Boğazı Hastalıklarının Tespiti, Yaygınlığı ve Bazı Yaygın Türlerle Karşı İslah Materyalindeki Geneotiplerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi” olarak değiştirilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2726
	Proje Adı	:	Buğday İslahında İkili Stres Koşullarında <i>Zymoseptoria tritici</i>'ye Dayanıklı Bitkilerin Seçiminde Kullanılabilecek Fizyolojik, Biyokimyasal ve Moleküler Parametrelerin Belirlenmesi
	Lider	:	Behzat BARAN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Karar

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/21/A2/P4/2695 Doktora
	Proje Adı	:	Trakya Yöresinde Buğdayda Kahverengi Pas (<i>Puccinia triticina</i>) Üzerine Çalışmalar
	Lider	:	Banu TÜLEK (Edirne TTAE)

Alınan Karar

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2781 Doktora
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Buğday Ekiliş Alanlarında Görülen Sarı Pas Irklarının Tespiti, Bazı Buğday Çeşit ve Hatlarının Klasik ve Moleküler Yöntemlerle Dayanıklılık Durumlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Şevket ÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)

Alınan Karar:

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır. Ancak, bölgede ekimi yapılan ekmeklik buğday çeşitlerinin de proje çalışmalarına imkanlar dahilinde eklenmesine, oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P1/1542 Doktora
	Proje Adı	:	Bazı Buğday Genotiplerinin Sarı Cücelik Virüslerine Karşı Dayanıklılığının Genotipik ve Fenotipik Karakterizasyonunun Belirlenmesi
	Lider	:	Mahir BAŞARAN (Diyarbakır GAPUTAE)

Alınan Karar:

Proje lideri gruba bilgi vermiştir.

Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/19/A2/P1/1408
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi'nde Buğday Sarı Pas (<i>Puccinia striiformis</i> f. sp. <i>tritici</i>) Hastalığına Neden Olan Irkların Haritalandırılması, Bazı Çeşit ve Hatların Dayanıklılığının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Şevket ÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)
		:	Banu TÜLEK (Edirne TTAE)

Alınan Karar:

Proje lideri gruba bilgi vermiştir.

Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Ülkesel Proje Adı	ÇELTİK ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Doç. Dr. Adnan TÜLEK (Edirne TTAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde <i>Pyricularia oryzae</i> (Çeltik Yanıklık Hastalığı)'nın Irkları ile Genetik Varyasyonun ve Bazı Çeltik Çeşitlerinin Hastalığa Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Melis SEİDİ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr.Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Hastalığın yaygınlık ve siddeti çalışmasının projeden çıkarılmasına,
3. Raportör önerileri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşölmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görölmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Çeltik Kök Çürüklüğü Hastalığına Neden Olan <i>Fusarium fujikuroi</i> 'ye Karşı Çeltik Çeşitlerinde Sıcak Su ve Fungisit Kombinasyonlarının Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr.Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Melis SEİDİ (Ankara ZMMAE)
		:	Banu TÜLEK (Edirne TTAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Raportör önerileri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
3. Kullanılacak çeltik çeşitlerinin özelliklerinin tablo şeklinde projeye eklenmesine

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Ülkesel Proje Adı	TURUNÇGİL BAHÇELERİNDE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Ali ÖZTOP (Antalya BATEM)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/18/A2/P1/142
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Turunçgil Üretim Alanlarında Antraknoz Hastalığına Neden Olan Colletotrichum Türlerinin Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Dr. Efkân AKÇALI (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
		:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Hastalığın yaygınlığı ve nasıl hesaplandığının metin içerisinde belirtilmesine,
2. Etkili olan ilaçlama programlarının hangi şartlarda hangi ilaçlama programının kullanılacağına açıklama şeklinde verilmesine,
3. Lifletin revize edilmesine,
4. PSUP bölümünün düzenlenmesine,
5. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi

- Doğu Akdeniz Bölgesi (Adana, Mersin ve Hatay) turunçgil üretim alanlarında antraknoz hastalığının yaygınlığı, şiddeti ve yaygın türün belirlenmesi,
- Yaygın türün hastalık şiddeti üzerinde sıcaklık ve yaprak ıslaklık süresinin etkisinin belirlenerek, hem tahmin erken uyarı modeline veri sağlanması hem de hastalığın yönetiminde bu iki önemli parametrenin sonuçlarını kullanılması
- Hastalıkla mücadelede ilaçlama programının oluşturulması ve etkili fungusitlerin performansının belirlenmesi hedeflenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Doğu Akdeniz Bölgesi (Adana, Mersin ve Hatay) turunçgil üretim alanlarında antraknoz hastalığının iki yıllık ortalama yaygınlığının %90, iki yıllık hastalık şiddetinin ise %10.0-%33.5 arasında	Turunçgil üretim alanlarında antraknoz hastalığı ile İl Tarım ve Orman Müdürlükleri teknik elemanlarına hastalık etmeninin yaygınlık durumuna ilişkin eğitim çalışmalarında bilgiler verilecektir.

	olduğu, etmenin yaygın türün <i>C. gloeosporioides</i> olduğu belirlenmiştir.	
2	Hastalığın oluşumu ve gelişimi üzerinde sıcaklık ve yaprak ıslaklık süresinin etkisi belirlenmiştir.	Hastalıkla mücadeleye başlanması ve hastalığın gelişiminin takip edilerek gereksiz mücadele maliyetleri engellenebilecek.
3	Hastalıkla mücadelede ilaçlama programlarının etkinliği ve fungusitlerin performansları belirlenmiş ve Thiophanate-methyl etken maddeli fungusit her iki mücadele programında %90'ın üzerinde etki gösterdiği belirlenmiştir.	Sonuçlar ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde yayımlanacaktır.

2.	Proje No	:	218 O 133 TÜBİTAK (Bilgi)
	Proje Adı	:	Bazı R Dayanıklılık Genlerinin Farklı Turunçgil Türlerinde Citrus Chlorotic Dwarf Associated Virus (Ccdav) Enfeksiyonunu Sırasında Ekspresyon Analizleri
	Lider	:	Dr. Bengi TOPKAYA KÜTÜK (Antalya BATEM)

Alınan Karar:

1- Proje Lideri Proje sonuç raporu hakkında bilgi verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

• Turunçgil klorotik cüceleşme virüs hastalığına karşı en duyarlı ve en dayanıklı olduğu belirlenmiş olan turunçgil türlerinde virüs enfeksiyonu sırasında aktif olan R dayanıklılık genlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	CCDaV enfeksiyonu sırasında limon ve üç yapraklı turunçgil türlerinde 15 adet R dayanıklılık geni seçilmiş ve bunlardan 7 tanesinin virüse dayanıklı olduğu bilinen üç yapraklı portakal bitkisinde oldukça yüksek ekspresyona uğradığı tespit edilmiştir.	Tespit edilen 7 adet R dayanıklılık geni ile ilgili daha detaylı moleküler çalışmalar yapılarak virüse karşı dayanıklılık çalışmalarında kullanıma uygun hale getirilecektir.

4.	Ülkesel Proje Adı	MISIR ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Vahdettin AKMEŞE (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/21/A2/P1/2568
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Mısır Alanlarında Kök ve Kök Boğazı Çürüklüğüne Neden Olan <i>Fusarium</i> spp.'nin Tanısı, Yaygınlığı, Biyolojik Mücadele Olanakları ile Hat ve Çeşit Reaksiyonlarının Belirlenmesi

	Lider	:	Dr. Semiha YÜCEER (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)
		:	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)

Alınan Karar:

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P4/2089
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Mısır Islah Araştırmalarında Geliştirilen Genotiplerin Sap ve Koçan Çürüklüğü Hastalığına Neden Olan <i>Fusarium verticillioides</i>'e Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Vesile URİN (Sakarya MAE)
	Raportörler	:	Dr. Mehmet AYDOĞDU (Antalya BATEM)
		:	Gülsüm ÜNAL (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projede yer alan Dr. Rahime CENGİZ (2019) ve Dr. Filiz ÜNAL'ın (2020) kurum değiştirmeleri, Aysun METE'nin (2019) tayinin çıkması sebebiyle projeden çıkarılmalarına; projeye aynı kurumdan Dr. Alper POLAT, Dr. Mesut ESMERAY ve Ankara ZMMAE'den Dr. Nilüfer AKÇI'nin eklenmesine,

2. Projede önerilen metod değişikliğinin kabulüne,

3. Değerlendirmelere sadece koçan çürüklüğü ile devam edilmesine, dayanaklı çeşit bulunması durumunda sap çürüklüğüne karşı çalışmaların devam etmesine,

Karar verilmiş olup, Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5.	Ülkesel Proje Adı	ZEYTİN ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tefvik TURANLI (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Zeytin (<i>Olea spp.</i>) Alanlarında <i>Pseudocercospora</i> Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Pseudocercospora spp.</i>) Durumu ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Barboros ÇETİNEL (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,

2. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

3. Etmene ait spesifik primerlerin projeye eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Zeytinde <i>Colletotrichum</i> spp.'nin Neden Olduğu Antraknoz Meyve Çürüklüğüne Karşı Biyokimyasal Enzimler ile Çeşit Dayanıklılığının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Canan VARDAR KOR (Bornova ZAE)
	Raportörler	:	Dr. Barboros ÇETİNEL (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Efkan AKÇALI (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Raportör görüşleri doğrultusunda projenin şekilsel düzeltmelerinin yapılmasına,
3. Meyve analiz testlerinde inokulasyondan 0-12-48-96-146 saatleri sonrasında analizlerin gerçekleştirilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

6.	Ülkesel Proje Adı	ÖRTÜALTI SEBZE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/20/A2/P4/2653
	Proje Adı	:	Domates Seralarında Farklı Toprak Uygulamalarının Hastalık-Nematod Çıkışı ve Toprak Mikrobiyal Aktivitesi Üzerine Etkilerinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. H. Nilüfer YILDIZ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Dolunay ERDOĞUŞ (Ankara ZMMAE)

Alınan Karar:

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P1/2244 Doktora
	Proje Adı	:	Diyarbakır ve Elazığ İllerinde Solanaceae Familyasına Ait Bazı Kültür Bitkilerinde Bakteriyel Hastalık Etmenlerinin Tanılanması ve Alternatif Mücadele Stratejilerinin Araştırılması
	Lider	:	Serhat KARA (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projede; bakteriofajların kontemine olması, proje liderinin kurumdan ayrılması, projenin doktora projesi olması ve kurumun iş yoğunluğunun olması nedeniyle de projenin kapatılmasına ve proje çalışmalarında şimdiye kadar elde edilen verilerin yayınlanması,

Oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje kapatılmıştır.

7.	Ülkesel Proje Adı	AÇIK ALANDA DOMATES ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2354 Doktora
	Proje Adı	:	Antalya İli Domates Üretim Alanlarında Kök ve Kök Boğazı Çürüklüğüne Neden Olan <i>Phytophthora</i> Türlerinin ve Bazı Domates Genotiplerinin Önemli Türlerle Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Emine GÜMRÜKÇÜ (Antalya BATEM)
Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P4/1520
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bazı Domates Genotiplerinin Toprak Kökenli Fungal Patojenlere Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Ayşin BİLGİLİ (Şanlıurfa GAPTAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1. Kuruma ait öne çıkan 5 adet domates genotipinin projeye eklenmesine, 2. Projenin tamamlanan kısımlarının ara yayın yapılmasının uygun olduğuna, Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P5/2107 Doktora
	Proje Adı	:	Bakteriyel Benek Hastalığı Etmeni <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>tomato</i> Irklarına Karşı Bazı Domates Çeşitlerinde Dayanıklılığı Uyaran Yararlı Bakterilerin Biyolojik Mücadelede Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Ceyda YÜZBAŞI (Bornova ZMAE)
Alınan Karar: 1. Proje lideri çalışmalar hakkında bilgi vermiş olup, Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Proje No	: TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/2077
	Proje Adı	: Ege Bölgesinde Açık Alanda Yetiştirilen Biberde Sorun Olan Cucumber mosaic cucumovirus (CMV)'un Epidemiyolojisi ve Kontrol Stratejilerinin Geliştirilmesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	: Sabriye ÖZDEMİR (Bornova ZMAE)
	Raportörler	: Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
		: Kerim KARATAŞ (Kahramanmaraş DAGKTAE)
Alınan Kararlar:		
1. Proje özetinin kısaltılmasına,		
2. Surveylerde üreticilerin kullandığı tohumların ata tohumu veya sertifikalı tohum olup olmadığı ile ilgili bilgilerin kayıt altına alınmasına,		
Karar verilmiş olup, proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

5.	Proje No	: TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/1934
	Proje Adı	: Marmara Bölgesi'nde Domates Üretim Alanlarında Dayanıklılık Kırıcı Tomato spotted wilt virus (TSWV) İzolatları ile Vektör Yoğunluğunun Belirlenmesi ve Farklı Domates Genotiplerinin TSWV'ye Dayanıklılıklarının Moleküler Yöntemlerle Araştırılması
	Lider	: Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	: Dr. Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
		: Nejla ÇELİK (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar:		
1. Dönem bulgularındaki survey çalışmaları başlığı altında yer alan çizelge içerisindeki rakamların metin içerisindeki rakamlarla örtüşmemesi sebebiyle, rakamların kontrol edilerek tekrar yazılmasına,		
2. 2021 yılında yapılacak çalışmaların projeye eklenmesine,		
3. Bilecik-Gölpazarı, Bursa-İnegöl, İstanbul-Büyükçekmece, Kocaeli-Gebze ve Kandıra, Sakarya-Karasu ve Kaynarca ilçelerinin yeterli domates ekiliş alanı olmadığından projeden çıkarılmasına		
Karar verilmiş olup, proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

6.	Proje No	: TAGEM/BSAD/B/19/A2/P1/955
	Proje Adı	: Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Domates Üretiminde Gövde ve Yaprak Yanıklığı Hastalığına Neden Olan Etmenin Tespiti ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	: Şahimerdan TÜRKÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)
	Raportörler	: Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		: Dr. Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
1. Metot ile sonuç ve tartışma kısımlarının “Fungusitlerin etkinliklerinin belirlenmesi” ve “çeşit reaksiyonu çalışmaları” başlıkları altında yeniden düzenlenmesi ve ilgili literatürlerin verilmesine,		

2. Metot kısmına fungusitlerin etkinliklerinin belirlenmesine ilişkin metot bilgilerinin ilave edilmesine,
  3. Sonuçlar ve tartışma kısmında yer alan invivo çalışmalara ilişkin ilk iki paragrafın, hastalık şiddeti değerlendirilmesinde kullanılan 0-5 skalasına ait tablonun ve çeşit reaksiyon çalışmalarına ilişkin metot bilgilerinin metot kısmına eklenmesine,
  4. Sonuçlar ve tartışma bölümünün sadece sonuçları içerecek şekilde ve tartışmaya da yer verilerek yeniden düzenlenmesine,
  5. Yapılması düşünülen ara yayın talebinin kabulüne,
  6. Projede önerilen değişikliklerin kabulüne
  7. 2021 yılında çalışmalar tamamlanarak 2022 yılına sonuç raporunun getirilmesine,
- Karar verilmiş olup, Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 Yılı PDG'ye sonuç raporu gelecektir.

8.	Ülkesel Proje Adı	BAĞ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P1/1559 Doktora
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Karabacak Hastalığının Asma Fidanlıklarındaki Durumu, Etmenlerinin Tanısı ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Murat YILDIZ (Manisa BAE)

Alınan Kararlar:

1. Yapılması düşünülen ara yayın talebi ve önerilen değişikliklerin kabulüne,
  2. 2022 yılında çalışmaların tamamlanarak proje sonuç raporunun getirilmesine,
- Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 PDT ye sonuç raporu getirilecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/19/A2/P1/1221
	Proje Adı	:	Doğu Anadolu ve Ege Bölgesi Bağ Alanlarında Phomopsis Çubuk ve Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Phomopsis viticola</i>) Morfolojik ve Moleküler Karakterizasyonu ile Farklı İlaçlama Programlarının Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Selahattin ALBAYRAK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
		:	Dr. Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Yapılması düşünülen ara yayın talebinin kabulüne,
  2. Projeye Bornova ZMAE den Ramazan GENÇER'in dahil edilmesine,
  3. Proje faaliyet takviminde önerilen değişikliklerin kabulüne,
  4. Darboğazlar kısmında belirtilen 2020 yılında yapılması planlanan çalışmaların patojenisite testlerinin 2021 yılında yapılmasına,
- Karar verilmiş olup, Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/19/A2/P1/1397
	Proje Adı	:	Asma Baz Materyal Üretim Sürecindeki Virüs Analizlerinde Yeni Nesil Dizileme Teknolojilerinin Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Simin SAYGAÇ (Manisa BAE)
	Raportörler	:	Dr. Melike YURTMEN (Adana BMAE)
		:	Nejla ÇELİK (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

Proje lideri Dr. Serkan ÖNDER'in başka bir kuruma geçmesi nedeniyle proje yürütücüsü olarak projede yer almasına ve aynı kurumdan Dr. Simin SAYGAÇ'ın ise Proje Lideri olmasına,

Karar verilmiş olup, Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

9.	Ülkesel Proje Adı	:	PATATES ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	:	Dr. Emel ÇAKIR (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P1/559
	Proje Adı	:	Patateslerde Toprak Kökenli Hastalıkların Moleküler Teşhisi
	Lider	:	Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
		:	Dr. Gülcan YIKILMAZSOY (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje çalışmaları devam ettiğinden, proje süresinin 1 yıl uzatılmasına,

2. 2022 yılı PDG toplantısına sonuç raporunun getirilmesine,

Karar verilmiş olup, proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDG ye sonuç getirilecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P4/1883 Doktora
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Patates Mildiyösü <i>Phytophthora infestans</i> Popülasyonlarının Morfolojik ve Moleküler Karakterizasyonu ile Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Ahmet KALIN (Ege TAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje lideri Proje gelişme raporu hakkında bilgi vermiş olup, proje raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/04-04/02-05 Doktora
	Proje Adı	:	Patateste Kahverengi Çürüklük Hastalığı Etmeni <i>Ralstonia solanacearum</i>'un Endofitik Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Neziha GÜVEN (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje liderinin 1 yıl ücretsiz izinli olması nedeniyle 2022 yılı PDT'ye sonuç raporu getirilmesine,
Oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 PDT'ye sonuç raporu getirilecek.

10.	Ülkesel Proje Adı	KAYISI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Emel ÖREN (Diyarbakır ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/11
	Proje Adı	:	Malatya, Elazığ ve Erzincan İlleri Kayısı Üretim Alanlarında Görülen Phytoplasma Hastalıkları, Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ve Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Özgül İYİGÜN ŞAHİN (Malatya KAE) Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE) Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projede yer alan özgeçmişlerin TAGEM formatına göre yeniden düzenlenmesine,
2. PSUP'ta hastalık ile ilgili alınacak önlemlerin belirtilmesine,
3. PSUP'ta yer alan bulguların 'il ve ilçe müdürlükleri ile paylaşılması' ifadesinin çıkarılarak bulguların GKGM ile paylaşılarak eradikasyon faaliyetlerinin yürütülmesine,
4. Projede elde edilen hastalığın vektör böceklerinin mücadelesi ile ilgili enstitü imkânları ile proje hazırlanmasına;
Karar verilmiş olup, Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir

PSUP Hedefi:

- Malatya, Elazığ ve Erzincan İlleri Kayısı Üretim alanları gezilere, karantina etmeni olan ve özellikle kayısı yetiştiricisinde ciddi sorunlara yol açan *Candidatus Phytoplasma prunorum* hastalık etmeninin ve olası vektör böceklerin durumlarının belirlenmesi yönünde detaylı olarak incelemelerin yapılması,
- Önlem alınması gereken bahçe ve bölgelerin belirlenmesi hedeflenmektedir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	İncelenen toplam 611 örnekten sadece 4 örnekte ve Malatya İlinde ' <i>Ca. P. prunorum</i> ' varlığı tür teşhisi neticesinde karakterize edilmiştir. Malatya İli Akçadağ, Darende, Doğanşehir ve Yeşilyurt ilçelerinde ' <i>Ca. P. prunorum</i> '	Hastalığın tespit edildiği yerlerde karantina tedbirleri alınması için çalışmalar yapılacaktır. ' <i>Ca. P. prunorum</i> ' Fitoplazma Hastalık etmeni bulunan ve GPS ile koordinatları belirlenen kayısı

	<p>Fitoplazma Hastalık etmenine rastlanmıştır. Elazığ ve Erzincan İlleri toplanan örnekler neticesinde temiz bulunmuştur.</p>	<p>ağaçlarının Tarım ve Orman Bakanlığı konu ile ilgili bilgilendirme yapılarak erodikasyon yapılması sağlanacaktır.</p> <p>Kayısı üretim alanlarında ‘<i>Ca. P. prunorum</i>’ Fitoplazma Hastalık etmeni hakkında İl Tarım ve Orman Müdürlükleri teknik elemanlarına eğitim çalışmaları düzenlenerek bilgiler verilecektir.</p> <p>Projede elde edilen sonuçlar, kongre, sempozyum ve dergilerde yayınlanarak akademik bilgi birikimine katkı sağlayacaktır.</p>
2	<p>Gezilen ve örnek toplanan behçelerde vektör böceklere rastlanmamıştır. Ancak Kışlak alanlarda çam (<i>Pinus spp.</i>) ağaçlarında yapılan incelemeler ve toplanan böceklerde Psillidae familyasına ait ve aynı zamanda ‘<i>Ca. P. prunorum</i>’ Fitoplazma Hastalık etmenini vektör böceği olan <i>Cocopsilla puruni</i> (Scopoli, 1973) tespit edilmiştir. Toplanan vektör böceklerin moleküler çalışmalarında hastalık bulgusuna rastlanmamıştır.</p>	<p>Malatya ilinde ilk defa <i>Cocopsilla puruni</i> (Scopoli, 1973) tespit edilmiştir. Vektör böceklere karşı mücadele yapılması bu hastalıkta önem arz etmektedir. Kışlak alanlarda vektör böceklere karşı kimyasal mücadele yapılması önerilecektir.</p> <p>Projede elde edilen sonuçlar, kongre, sempozyum ve dergilerde yayınlanarak akademik bilgi birikimine katkı sağlayacaktır.</p> <p>Bulgular, ilgili Tarım ve Orman İl Müdürlükleri’nin teknik personele brifing ve seminerler verilerek aktarılacaktır. Üreticilere yönelik broşür, toplantı, eğitim v.b faaliyetler düzenlenecektir.</p>

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/B/21/A2/P4/5025
	Proje Adı	: Ulusal Kayısı Genetik Kaynaklarında Bulunan Kayısı Çeşitlerinin <i>Monilia Laxa</i>’ ya Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	: Özgül İYİGÜN ŞAHİN (Malatya KAE)
	Raportörler	: Dr.Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
		: Dr. Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMAE)
<p>Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.</p> <p>Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>		

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/21/A2/P1/3854
	Proje Adı	:	Malatya İli Kayıslarında Hop Stunt (Hsvd), Peach Latent Mosaic (Plmvd) ve Apple Scar Skin (Assvd) Viroidlerinin Araştırılması, Moleküler Karakterizasyonu ve Bazı Çeşitlerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Tuğba ÇEVİK AKOĞUL (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Dr. Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
		:	A.Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)
Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P4/1677
	Proje Adı	:	Malatya İli Kayısı Alanlarında Kurumalara Neden Olan Cytospora Kanserine (Syn: <i>Leucostoma</i> spp.) Karşı Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Yusuf KARAKUŞ (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
		:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1. Gelişme raporunda kaçınıcı yıl olduğunun proje raporunda belirtilmesine, 2. Çizelge 1 de tekerrür ortalaması yerine hastalık şiddeti ya da hastalık oranlarının verilmesine, 3. <i>Neocyttalidium dimidatum</i> etmeninin de proje çalışmalarına materyal ve metodu ile dahil edilmesine, 4. Denemelerde yüzde etkinlik ortalamaları %75 in üzerinde olan fungusitler ile ikinci aşamaya geçilerek proje çalışmalarının devam ettirilme nedeninin rapora eklenmesine, 5. Patojenite testlerinde en virülent izolat 1 ile çalışmalara devam edilmesine, Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P5/2065 Doktora
	Proje Adı	:	Ateş Yanıklığı Hastalık Etmeni <i>Erwinia amylovora</i>'nın ((Burr.) Winslow et al.) Biyolojik Mücadelesinde Bakteriyofajların Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projede önerilen değişiklikler başlığı altında yer alan materyal ve yöntem ile ilgili değişikliklerin kabulüne, Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

11.	Ülkesel Proje Adı	NOHUT ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/16/1/02/04 Doktora
	Proje Adı	: Uşak, Kütahya, Isparta ve Denizli illerinde Nohutta Sorun Olan <i>Rhizoctonia</i> Tür ve Anastomosis Gruplarının Karakterizasyonu ile Bazı Çeşitlerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	: Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE)

Alınan Karar:

1. Proje sonuç raporunun oy birliği ile kabul edilmesine karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi

1. Türkiye'nin önemli nohut tarımı yapılan 4 ilinde (Uşak, Kütahya, Denizli ve Isparta) sürvey çalışmaları yapmak,
2. Hastalık semptomu gösteren bitkilerden *Rhizoctonia* spp. izolatları elde etmek ve bu izolatların klasik ve moleküler yöntemlerle teşhislerini yapmak,
3. Fungusların patojenisite testlerini yaparak virülenslik dereceleri belirlemek,
4. Ülkemizde yoğun olarak ekimi yapılan tescilli bazı nohut çeşitlerinin, patojenisite testleri sonucunda en yaygın ve en agresif olarak belirlenen izolatlara karşı reaksiyonlarını belirlemek.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışmada yapılan surveyler sonucunda nohutta <i>Rhizoctonia solani</i> AG-4, AG-5, binükleat <i>Rhizoctonia</i> AG-K ve <i>R. bataticola</i> etmenleri saptanmıştır. <i>R. solani</i> AG-4 Türkiye'de, binükleat <i>Rhizoctonia</i> AG-K ise Dünyada nohut için ilk kayıttır.	-Nohutta sorun olan <i>Rhizoctonia</i> türlerinin tespit edilmesi, bu hastalığa karşı mücadele stratejisi geliştirme konusunda önemli bilgiler sunacaktır.
2	Elde edilen fungusların ITS gen bölgesi sekans analizi sonucu baz dizilimleri çıkartılarak GenBank'a kaydedilmiştir.	- Sekans dizilerini veri bankasına girişi bilim dünyasına katkı sağlayacaktır.
3	<i>In vitro</i> patojenisite testi sonucunda en virulent fungus grubu %84.51 hastalık şiddeti ortalaması ile <i>R. bataticola</i> izolatları iken, bunu sırasıyla <i>R. solani</i> AG-5 (%76.33), binükleat <i>Rhizoctonia</i> AG-K (%69.95) ve <i>R. solani</i> AG-4-HGII (%68.48) izlemiştir. <i>In vivo</i> patojenisite testlerinde, <i>R. solani</i> AG-4 ve AG-5 izolatlarının çıkış öncesi çökertene neden oldukları, binükleat <i>Rhizoctonia</i> AG-K izolatının bitkilerde %76.60 oranında, <i>R. bataticola</i> izolatının ise bitkilerde %86.70 oranında hastalık şiddetine neden oldukları tespit edilmiştir.	-Ülkemizde nohuttan izole edilen <i>Rhizoctonia</i> türlerinin patojenik çeşitliliğin ortaya konulması, etmenlerin epidemiyolojileri hakkında önemli bilgiler sunacaktır. - Ülkemizdeki tescilli nohut çeşitlerinin bu etmenlere karşı verdikleri reaksiyonlar, ileride yapılacak olan dayanıklılık ıslahı çalışmalarına yön verecektir.

4	Çeşit reaksiyonu çalışmalarında, tüm nohut çeşitlerinin <i>R. solani</i> AG-4 ve AG-5 izolatlarına karşı hassas reaksiyon gösterdiği, Azkan, Çakır, Gökçe ve Aksu çeşitlerinin binükleat <i>Rhizoctonia</i> AG-K izolatına karşı ümitvar sonuçlar verdiği, <i>R. bataticola</i> izolatına karşı ise sadece Aksu çeşidinin ümitvar olduğu bulunmuştur.	-Proje çalışmalarının uluslararası indeksli dergilerde yayınlanması bilime katkı sağlayacaktır. - Basılı ve görsel materyal (liflet, broşür) üretilerek sonuçlar yaygın olarak paydaşlara ulaştırılacaktır. Ayrıca kurum web sayfasında yayınlanarak bilgilendirme yapılacaktır.
---	---	---

12.	Ülkesel Proje Adı	NAR ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Naim ÖZTÜRK (Adana BMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-09/02-17 Doktora
	Proje Adı	:	Nar (<i>Punica granatum L.</i>)’da Hasat Sonrası Meyve Çürüklüklerine Neden Olan <i>Alternaria</i> Türlerinin Moleküler Tanısı, Etiolojisi ve Mücadelesi
	Lider	:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1- AYK ya kadar proje sonuç raporunun belirtilen eksikliklerin giderilerek, danışman gözetiminde hazırlanmasına,			
2- PSUP’un projeye ilave edilmesine,			
Oy birliği ile karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. 2021 yılı AYK ya kadar proje sonuç raporunun TAGEM’e gönderilmesine,			

13.	Ülkesel Proje Adı	PAMUK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/19/A2/P4/1956
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi’nde Bazı Pamuk Genotiplerinin Solgunluk Hastalığı (<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.)’na Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)
	Raportörler	:	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)
		:	Doğan GÖZCÜ (Kahramanmaraş DAGKTAE)
Alınan Kararlar:			
1. Proje özet bölümünün gözden geçirilmesine,			
2. Patojenlerin virulensliğine bakılmasına, virulensliği yüksek olan patojen ile sonraki denemelerin yürütülmesine,			
Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			

Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDG'ye sonuç raporu getirilecektir.

14.	Ülkesel Proje Adı	BADEM ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2794 Doktora
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki Badem Ağaçlarında Görülen Fungal Odun Dokusu Hastalıklarının Yaygınlığının Belirlenmesi Karakterizasyonu ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Emel ÖREN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Karar:

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P1/1402
	Proje Adı	:	Badem Et Leke Hastalığının (<i>Polystigma amygdalinum</i> PF cannon) Biyolojisi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Emel ÖREN (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
		:	Hamza ŞENYURT (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Dönem bulguları bölümünde düzensiz yağışlar ile ilişkilendirilen çiçeklenme ile ilgili verilerin sıcaklık verileri ile ilişkilendirilerek düzeltilmesine,
  2. Gülden KOCA'nın ve Serhat KARA'nın tayin durumundan dolayı projeden çıkarılmasına,
  3. Aynı kurumdan Gülten Nisan OZAN'ın projeye eklenmesine,
  4. Dönem bulguları bölümünde modifiye dilmiş 0-5 skalasının verilmesine,
  5. 2021 yılında yapılacak çalışmaların belirtilmesine,
  6. Doğa koşullarında yapılan kimyasal mücadeleye ait denemelerin tekrarlanmasına,
- Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

15.	Ülkesel Proje Adı	MERCİMEK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2735 Doktora
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Mercimekte Görülen Toprak Kökenli Fungal Hastalıkların Etmenleri, Yaygınlıkları ve Moleküler Karakterizasyonları ile Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Karar:

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

16.	Ülkesel Proje Adı	CEVİZ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Ceviz (<i>Juglans regia</i> L.) Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlıların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Mücadelesi
	Lider	:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMAE)
	Raportörler	:	Damla ERTİMURTAŞ (Bornova ZMAE)
		:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKA E)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Projenin amacı ve gerekçesi bölümünde cevizde görülen zararlılarla ilgili bilgilerin eklenmesine,
3. BAN hastalık etmenleri için izolasyon yöntemi, patojenisite testi ve değerlendirme skalasının eklenmesine,
4. Karadeniz TAE'den Songül ERKEN'in projeye eklenmesine,
5. Çizelge 1'e il ve ilçelere göre incelenecek alan, toplam ceviz alanı gibi bilgilerin eklenmesine,
6. Toplam üretim alanının ne kadarlık bölümünde örnekleme yapılacağı belirtilmesine,
7. Örnekleme yapılacak bahçelerin büyüklüğü ile ilgili bilgilerin projeye eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Ceviz (<i>Juglans regia</i> L.) Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlıların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Mücadelesi
	Lider	:	Dr. Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Damla ERTİMURTAŞ (Bornova ZMAE)
		:	Gülten Nisan OZAN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Orta Anadolu Bölgesi ceviz projesinde alınan kararlar tüm bölge alt projesi içinde geçerlidir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
----	----------	---	--

Proje Adı	:	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ceviz Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlıların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ve Mücadelesi
Lider	:	Gülten Nisan OZAN (Diyarbakır ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Mine SARAÇOĞLU (Ankara ZMMAE)
	:	Dr. İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Orta Anadolu Bölgesi ceviz projesinde alınan kararlar tüm bölge alt projeri içinde geçerlidir. <p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>		

4. Proje No	:	
Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesi Ceviz Üretim Alanlarında Hastalıkların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi
Lider	:	Ümit ESER (Samsun KTAE)
Raportörler	:	Dr. Barbaros ÇETİNEL (Bornova ZMAE)
	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Orta Anadolu Bölgesi ceviz projesinde alınan kararlar tüm bölge alt projeri içinde geçerlidir. <p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>		

5. Proje No	:	
Proje Adı	:	Erzincan ve Gümüşhane Ceviz Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlılar İle Yaygınlık ve Yoğunluklarının Tespiti ve Bazı Çeşitlerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
Lider	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
Raportörler	:	Dr.Elen İNCE (Adana BMAE)
	:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Orta Anadolu Bölgesi ceviz projesinde alınan kararlar tüm bölge alt projeri içinde geçerlidir. <p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy-çokluğu ile karar verilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>		

6. Proje No	:	
Proje Adı	:	Orta Karadeniz Ceviz Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlıların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Mücadelesi
Lider	:	Burcu ARSLAN (Tokat Orta Karadeniz GKTAE)

	Raportörler :	Dr. Efkan AKÇALI (Adana BMAE)
	:	Kamil DUMAN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Projeye abstractın ilave edilmesine, 3. Sürvey yapılacak iller, projenin amacı ve gerekçesi kısmı ile metot bölümünde farklılık göstermektedir. Bu durumun gözden geçirilmesine, 4. Proje ile elde edilmek istenen çıktılar ve kullanım alanları kısmında “..en virulent bulunan ..”ifadesinin farklı etki mekanizma ve gruplara ait aktif addeler şeklinde değiştirilmesine, 5. Moleküler çalışmalara farklı gen bölgelerinin eklenmesine, 6. Fungal etmenin patojenisite testlerinde hem dal hem meyve için değerlendirme skalasının eklenmesine, 7. BAN için dalda patojenisite testine değerlendirmenin nasıl yapılacağına belirtilmesine ve skalanın verilmesine, 8. Çeşit reksiyon çalışmalarında kullanılacak çeşitlerin seçilme nedenlerinin açıklanmasına, 9. Çeşit reaksiyonlarının hem yeni hem yaygın bulunan hastalıklı etmenlerine göre yapılmasına ve değerlendirme skakalasının eklenmesine 10. Orta Anadolu Bölgesi ceviz projesinde alınan kararlar tüm bölge alt projeri içinde geçerlidir 		
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.</p>		
<p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>		

7.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ege ve Güney Marmara Bölgesi Ceviz Üretim Alanlarında Hastalık ve Zararlıların Tespiti, Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Mücadelesi
	Lider	:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)
	:	:	Dr. Mine SARAÇOĞLU (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Bornova ZMAE’de Ceviz Bakteriyel Yanıklığı ve Uç Nekrozu (BAN) konusunda doktora yapan personelin projeye eklenmesine, 3. Orta Anadolu Bölgesi ceviz projesinde alınan kararlar tüm bölge alt projeri içinde geçerlidir. 			
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.</p>			
<p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P1/1343 Doktora
	Proje Adı	:	Ceviz Bakteriyel Yanıklığı ve Uç Nekrozu (BAN) Etmenlerinin Tanısı, Karakterizasyonu ve Mücadele Yöntemlerinin Geliştirilmesi
	Lider	:	Damla ERTİMURTAŞ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			

Proje lideri proje gelişme raporu hakkında bilgi vermiş olup, Elde edilen verilerin ara yayın olarak yayınlanmasına,

Oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

17.	Ülkesel Proje Adı	İNCİR ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Özlem DOĞAN (Erbeyli İAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-07/02-19
	Proje Adı	:	İncirde Rosellinia Kök Çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i> Prill.) Hastalığı ile Alternatif Savaşım Olanaklarının Araştırılması ve Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Özlem DOĞAN (Erbeyli İAE)
	Raportörler	:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)
		:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1- Proje liderinin sonuç raporunu AYK öncesinde raportör önerilerine göre düzeltilerek tekrar raportörlere gönderilmesine ve düzeltilmiş Proje sonuç raporunun 2021 yılı AYK'ya sunulmak üzere TAGEM'e iletilmesine, oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

- Organik ve konvansiyonel incir üretimini sınırlayıcı bu hastalığa karşı yasal olarak önerilen tek uygulama materyali olan Göztaşı uygulamasından daha etkin materyal ve yöntemlerin önerilebileceği sonucuna varılmıştır.
- Hastalığa yönelik daha başarılı mücadele olanaklarının tespit edilmesiyle ağaç ölümlerinin azaltılması sağlanabilecek böylece verim kayıpları önlenerek, hem üretici hem de ülke ekonomisine katkı sağlanmış olacaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Göztaşı(%3), Fosforoz asit, Thiophanate-methyl, Tolclofos methyl, Prochloraz saksı denemelerinde; yapay olarak bulaştırılan <i>Rosellinia</i> kök çürüklüğü hastalığı şiddetinin düşürülmesinde etkili bulunmuştur. Hastalıkla doğal bulaşık bahçe denemelerinde ise; Fosforoz asit, Prochloraz fungusitleri en ümitvar fungusitler olarak tespit edilmiş; ayrıca hastalığın mücadelesinde yasal olarak tavsiye edilen tek	Sonuçların paylaşılması vasıtasıyla il ve ilçe müdürlükleri ile ortaklaşa eğitim çalışmaları sağlanıp, hem teknik personel hem üretici nezdinde hastalığın mücadelesinde farkındalığın artırılmasına yönelik işbirliği yapılabilecektir.

	<p>fungisit olan Göztaşı fungusitine göre daha yüksek etkiye sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.</p> <p>Solarizasyon uygulamasının da bu hastalığın mücadelesinde etkili bir şekilde kullanılabilceği görülmüştür.</p> <p>Doğal olarak bulaşık olan bahçe denemelerinde, hastalıktan dolayı ölen ağaçların yerinin boş olarak bırakılmasına ve uzun yıllar geçmesine rağmen etmenin halen toprakta bulunuyor olması; dikimden önce yoğun, entegre bir mücadele programının uygulanması ve kültürel işlemlerle de desteklenmesine dair önerilerin yapılması gerekliliği düşüncesine ulaşılmıştır.</p>	<p>İl ve ilçe müdürlüklerindeki teknik personelle sonuçlar paylaşılacak ve yayım faaliyetlerinde kullanılabilir olması sağlanacaktır.</p>
2	Elde edilen veriler ışığında etkin ve ümitvar bulunan uygulamaların, ayrı ayrı, daha ayrıntılı ve uzun soluklu araştırma çalışmaları planlanmasına olanak sağlanmıştır.	
3	Hastalığın mücadelesinde kullanılmak üzere ümitvar bulunan preperatlar özel sektörün ruhsatlandırma girişimlerini teşvik edebilecektir. Arttırılan mücadele olanakları ile üreticilerin verim kayıplarının azaltılması sağlanmış olacaktır.	
4	Proje Sonuç Raporu vasıtasıyla üreticilerin bu sorun ile ilgili sınırlayıcı engellerin asgariye düşürülmesine yönelik çalışmaların bakanlığımız nezdinde yapılmış olması ve yapılmaya devam edeceği hususu ilgili paydaşlara bildirilebilecektir.	

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/13
	Proje Adı	:	Aydın İlinde İncir Pası (<i>Cerotelium fici</i>) Hastalığının Yaygınlığının Belirlenmesi ve Mücadelesinde Bazı Fungisitlerin Etkinliklerinin Araştırılması
	Lider	:	Gül KURUOĞLU AŞCI (Erbeyli İAE)
	Raportörler	:	Dr. Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMMAE)
		:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Çizelge 5 ve çizelge 6 ile yorumların yer aldığı metinlerin gözden geçirilmesine,
2. PSUP'un, kaynakçanın ve lifletin özgeçmiş kısımlarının Tarımsal Araştırma Yönetimi Yönergesine göre revize edilmesine,
3. Proje de kullanılan bitki koruma ürünlerinin deneme sonuçlarına iklim verileri, kontrol parsellerindeki hastalık oranı, hastalık siddeti ve diğer değişkenlerle ilişkilendirilerek yorumlanmasına,

4. Çıktıların uygulamaya aktarılması ve yaygınlaştırılması kısmında raportör önerileri doğrultusunda düzenlenmesine,
5. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
Karar verilmiş olup, Proje sonuç raporunun oy birliği ile kabulüne, karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir

PSUP Hedefi:

- Aydın İli'nde hastalığın yaygınlığı belirlenmiştir.
- Hastalığa karşı kullanılan preparatların % etkinlikleri tespit edilmiştir.
- Elde edilen çıktılar eğitim ve yayım çalışmaları ile sektörü ilgilendiren tüm kamu kurum kuruluşları ile üreticilere bildirilecektir.
- Hastalığın engellenmesi ve iyileştirilmesi ile elde edilecek yüksek verim ile hem üretici hem de ülke ekonomisine katkı sağlanacaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Proje Çıktıları
1	Aydın İli incir alanlarında 2016 yılında gerçekleştirilen sürveylerde incelenen bahçelerin neredeyse büyük bir kısmının hastalıkla bulaşık olduğu tespit edilmiştir. İncir üretiminin yoğun olarak yapıldığı ilçelerde hastalığa yakalanma oranı yüksek bulunmuştur. Hastalığa yakalanma oranının en yüksek %24.5 ile Nazilli ilçesinde olduğu, %19.65 Germencik, %18.65 Buharkent, %18.29 Kuyucak, %17.85 İncirliova şeklinde belirlenmiştir.	İncir alanlarında <i>Cerotelium fici</i> hastalığının varlığı da dikkate alınarak yapılacak çalışmalara temel oluşturacaktır.
2	Hastalığa karşı 2019 yılında yapılan fungusit uygulamalarında kontrol ağaçlarında ortalama hastalık şiddeti %25,74 görülmüş olup chlorothalonil ve metalik bakıra eş değer bakır sülfat pentahidrat etkili maddeli fungusitlerin etkinliği %100 olmuştur. Mancozeb etkili maddeli fungusitin etkinliği %93, tebuconazole %92, azoxystrobin'in %77 olarak saptanmıştır. 2020 yılında aynı lokasyonda yapılan ikinci yıl ilaçlamalarının değerlendirilmesinde; kontrol ağaçlarında ortalama hastalık şiddeti %40,78 görülmüş olup, azoxystrobin etkili maddeli fungusitin etkinliği %100, tebuconazole, mancozeb ve chlorothalonil etkili maddeli fungusitlerin etkinlikleri %99, metalik bakıra eş değer bakır sülfat pentahidrat'ın %94 olarak saptanmıştır.	İncir pası hastalığına karşı farklı gruplardan seçilerek denemeye alınan fungusitlerin [Azoxystrobin (Strobilurin), Tebuconazole (Triazole), Mancozeb (Dithiocarbamate), Chlorothalonil (Aromatik Bileşikler), Metalik Bakıra eş değer Bakır Sülfat Pentahidrat (Bakırlılar)] etkinlik oranları göz önüne alınarak; birinci ilaçlamaların hastalığın bir yıl önceden görüldüğü bahçelerde yapraklanma başlangıcında, diğer bahçelerde ise belirtiler görülür görülmez, ikinci ve diğer ilaçlamaların hastalık koşullarının devam etmesi durumunda kullanılacak etkili maddenin etki süresi ve hasatla son ilaçlama arasındaki süre dikkat edilerek yapılması önerilmelidir.

	Hastalıkla ilgili erken tahmin ve uyarı sistemi oluşturulmasına katkı sağlayacak veriler elde edilmiştir.	İl ve ilçe müdürlüklerindeki teknik personelle sonuçlar paylaşılacak ve yayım faaliyetlerinde kullanılacaktır. Elde edilecek sonuçlar ulusal ve uluslararası dergi/kongre/bültenlerde yayımlanacaktır.
--	---	---

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/21/A2/P1/2679
	Proje Adı	:	İncirde Dal Kanseri Hastalığına Neden Olan Fungal Etmenlerin Belirlenmesi, Çeşit Reaksiyonları ve Hastalığın Mücadelesinde Sıcak Su Uygulamalarının Etkisi
	Lider	:	Dr. Dilek POYRAZ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMAE)
		:	Dr. İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/21/A2/P5/2419
	Proje Adı	:	İlek Meyvesine Uygulanan Bazı Antagonist Bakterilerle İncir İç Çürüklüğü (<i>Fusarium</i> sp.) Hastalığının Mücadelesi
	Lider	:	Ümran AKSU (Erbeyli İAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Mümine ÖZASLANDAN (Adana BMAE)
Alınan Karar Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

18.	Ülkesel Proje Adı	AYÇİÇEĞİ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ceren CER (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/04-01/02-06 Doktora
	Proje Adı	:	Ayçiçeği Mildiyösü (<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berl. Et de Toni)'ne Karşı Dayanıklılık Mekanizmasının İncelenmesi Üzerine Çalışmalar
	Lider	:	Tuğba Hilal KILIÇ
Alınan Karar: 1. Proje lideri Proje hakkında bilgi vermiş olup, Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.			
Yayın Durumu: Yayımlanabilir.			

PSUP Hedefi:		
Bu çalışma ile aspir ıslah programında kullanılan hat ve çeşitlerin aspir sineğine karşı reaksiyonlarının taranarak dayanıklı veya tolerant olanların belirlenmesi amaçlanmıştır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu projede incelenmiş olan ve bitkiye kökten giriş yapan ayçiçeği mildiyösü etmeni ile mücadelede dayanıklılıkta rol oynayan, sporangium boşalmasına engel olabilecek bileşikler ilk kez belirlenmiştir.	Araştırma sonuçları ulusal ve uluslararası düzeyde yapılacak olan kongre, sempozyum, kitap ve diğer süreli yayınlara bildiri olarak gönderilecektir. Elde edilen veriler ışığında ayçiçeği mildiyösüne dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesi için uygulanan ıslah programında öne çıkan hatların kullanılması önerilebilecektir. Yine öne çıkan hatların biyokimyasal yapısına ait genetik özelliklerin ortaya koyulabilmesi için ileride yapılacak çalışmalara alt yapı oluşturacaktır.
2	Elde edilen sonuçlara göre yalnızca dayanıklı ayçiçeği hatlarından elde edilen ve yüksek antifungal etki gösteren bileşiklerin tespit edildiği fraksiyonları sergileyen dayanıklı ayçiçeği hatları tespit edilmiştir.	Elde edilen sonuçlara göre yalnızca dayanıklı ayçiçeği hatlarından elde edilen ve yüksek antifungal etki gösteren bileşiklerin tespit edildiği fraksiyonları sergileyen dayanıklı ayçiçeği hatlarının ayçiçeği mildiyösüne karşı dayanıklı çeşit geliştirme çalışmalarında ıslah materyali olarak kullanılması önerilebilecektir.
3	Stoma açıklığı, sekonder enfeksiyon yoğunluğu ve biyokimyasal içerikleri açısından incelenen tüm hatlar arasında CL 217 R, HAR 5, K5 R SN:11/2014 ve K-9 R-SN:3/2014 dayanıklı hatları öne çıkan ayçiçeği hatları olmuştur.	Proje sonuçlarının yayınlanarak bilimsel camiaya veri sağlanacaktır.

19.	Ülkesel Proje Adı	ŞEFTALİ VE NEKTARİN ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/2088
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Şeftali ve Nektarin Üretim Alanlarında Sorun Olan Viroidlerin Moleküler Olarak Tanımlanması, Olası Vektörlerin Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması

Lider	:	Dr. Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
Raportörler	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
	:	Osman ÇİFTÇİ (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar:		
1. Proje özetinin revize edilmesine,		
2. Raporör önerileri doğrultusunda gelişme raporunun düzeltilmesine,		
3. Projede kullanılacak anaç değişikliğinin gerekçesiyle ilgili dar boğaz kısmında belirtilmesine,		
Karar verilmiş olup, proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

20.	Ülkesel Proje Adı	ELMA ARMUT AYVA ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2565 Doktora
	Proje Adı	:	Bursa İli Meyve (Elma, Ceviz, Kiraz, Şeftali) ve Isparta İli Elma Fidanlıklarında Görülen <i>Phytophthora</i> Türlerinin Saptanması ve Bazı Elma Anaçlarının Agresif Türlerle Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Tülin SARIGÜL ERTEK (Ankara ZMMAE)
Alınan Karar:			
Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/21/A2/P1/2400
	Proje Adı	:	Antalya, Burdur ve Isparta İllerinde Armut Ağaçlarında Gövde ve Dal Kanserlerine Neden Olan Fungal Etmenlerin ve Mücadelesinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
		:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)
Alınan Karar:			
Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

21.	Ülkesel Proje Adı	BİYOLOJİK MÜCADELE ARAŞTIRMA PROJESİ
------------	--------------------------	---

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	Doktora
-----------	-----------------	---	---------

Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Bağ Alanlarında Botryosphaeria Geriye Ölüm Hastalığına Neden Olan Türlerin Saptanması ve Hastalığa Karşı Fungal Endofitlerle Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	İzzet BÜLBÜL (Adana BMAE)
Raportörler	:	Dr. Dilek POYRAZ (Bornova ZMAE)
	:	Dr. Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
  2. Botryosphaeria hastalığının Doğu Akdeniz bölgesi bağlarında çalışılma sebepleri, çalışılacak illerin bölge ve bağcılık açısından önemi, illerin üretim miktarlarının projenin giriş bölümüne eklenmesine,
  3. İş birliği yapılan kuruluşların projeye eklenmesine,
  4. Metot kısmındaki denemelerin metodun literatürün belirtilmesine,
  5. Metot kısmında Çizelge 4.1.e ilçelerin toplam üretim alanlarının ve sörvey yapılacak alanların eklenmesine,
  6. Metot kısmında 4.5 ve 4.6 başlıkları altında verilen bigiere literatür eklenmesi, kaç adet izolat ile çalışılacağı belirtilmesine,
  7. PSUP yeniden düzenlenmesine,
  8. Proje çıktılarının uygulamaya aktarılması kısmında 2. ve 3. Maddelerin yeniden düzenlenmesine,
  9. Metot kısmında sörvey yapılan alanlardaki asma çeşitlerinin kayıt altına alınmasına,
  10. Kontrollü koşullarda ve arazi koşullarında yapılan budama yarasının korunması denemelerinde kontrol ile karşılaştırılmasının yanında fungusit uygulaması şeklinde bir pozitif kontrol uygulamasının eklenmesine,
- Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine Oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2. Proje No	:	Doktora
Proje Adı	:	Şanlıurfa ve Adıyaman İlleri Biber Üretim Alanlarında <i>Xanthomonas</i> Türlerinin Belirlenmesi ve Faydalı Bakteriler ile Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Deniz ÇAPLIK (Diyarbakır ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Eda GEYLANI YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)
	:	Kamil DUMAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Endofitik bakterilerin izolasyonunda yüzey dezenfeksiyonunun kontrol aşaması eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3. Proje No	:	
Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Uçkurutan Hastalığına Neden Olan <i>Phoma tracheiphila</i> (Petri) Etmenine Karşı Bazı Turuncğil

		Çeşitlerin Reaksiyonu ile Endofit Funguslar ve Bor Bileşiklerinin Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	: Dr. Efkan AKÇALI (Adana BMAE)
	Raportörler	: Dr. Dilek POYRAZ (Bornova ZMAE)
		: Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
Alınan Kararlar:		
<p>1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Endofit fungusların fazlaca olması durumunda patojenisite çalışmalarının projeye eklenmesine, 3. Raportörlerin önerileri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 4. Projenin metod kısmına hangi örnekleme metodunun yapılacağı yazılmasına, 5. Etmene karşı ruhsatlı bir bitki koruma ürünü denemeye eklenmesine, 6. Projede bulunan denemelerde tekrür sayısının artırılmasına,</p>		
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.</p>		
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/21/A2/P5/2558 Doktora
	Proje Adı	: Çilek Üretim Alanlarındaki Önemli Kök Çürüklüğü Etmenleri ile <i>Trichoderma spp.</i>' nin Moleküler Karakterizasyonu ve Hastalığa Karşı Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	: Durmuş ERDURMUŞ (Ankara ZMMAE)
Alınan Karar:		
Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

2.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/21/A2/P5/2728 Doktora
	Proje Adı	: Çok Yıllık Çim (<i>Lolium perenne</i> L.), Kamışsı Yumak (<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.) ve Kırmızı Yumak (<i>F. rubra</i> L.) Bitkilerinde Sistemik Endofitik Fungusların Belirlenmesi ve Bazı Kök-Kök Boğazı Patojenlerine Etkilerinin Araştırılması
	Lider	: Ümit ESER (Samsun KTAE)
Alınan Karar:		
Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

3.	Proje No	: TAGEM/BSAD/E/21/A2/P5/2731
	Proje Adı	: Yerfıstığında Gövde Çürüklüğü (<i>Sclerotium rolfsii</i>) Hastalığı ve Aflatoksin Oluşumuna Karşı Rizobakterilerin Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	: Dr. Işıl Lavkor (Adana BMAE)
	Raportörler	: Ceren CER (Bornova ZMAE)
		: Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)
Alınan Karar:		

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/02/12
	Proje Adı	:	Sert Çekirdekli Meyve Ağaçlarında, Kök Kanseri Etmeni <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)’in Biyolojik Mücadelesinde Bitki Büyüme Düzenleyici Bakterilerin Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Eda GEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar:

1. Projede etmeninin izolasyonunda yaşanan aksaklıklardan dolayı projenin 1 yıl uzatılmasına,
  2. Raportör önerileri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
  3. Patojenin izolasyonunda seçici besi yerinin kullanılmasına,
- Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDT’sine sonuç raporu gelecektir.

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P1/1416 Doktora
	Proje Adı	:	Marulda Beyaz Çürüklük Hastalığı (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) de Bary ve <i>Sclerotinia minor</i> Jagger)’nın Yaygınlığı, Misel Uyum Gruplarının Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Senem TÜLEK (Ankara ZMAE)

Alınan Karar:

Proje lideri tarafından proje gelişme raporu hakkında bilgi verilmiş olup, Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/02/06
	Proje Adı	:	Fasulye Kök Çürüklüğü Etmenlerine Karşı Arbüsküler Mikorizal Fungusların Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Dr. Ayşin BİLGİLİ (Şanlıurfa GAPTAE)

Alınan Kararlar:

1. Arazi surveyleri esnasında elde ettiği 3 farklı fungal izolatin etkinliklerinin kaybetmesi nedeni ile çalışmasının 1 yıl uzatılmasına,
  2. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
  3. Çalışmada biyokontrol denemelerinde kullanılmak üzere izolatların seçiminin nasıl yapılacağına kısaca açıklanmasına,
  4. İklim odası çalışması yapılacak ise tesadüf parselleri deneme deseninde denemelerin kurulmasına,
  5. 2022 yılı PDG toplantısına gelişme ve sonuç raporunun getirilmesine,
- Karar verilmiş olup Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDG'ye gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

7.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-03/02-07 Doktora
	Proje Adı	:	Fasulye Hale Yanıklığı Hastalığının (<i>Pseudomonas savastanoi pv. phaseolicola</i>) Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Kamil DUMAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin biyoformulasyon ve biyopreparat hazırlanması ve biyopreparatın saksı denemelerinin yapılabilmesi gerekçesiyle 1 yıl uzatılmasına,
  2. 2022 yılı proje değerlendirme toplantısına doktora çalışma sonucunun ve AYK'da ilave edilen kısmın sunulmasına,
  3. Projede elde edilen sonuçların yayın yapılabileceğine,
- Karar verilmiş olup Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDG'ye sonuç raporu getirilecektir.

22.	Ülkesel Proje Adı	BİTKİSEL ÜRETİMDE FAUNA VE FLORA PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Mustafa ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/21/A2/P3/2792
	Proje Adı	:	Bitki Sağlığı Mikroorganizma Kültür Koleksiyonunun Oluşturulması ve Kataloğunun Hazırlanması II. Dilim
	Lider	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)

Alınan Karar:

Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

23. MÜNFERİT PROJELER

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/02/07 Doktora
	Proje Adı	:	Buğdayda Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı Etmeni <i>Septoria tritici</i> (Desm.)'nin Çukurova Koşullarında Verim Kaybına Olan Etkisinin Araştırılması
	Lider	:	Tahsin AY (...)

Alınan Karar:

Projenin Doktora projesi olması, yürütücünün kurumdan tayin olması ve herhangi bir bilgi verme talebinde bulunmaması nedeniyle projenin kapatılmasına karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje kapatılmıştır.

2.	Proje No	: TAGEM/BSAD/16/1/02/08 Doktora
	Proje Adı	: İzmir İlinde Karanfillerde Solgunluğa Neden Olan <i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>dianthi</i> 'nin Yaygınlığının Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	: Ceren CER (Bornova ZMAE)

Alınan Karar:

Proje lideri tarafından sunulan proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

- İzmir ilinde karanfil üretim alanlarında *Fusarium solgunluğuna* neden olan *Fusarium oxysporum* f. sp. *dianthi* izolatlarını klasik ve moleküler yöntemler kullanarak tanılamak ve bu hastalığın örtü altı karanfil yetiştirilen alanlarda bulunma oranlarını belirlemek,
- *Fusarium oxysporum* f. sp. *dianthi* olarak belirlenen izolatların ırk tespitini moleküler yöntemler ile yapmak ve yaygın olan ırk veya ırkları saptamak,
- Topraktaki inokulum miktarını minimuma indirmek adına bazı toprak fumigantlarının ve solarizasyonun hastalığa karşı etkinliğini belirlemek,

Yine yetiştirme sezonu içerisinde de hastalığın baskı altında tutulması için bazı fungusitlerin etkililiklerini *in vitro*, *in vivo* ve sera koşullarında değerlendirmektedir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	İzmir ili örtü altı karanfil üretim alanlarında gerçekleştirilen surveyde <i>Fusarium solgunluğuna</i> 'nun bulunma oranının yaklaşık % 55 olduğu belirlenmiştir. Karanfil üretim alanlarından elde edilen <i>Fusarium</i> izolatlarının %84'ünün <i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>dianthi</i> (<i>Fod</i>), %16'sının ise <i>Fusarium proliferatum</i> (<i>F.p.</i>) olduğu belirlenmiştir.	- Ülkemizde kesme çiçek karanfil üretim alanlarında <i>F. proliferatum</i> 'un varlığı da dikkate alınarak yapılacak çalışmalara temel oluşturacaktır.
2	<i>Fusarium</i> izolatlarının patojen olup olmadığına karar vermek için pratik birer yöntem olan 'Karanfil gövde parçalarına inokulasyon yöntemi' ve 'Köklendirilmemiş karanfil çeliklerine spor süspansiyonunun inokulasyonu' metotlarının ön patojenisite testi olarak değerlendirilebileceği görülmüştür.	Karanfil alanlarında yaygın olan <i>Fod</i> ırkının bilinmesi karanfilde <i>Fod</i> 'a karşı dayanıklı çeşit ıslahında büyük önem taşımakta olup bunun yanında etmenin genetik karakteristiği ile ilgili daha kapsamlı çalışmalara da ışık tutacaktır.
3	Bu çalışma, ülkemizde karanfilde <i>Fusarium solgunluğuna</i> 'na neden olan <i>Fod</i> 'un ırklarının belirlendiği ilk çalışmadır. <i>Fod</i> izolatlarının % 80'i ırk 2 olarak belirlenirken, % 19'u ise ırk 1/8 olarak belirlenmiştir. Irk teşhisleri yapılan bazı izolatların TEF1- α gen bölgelerinin sekans analizi sonucu baz dizilimleri GenBank'a kaydedilmiştir.	

4	Toprak dezenfeksiyonu uygulamalarında en etkili uygulamanın DMDS etkili maddeli toprak fumigantı ile yapılan uygulama olduğu görülmüş, yoğun bulaşık alanlarda bile bu fumigantın etkisinin % 86 dolaylarında olduğu saptanmıştır. DMDS'den sonra solarizasyon da oldukça başarılı bulunmuş ve yoğun bulaşık alanlarda solarizasyonun etkisinin % 70 civarında olduğu saptanmıştır. Çalışmalarda dazomet'in etkisinin sınırlı kaldığı görülmüş, metam sodium ise her üç yılda da düşük bir etki göstermiş ve diğer uygulamalara göre daha az etkili bulunmuştur.	Hastalığın mücadelesinde etkisi sınırlı veya düşük olan uygulamaların belirlenmiş olması ile üreticilerin karanfil üretimindeki alışkanlıkları değişecek, gereksiz kimyasal kullanımı, para ve iş gücü israfının önüne geçilmiş olacaktır.
5	Farklı toprak dezenfeksiyonu uygulamalarından elde edilen brüt marj hesaplanarak uygulamalar ekonomik boyutta değerlendirilmiştir.	Hastalığa karşı etkili uygulamaların belirlenmesiyle, hastalığın neden olduğu ürün kayıpları en aza indirilerek elde edilen verim arttırılacak ve sağlıklı ürün elde edilmesine katkı sağlanacaktır.
6	<i>In vitro</i> denemelerde prochloraz ve bromuconazole, <i>in vivo</i> 'da bromuconazole etkili bulunmuş ancak sera koşullarında her iki aktif maddeden de beklenen etki alınmamıştır.	Basılı ve görsel materyal (liflet, broşür) üretilerek sonuçlar yaygın olarak paydaşlara ulaştırılacaktır. Ayrıca kurum web sayfasında yayımlanarak bilgilendirme yapılacaktır.
7	Birçok Avrupa ülkesinde ve ABD'de karanfilde Fusarium solgunluğuna karşı ruhsatlı bir biyolojik preparat olan T-34 (<i>T. asperellum</i> strain T34), <i>in vivo</i> 'da ve sera koşullarında <i>Fod</i> 'a karşı etkisiz bulunmuştur.	Proje çıktıları ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayın olarak bilim dünyasına duyurulacaktır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Yulaf Ekim Alanlarında Görülen Fungal Yaprak Hastalıklarının Tespiti ve Kara Pas (<i>Puccinia graminis</i> f. sp. <i>avenae</i>) Irkları ile Bazı Yulaf Genotiplerinin Dayanıklılıklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Nilüfer AKÇI (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Mehmet AYDOĞDU (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Projenin tarımsal araştırma yönergesinde yer alan yeni teklif proje formatına göre yeniden düzenlenmesi,
3. Sürvey çalışmaları bölümünde tarla büyüklükleri ve örneklenecek yer sayısının projeye eklenmesine,
4. Ekim alanının yüzde kaçını temsil edecek şekilde örnekleme yapılacağı belirlenerek Çizelge 1'in yeniden düzenlenmesine,

5. PSUP'un yeni formata göre yeniden düzenlenmesine,
6. 2017 yılında Kastamonu'da tamamlanan çalışmanın projenin amaç ve gerekçesi kısmında verilmesine,
7. "Proje Çıktıları" ve "Çıktıların Uygulamaya Aktarılması ve Yaygınlaştırılması" kısmında
  1. Maddenin proje çıktısı olup çıktılar kısmına eklenmesine,
8. Projede iş birliği yapılan enstitülere bütçe eklenmesine,
9. İş birliği yapılan kuruluşların müdürlerinin isimlerinin teklif onayı bölümüne eklenmesine,
10. Petersan Cobb skalasında yer alan enfeksiyon katsayısının açıklanmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Fasulye Üretim Alanlarında Karantina Etmeni Olan Bakteriye solgunluk hastalığının (<i>Curtobacterium flaccumfaciens</i> pv. <i>flaccumfaciens</i>) Belirlenmesi
	Lider	:	Kamil DUMAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Çalışmada kullanılacak referans kültürler ve kaynaklarının projeye eklenmesine,
3. Yeşil aksam ve tohumluk materyal, surveylerin yürütüleceği illerin ve illerden alınacak örnek sayılarının belirtilmesine,
4. Biyokimyasal testler bölümüne kullanılacak doğrulama testlerinin eklenmesine,
5. Patojenisite testlerinde kullanılacak hastalığa duyarlı fasulye çeşidinin projeye eklenmesine ve bu testte kullanılacak metodun belirlenmesine,
6. Proje süresi ve çalışma takviminin uyumlu hale getirilmesine,
7. Kaynakçanın gözden geçirilmesine,
8. PSUP'un yeniden düzenlenmesine,
9. Etmenin tohumlardan saptanmasında kullanılacak testlerin açıkça yazılmasına,
10. Özgeçmişlerin TAGEM formatına göre yeniden düzenlenmesine,
11. Etmenle mücadelede Fiziksel (sıcak su uygulamaları) tohum uygulamalarının etkinliğinin belirlenmesi ile ilgili çalışmaların projeye eklenmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Kimyon, <i>Cuminum cyminum</i> L., Ekiliş Alanlarındaki Hastalık ve Zararlıların Tespiti ile Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Abdulaziz YAĞMUR (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Güliz TEPEDELEN AĞANER (Bornova ZMAE)

		: Dr. Gökhan BİLGİN (Adana BMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Çizelge 1'in yeniden gözden geçirilmesine, 3. Saksı çalışmalarında tekerrür sayılarının eklenmesine, 4. PSUP'un yeniden düzenlenmesine, 5. İş birliği yapılan kuruluşların projeye eklenmesine, 		
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.</p>		
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

4. Proje No	:	
Proje Adı	:	Çukurova Soya Üretim Alanlarında Kömür Çürüklüğü Hastalığı (<i>Macrophomina phaseolina</i>) ile Bazı Viral Etmenlerin Yaygınlıklarının Belirlenmesi, Kömür Çürüklüğü ve Soybean Mosaic Virus Hastalığına Dayanıklılığın Araştırılması
Lider	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
Raportörler	:	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)
	:	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Surveylerde üretim alanlarının yüzde kaçında survey yapılacağına projeye eklenmesine, 3. Projeye elde edilmek istenen çıktılar ve kullanım alanları bölümünde yer alan tekrar ifadelerin çıkarılmasına; elde edilecek çıktılarının ve bu çıktılarının kullanım alanlarının daha kısa ve açık yazılmasına 		
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.</p>		
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

5. Proje No	:	Doktora
Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Sert Kabuklu Meyve Ağaçlarındaki Bazı Virüs ve Viroid Hastalıklarının Araştırılması ve Moleküler Karakterizasyonu
Lider	:	Feyzullah YILMAZ (Diyarbakır ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
	:	A. Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Projeye İngilizce başlığın eklenmesine, 3. Metot bölümünde moleküler çalışmalarda kullanılan yöntemlerle ilgili literatür verilmesine, 4. Çalışma takviminin gözden geçirilmesine, 5. RT-qPCR çalışmaları için validasyon çalışmalarının projeye eklenmesine ve bu validasyon çalışmalarının proje çıktısı olarak PSUP' a eklenmesine, 		

6. PSUP'un yeniden düzenlenmesine,
7. Proje çalışmalarının ceviz ve antepfıstığında planlanarak projenin revize edilmesine,
8. Proje isminin “**Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ceviz ve Antepfıstığındaki Bazı Virüs ve Viroid Hastalıklarının Araştırılması ve Moleküler Karakterizasyonu**” olarak değiştirilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

6.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Serin İklim Tahılları Yazlık Dilim Hastalık Araştırmaları: Yulaf (Avena sativa L.) Hastalık Araştırmaları
	Lider	:	Dr. Hakan HEKİMİHAN (Ege TAE)
	Raportörler	:	Dr. Mehmet AYDOĞDU (Antalya BATEM)
		:	A. Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje başlığının “**Ege Bölgesi Yulaf Ekim Alanlarında Sorun olan Hastalıkların Belirlenmesi ve Dayanıklılık Kaynaklarının Araştırılması**” şeklinde değiştirilmesine,
3. Proje özet kısmının gözden geçirilmesine,
4. Literatür özeti bölümünün revize edilmesine,
5. Survey yapılacak yılların verilmesine,
6. Şekil 1 de yer verilen skorların neyi ifade ettiği acıkça yazılmasına,
7. Reaksiyon denemelerinde hastalıkların değerlendirilmesi ve sonuçlarının yorumlanması kısmında kök çürüklüğü hastalıklarına karşı yulaf genotiplerinin dayanıklılık değerlendirmesinde kullanılacak skalanın eklenmesine,
8. PSUP kısmının revize edilmesine,
9. Fungal etmenler için patojenisite testinin yapılmasına,
10. Projede mevcut çeşit/genotip hatlarının taçlı pas hastalığına karşı dayanıklılık geninin markörler ile taranmasına,
11. Projede çalışacak olan virus hastalıkları kısmına Buğday cücelik virüsü ve Yulaf cücelik virüsünün eklenmesine,
12. Virus hastalıkları kısmında DAS-ELISA bölümünün çıkarılmasına,
13. Çalışmada klasik PCR da kullanılacak primerlerin 500 bp üstünde bant veren primerler ile değiştirilmesine,
14. Real time PCR bölümüne ait primer bilgilerinin verilmesine,
15. Bütçe kısmının revize edilmesine,
16. Kara pas hastalığının projeden çıkarılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P1/2483 Doktora
----	----------	---	------------------------------------

Proje Adı	:	Marmara Bölgesi'nde Soğan, Sarımsak ve Pırasa Üretim Alanlarındaki Virüslerin Tanısı, Moleküler Karakterizasyonu, Bazı Soğan ve Sarımsak Genotiplerinin En Yaygın Virüse Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
Lider	:	Fatma ŞAFAK (Yalova ABKMAE)
Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

2. Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/21/A2/P1/2560
Proje Adı	:	Osmaniye ve Adana İllerinde Yer Fıstığı Yetiştirilen Alanlarda Sorun Olan Toprak Kökenli Fungal Etmenlerin Tespiti, Yaygınlığı ve Çeşit reaksiyonlarının Belirlenmesi
Lider	:	Senem ÖZKAYA (Osmaniye YTAE)
Raportörler	:	Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)
	:	Ceren CER (Bornova ZMAE)
Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

3. Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/21/A2/P4/2527 Doktora
Proje Adı	:	Bezelye Üretim Alanlarında Fusarium Solgunluğu (<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>pisi</i>)' nun Yaygınlığının, Irklarının Tespiti ve Bazı Bezelye Genotiplerinin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
Lider	:	Mehmet Akif GÜLTEKİN (Yalova ABKMAE)
Alınan Karar: Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacaktır.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

4. Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P4/1053 Doktora
Proje Adı	:	İzmir, Manisa ve Denizli İlleri Arpa Ekiliş Alanlarında Sorun Olan Arpa Yaprak Lekesi Hastalığı (<i>Rhynchosporium commune</i>)'nın Yaygınlığı, Çeşit Reaksiyonları ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Şerife Nergis ÇELİK (Ege TAE)
Alınan Karar: Proje lideri proje hakkında bilgi verilmiştir. Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: 2022 yılı PDG'ye sonuç raporu getirilecektir.		

5. Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P1/1032 Doktora
Proje Adı	:	Akdeniz Bölgesi Muz Üretim Alanlarında Fusarium Solgunluğu Hastalığı (<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>cubense</i>)'nın Durumu ve Entegre Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Mümine ÖZARSLANDAN (Adana BMAE)

Alınan Karar:

Proje lideri proje hakkında bilgi verilmiş, Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P4/450 Doktora
	Proje Adı	:	Çukurova’da Septorya Yaprak Lekesi Etmeni [<i>Zymoseptoria tritici</i> (Desm.) Quaedvlieg & Crous]’nin Biyolojisi, Hastalığın Epidemiyolojisi ve Tahmin-Erken Uyarı Sisteminin Oluşturulmasına Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Gülsüm ÜNAL (Adana BMAE)

Alınan Karar:

Proje Liderinin raporlu olması nedeniyle proje sunulamamıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

7.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/2219
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Soğan (<i>Allium cepa</i> L.) Ekiliş Alanları ve Soğan Depolarında Bakteriyel Hastalıkların Tespiti, Yaygınlık Oranlarının ve Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Mine SARAÇOĞLU (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
		:	Dr. H. Nilüfer YILDIZ (Adana BMAE)

Alınan Karar:

Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/1528
	Proje Adı	:	Mantar Üretiminde Yeşil Küf Hastalığına Neden Olan <i>Trichoderma aggressivum</i> f. <i>europaeum</i> ve <i>Trichoderma aggressivum</i> f. <i>aggressivum</i>’un Kompost ve Örtü Toprağından Multipleks Real-time PCR İle Hızlı Tespiti
	Lider	:	Görkem SÜLÜ (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Dr. Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Karar:

1. Gerekli kimyasalların pandemi nedeniyle temin edilemediğinden dolayı çalışmanın 2021 yılında yapılmasına,

Oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

9.	Proje No	:	KKTC Bilgi
	Proje Adı	:	KKTC de Sebze Ve Meyvelerde Mevcut Karantinaya Tabi Hastalık ve Zararlıların Tespiti
	Lider	:	Nazife ARAP ADAK (KKTC Tarım Dairesi)

Alınan Karar:

Kıbrıs'ta yürütülen proje hakkında bilgi verilmiştir. Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

V. GÜDÜMLÜ PROJELER

1.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL ASMA UR HASTALIĞI PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Eda GEYLANI YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1080
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Agrobacterium vitis</i>)'na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Eda GEYLANI YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)

Alınan Karar:

Raportör görüşleri doğrultusunda gelişme raporunun oybirliği ile kabulüne karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1375
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Rhizobium radiobacter</i>)'na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Neziha GÜVEN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Bülent ALTAN (Alata BKAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Karar:

1. Raportör görüşleri doğrultusunda gelişme raporunun oybirliği ile kabulüne karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1002
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Rhizobium radiobacter</i>)'na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Bülent ALTAN (Alata BKAE)

Alınan Karar:

1. Raportör görüşleri doğrultusunda gelişme raporunun oybirliği ile kabulüne karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1410
	Proje Adı	:	Orta Karadeniz Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Rhizobium radiobacter</i>)'na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Burcu ARSLAN (Tokat Orta Karadeniz GKTAE)
	Raportörler	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)
Alınan Karar:			
1. Raportör görüşleri doğrultusunda gelişme raporunun otbirliği ile kabulüne karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Ülkesel Proje Adı	BİYOLOJİK MÜCADELE ETMENLERİNİN FORMÜLASYONU PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P4/1310
	Proje Adı	:	Domates Bakteriyel Kanser ve Solgunluk Hastalığı [<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>michiganensis</i> (Smith) Davis et. al] ile Biyolojik Mücadelede Bakteriyel Biyopreparatların Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
		:	Neziha GÜVEN (Bornova ZMAE)
Alınan Karar:			
1. Projede görev yapan Antalya BATEM'den Kübra YILDIZ ve Emine GÜMRÜKÇÜ'nün çalışma alanlarının değişmesi nedeniyle projeden çıkarılmasına, aynı kurumdan Dr. Abdullah ÜNLÜ, Dr. Melike SÜLÜ ve Şeyma ERDOĞAN'ın projeye dahil edilmesine,			
2. Ara yayın yapılabileceğine,			
Karar verilmiş olup, Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL XYLELLA YAPRAK YANIKLIĞI PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(1)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar:			

1. Fitopatolojik çalışmalar ve entomolojik çalışmaların aynı bahçelerde yürütülüp yürütülmediğinin proje metninde açıklanmasına,
2. TAGEM yönergesinde yer alan sonuç raporu formatına göre sonuç raporunun yeniden revize edilmesine,
3. PSUP ve Kaynakçanın düzenlenmesi ve özgeçmişlerin düzenlenerek yeni formata göre düzenlenmesine,

Karar verilmiş olup Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

- Ege Bölgesinde zeytin başta olmak üzere asma, turunçgil ve badem gibi konukçularda *X. fastidiosa* etmenin varlığı araştırılmış ve uluslararası yöntemlere göre yapılan testlemelerde etmeni tespit etmek,
- Çalışma alanında etmenin potansiyel vektörleri belirlemek,
- Etmenin mücadelesine yönelik oluşturması gereken izleme programları için veri elde etmek,
- Farkındalık oluşturmak amacıyla üretici ve teknik elemanlara eğitim verilmesidir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ükemizde pek çok önemli meyve türünü tehdit eden <i>X. fastidiosa</i> etmeninin Ege Bölgesi survey alanlarında zeytin başta olmak üzere asma, turunçgil ve badem gibi ekonomik öneme sahip konukçularda bulunmadığı bilimsel verilerle ortaya konmuştur.	<p>Bulgular Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne sunulurken hastalığın önlenmesine yönelik yapılan eylem planında kullanılabilir.</p> <p>Bu veriler AB ülkelerinin ithalatta talep ettikleri uluslararası kabul gören yöntemlerle survey ve analiz şartlarının yerine getirilmesinde kullanılabilir ve bu ülkelere ihracatımız kolaylaşacaktır.</p> <p>Ayrıca ihracat sırasında istenilen <i>Xylella fastidiosa</i>'dan arı alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir.</p>
2	Tespit ve teşhis çalışmalarında uluslararası kabul edilen yöntemlerin adaptasyonu ve kullanılabilirliği sağlanmıştır.	AB ülkelerinde ve de EPPO gibi uluslararası kuruluşlarda kabul gören veriler elde edilmiştir
3	Ege Bölgesi zeytin, asma ve badem alanlarında potansiyel vektörleri belirlenmiştir. Teşhis sonuçlarına göre Hemiptera takımına bağlı özellikle Cercopoidea, Cicadoidea ve Membracoidea familyalarına ait bağda; 22, bademde 17 ve zeytinde 8 tür saptanmıştır. Etmenin vektörlerinden <i>Euscelis lineolatus</i> Brullé Manisa ili Akhisar ilçesinde 2019 yılında	Bu veriler hastalığın önlenmesine yönelik oluşturulan eylem planında yer alacaktır.

	bademde saptanmıştır. Bu tür Türkiye’de ilk kayıttır.	
4	<i>X.fastidiosa</i> konusunda farkındalık yaratmak amacıyla teknik eleman ve üreticilere hastalık etmeninin belirtileri, önemi ve mücadelesi konusunda eğitimler verilmiştir.	Teknik eleman ve üreticilerde oluşturulan farkındalık ileride hastalığın ülkeye giriş yapması durumunda şüpheli durumların bildirilmesini sağlayacak ve erken tespiti kolaylaştıracaktır.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(2)
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Ege bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir. Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

- Badem başta olmak üzere asma ve kiraz gibi konukçularda etmenin tespiti,
  - Gerçek ve potansiyel vektörlerinin çalışma alanında varlığının belirlenmesi,
  - Etmenin önlenmesini yönlendirecek İzleme programlarının oluşturulması,
- Farkındalık yaratmak amacıyla üretici ve teknik elemanlarına eğitim verilmesidir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde pek çok önemli meyve türünü tehdit eden karantinaya tabi <i>X. fastidiosa</i> etmeninin Orta Anadolu Bölgesinde badem başta olmak üzere asma ve kiraz gibi ekonomik öneme sahip konukçularda var olmadığı, gerçek ve potansiyel vektörlerinin bu etmeni bünyelerinde taşımadıkları tespit edilmiştir.	Çalışma sonuçları Bakanlığımız ile paylaşılacak ve uluslararası kuruluşlar ile bilgi paylaşımında kullanılabilecektir.
2	Tespit ve teşhis çalışmalarında uluslararası kabul edilen yöntemler kullanılmış ve tüm analiz yapan kurumlarda aynı test yöntemi standart hale getirilmiştir	Uluslararası kuruluşlarda kabul gören metotların Bakanlığımız aracılığıyla analiz yapan tüm kuruluşlarda standart hale getirilmesi sağlanacaktır.
3	Proje bulguları hastalığın önlenmesi ve kontrol edilmesi için izleme programları oluşturulmasında kullanılabilecektir.	Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü yolu ile oluşturulan izleme programları uygulanabilecektir
4	Elde edilen veriler araştırma projelerinin temelini oluşturmuş ve yeni araştırma konuları belirlenmiştir.	Araştırılması gereken konular belirlenmiş ve projenin 2. dilimi hazırlanmıştır.

5	Proje çalışmaları sonucunda hastalık etmeni tespit edilmemiş ve <i>Xylella fastidiosa</i> 'nın ülkemizde olmadığı ortaya konulmuştur.	Bu veriler ihracat sırasında istenilen <i>Xylella fastidiosa</i> 'dan ari alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir.
---	---	---

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(3)
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin TAGEM formatına göre yeniden düzenlenmesine
2. PSUP'un düzenlenmesine
3. Ege bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir. Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP HEDEFİ:

- Zeytin, turunçgil, bağ ve bademde *Xylella fastidiosa* etmeninin varlığı araştırılması,
- Gerçek ve potansiyel vektörlerin bölgede varlığı araştırılması,
- Farkındalık yaratmak amacıyla hastalık etmeni ile ilgili üretici ve teknik personele bilgi verilmesi

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Ülkemizde bitkisel üretim konusunda büyük bir öneme sahip Doğu Akdeniz Bölgesi Adana, Mersin, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Kilis illeri zeytin, turunçgil, bağ ve badem üretim alanlarında sürvey çalışmaları yapılarak karantina etmeni *Xylella fastidiosa* bulaşık olma durumu tespit edilmiştir. Ayrıca çalışma alanında hastalık etmeninin ortaya çıkmasında ve yayılmasında aktif role sahip potansiyel vektör böceklerin varlığı araştırılmıştır. Bölgede *Xylella fastidiosa* konusunda farkındalık yaratılmış olup proje çalışmaları sonucunda bilimsel verilerle hastalık etmeninin çalışmanın yürütüldüğü zeytin, turunçgil, bağ ve badem alanlarında olmadığı ortaya konmuştur. Bu veriler ihracat sırasında istenilen "*Xylella fastidiosa*'dan ari alanlarda yetiştirilmiş olma" şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma sonucunda Doğu Akdeniz Bölgesinde Adana, Mersin, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Kilis illerine ait zeytin, turunçgil, bağ ve badem yetiştiriciliği yapılan üretim alanlarında <i>Xylella fastidiosa</i> tespit edilmemiştir.	Bölgemizde ekonomik öneme sahip zeytin, turunçgil, bağ ve badem üretim alanlarının hastalıktan ari olduğu ortaya konmuştur. Yapılan çalışma ile bu tip hastalıkların tespitinde rutin analize gelen örneklerde ve ileride yürütülecek projeli çalışmalarda kullanılacak standart

		bir protokol laboratuvarlarda kullanılmaya başlanmıştır.
2	<i>Xylella fastidiosa</i> yaprak yanıklığı etmeninin taşınması ve yayılmasında aktif role sahip potansiyel vektör böcekler araştırılmış ve çalışma alanında tespit edilmemiştir.	Bu sonuç ileride oluşabilecek bulaşma durumlarına engel olabilmek için alınacak önlemlere ışık tutmuştur. Konu hakkında İl/ilçe müdürlüklerine bilgi verilerek bağ alanlarının sürekli kontrolü sağlanacaktır.
3	Hastalığın yayılmasının önlenmesi ve kontrol edilmesi için izleme programları oluşturulmuştur.	İzleme programı <i>Survey talimatının</i> güncellenmesinde ve de hastalık etmenine karşı oluşturulacak ulusal eylem planında kullanılabilir. Bu bilgilerden Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü etmenle ilgili ulusal risk değerlendirilmesi, önlemlerin alınması ve uygulanmasında faydalanacaktır.
4	Elde edilen veriler yeni araştırma projelerinin temelini oluşturacak ve araştırılması gereken konulara ışık tutacaktır.	Elde edilen sonuçlar ışığında konu ile ilgili yeni araştırma projeleri yapılabilecektir.
5	Proje çalışması sonunda bilimsel verilerle <i>Xylella fastidiosa</i> 'nın bölgemiz çalışma alanında olmadığı ortaya konmuştur.	Bu veriler ihracat sırasında istenilen <i>Xylella fastidiosa</i> 'dan arı alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir.
6	Ülkesel proje kapsamında TAIEX Workshop on Managing the <i>Xylella fastidiosa</i> " konulu etkinlikte hastalık etmeninin izolasyonu ve vektör böcek sürveyi il ilgili teknik konularda uygulamalı eğitim alınmıştır.	Eğitim alınan konular proje çalışmaları boyunca aktif şekilde uygulanmış ve yeni projelerde de kullanılacaktır.

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(4)
	Proje Adı	:	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Z. Ceren AKTAN (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. Ege bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir
Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

• Birçok konukçu bitkide ciddi sorunlara neden olan *Xylella fastidiosa* hastalık etmeninin Doğu

ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde (Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Elazığ ve Adıyaman) zeytin, badem ve bağ alanlarında durumun tespit edilmiştir.

- Hastalığın ortaya çıkmasında ve yayılmasında önemli role sahip vektör böcek türleri belirlenerek, bu türlerin mücadelesinin yönetimi ile ilgili verilerin elde edilmiştir.
- Elde edilen bilgiler doğrultusunda çiftçi ve teknik personellere eğitim verilmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

- ✓ Elde edilen bilgiler çiftçilerimize ve sektöre hizmet içi eğitimlerde eğitim seminerleri şeklinde sunulacaktır.
- ✓ Sektördeki teknik elemanlara farklı amaçlarla yapılan toplantı ve etkinliklerde bilgi alışverişi şeklinde sunulacaktır.
- ✓ Elde edilen veriler Müdürlükleri talepleri olması durumunda ari alan belirleme çalışmalarına öncelik edecektir.
- ✓ Broşür ve liflet şeklinde tarımsal yayım faaliyetlerinde kullanılacaktır.
- ✓ Çalışma sonunda elde edilen sonuçlar bilimsel dergi ve kongrelerde bildiri veya yayım şeklinde sunulacaktır.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	<i>X. fastidiosa</i> hakkında bölgede zeytin, bağ ve badem üretim alanlarında mevcut durumu ortaya konmuştur.	Vektör böcek çalışmalarında; etmenin gerçek ve potansiyel vektörlerinin çalışma yapıldığı alanlarda var olup olmadığı belirlenmiştir.
2	<i>X. fastidiosa</i> hastalığı bakımından karantina çalışmalarına yönelik bilgiler elde edilmiştir.	Sektördeki teknik personellere farklı amaçlarla yapılan toplantı ve etkinliklerde bilgi alışverişi şeklinde sunulacaktır.
3	<i>X. fastidiosa</i> hastalıklarının kontrolü, önlenmesi ve yayılması konusunda tedbirlerin alınmasını sağlayacak bilgiler üreticilere aktarılmıştır.	Sektördeki teknik personellere farklı amaçlarla yapılan toplantı ve etkinliklerde bilgi alışverişi şeklinde sunulacaktır.
4	Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa ve Adıyaman illeri zeytin, badem ve asma üretim alanlarında <i>X. fastidiosa</i> hastalıklarından ari üretim alanları belirlemek için veriler elde edilmiştir.	Elde edilen veriler Müdürlükleri talepleri olması durumunda ari alan belirleme çalışmalarına öncelik edecektir.
5	Vektör böcek çalışmalarında; etmenin gerçek ve potansiyel vektörlerinin çalışma yapıldığı alanlarda var olup olmadığı belirlenmiştir.	Bu veriler ile hastalığın yayılmasını önlemek için alınacak tedbirlere ışık tutacaktır.

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(5)
	Proje Adı	:	Antalya İlinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar:

1. PSUP'un TAGEM formatına göre yeniden düzenlenmesine
2. Ege bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir.

Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

- Zeytin, turunçgil, bağ ve badem üretim alanlarında etmenin tespiti,
- Gerçek ve potansiyel vektörlerinin çalışma alanında varlığının belirlenmesi,
- Etmenin önlenmesini yönlendirecek İzleme programlarının oluşturulması,
- Farkındalık yaratmak amacıyla üretici ve teknik elemanlarına eğitim verilmesidir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAşTIRILMASI

Ülkemizde bitkisel ürün çeşitliliği ve üretim miktarı bakımından Antalya ili büyük bir öneme sahiptir. Yapılan bu çalışma ile Antalya ilinde pek çok önemli meyve türünü tehdit eden karantina etmeni *X. fastidiosa*'nın zeytin başta olmak üzere asma, turunçgil ve badem gibi hem ülkemiz hem de Antalya ili için ekonomik öneme sahip türlerde etmenin varlığı araştırılmış ve bulunmadığı ortaya çıkmıştır. EPPO gibi uluslararası kuruluşlarda kabul gören veriler elde edilmiştir. Vektör çalışmalarında etmenin gerçek vektörleri ve potansiyel vektörlerinin çalışma alanında varlığı belirlenmiştir. *X.fastidiosa* konusunda farkındalık yaratılmış olup proje çalışmaları sonucunda hastalık etmeninin tespit edilmemesi, bilimsel verilerle *Xylella fastidiosa*'nın ülkemizde olmadığı ortaya konmuştur. Bu veriler ihracat sırasında istenilen *Xylella fastidiosa*'dan arı alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilecektir.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde bitkisel üretim alanında büyük bir öneme sahip olan Antalya'da pek çok önemli meyve türünü tehdit eden karantinaya tabi <i>X. fastidiosa</i> etmeninin zeytin başta olmak üzere asma, turunçgil ve badem gibi ekonomik öneme sahip konukçularda var olup olmadığı ortaya çıkmıştır.	Zeytin, turunçgil ve badem gibi ekonomik öneme sahip konukçuların üretim alanlarının hatalıktan arı olduğu ortaya konmuştur. EPPO gibi uluslararası kuruluşlarda kabul gören veriler elde edilmiştir.
2	Vektör çalışmalarında etmenin gerçek vektörleri ve potansiyel vektörlerinin çalışma alanında varlığı belirlenmiştir.	Bu veriler olası hastalığın yayılmasını önlemek için alınacak önlemlere ışık tutmuştur.
3	Hastalığın yayılmasının önlenmesinde ve kontrol edilmesi için izleme programları oluşturulmuştur.	İzleme programı Survey talimatının güncellenmesinde ve de hastalık etmenine karşı oluşturulacak ulusal eylem planında kullanılabilecektir. Bu bilgilerden Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü etmenle ilgili ülkesel risk değerlendirilmesi, önlemlerin alınması ve uygulanmasında faydalanacaktır.
4	Elde edilen veriler yeni araştırma projelerinin temelini oluşturacak ve araştırılması gereken konulara ışık tutacaktır.	Araştırılması gereken konularda yeni araştırma projeleri yapılabilecektir.

5	Proje çalışmaları sonucunda hastalık etmeninin, bilimsel verilerle <i>Xylella fastidiosa</i> 'nın ülkemizde olmadığı ortaya konmuş olacaktır.	Bu veriler ihracat sırasında istenilen <i>Xylella fastidiosa</i> 'dan arı alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir.
---	---	---

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(6)
	Proje Adı	:	Erzincan ve Tunceli İllerinde Bağ Alanlarında <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Ege bölgesi projesinde-alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir. Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

Bu çalışma ile bölgemizde ekonomik anlamda bağcılığın yapıldığı; Erzincan ve Tunceli illerinde bağ alanlarında karantina etmeni *Xylella fastidiosa*'nın tespit edilmediği ortaya konmuştur.

- Erzincan ve Tunceli İllerindeki bağlarda etmenin vektörlerinin içerisinde yer aldığı Aphrophoridae (1), Cicadellidae (14), Delphacidae (2), Dictyopharidae (1) ve Membracidae (1) familyalarına mensup toplamda 19 tür belirlenmiştir.
- Bu türler içerisinde bağ alanlarında *X. fastidiosa*'nın potansiyel vektörü olan *Philaenus spumarius* (Linnaeus, 1758) (Aphrophoridae)'un Erzincan bağlarında bulunduğu belirlenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Erzincan ve Tunceli illerindeki bağlarda yapılan çalışmalarda <i>Xylella fastidiosa</i> etmenin olmadığı ortaya konmuştur.	Proje sonuçları hakkında Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü'ne bilgi verilecektir. Akabinde Erzincan ve Tunceli İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün ilgili birimlerine <i>X. fastidiosa</i> hastalık etmeninin bölgede tespit edilmediği bildirilecek ve dikkatli olmaları konusunda uyarılacaktır.
2	Vektör çalışmalarında etmenin gerçek vektörlerinden <i>Philaenus spumarius</i> ayrıca potansiyel vektörleri (19 türün) çalışma alanında varlığı belirlenmiştir.	Etmenin vektörü olan türlerden olan <i>P. spumarius</i> 'un Erzincan ili (Üzümlü ilçesi) bağlarında var olduğu üreticilerimizle paylaşılacak ve hastalığın belirtileri broşür, seminer veya

		da yüz yüze üreticilerimize anlatılacak, hastalık etmeninin bağ alanlarında yayılmaması için üreticilerimiz teyakkuza geçirilerek hastalık hakkında farkındalık sağlanacaktır.
3	Elde edilen veriler yeni araştırma projelerinin temelini oluşturacak ve araştırılması gereken konulara ışık tutacaktır.	Sonuçlar, kongre ve sempozyumlarda bildiri olarak sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.

7.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(7)
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. PSUP'un TAGEM formatına göre yeniden düzenlenmesine
2. Ege bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir-
Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi

- Asma ve kirazda *Xylella fastidiosa* etmeninin varlığı araştırılması,
- Gerçek ve potansiyel vektörlerin bölgede varlığı belirlenmesi,
- Farkındalık yaratmak amacıyla hastalık etmeni ile ilgili üretici ve teknik personele bilgi verilmesi hedeflenmektedir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma sonucunda Karadeniz Bölgesinde kiraz yetiştiriciliği ve bağıcılığın en yoğun yapıldığı Çorum, Tokat ve Amasya illeri bağ ve kiraz üretim alanlarında <i>Xylella fastidiosa</i> tespit edilmemiştir.	Bölgemizde ekonomik öneme sahip kiraz ve asma üretim alanlarının hastalıktan ari olduğu ortaya konmuştur. EPPO gibi uluslararası kuruluşlarda Kabul gören veriler elde edilmiştir. Bu fitoplazmaların tespitinde rutin analize gelen örneklerde ve ileride yürütülecek projeli çalışmalarda kullanılacak standart bir protokol laboratuvarlarda kullanılmaya başlanmıştır.
2	<i>Xylella fastidiosa</i> yaprak yanıklığı etmeninin taşınması ve yayılmasında aktif role sahip potansiyel vektör böcekler araştırılmış ve çalışma alanında tespit edilmiştir.	Bu sonuç ileride oluşabilecek bulaşma durumlarına engel olabilmek için alınacak önlemlere ışık tutmuştur. Konu hakkında İl/ilçe müdürlüklerine bilgi verilerek bağ alanlarının sürekli

		kontrolü sağlanacaktır.
3	Hastalığın yayılmasının önlenmesi ve kontrol edilmesi için izleme programları oluşturulmuştur.	İzleme programı <i>Survey talimatının</i> güncellenmesinde ve de hastalık etmenine karşı oluşturulacak ulusal eylem planında kullanılabilir. Bu bilgilerden Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü etmenle ilgili ülkesel risk değerlendirilmesi, önlemlerin alınması ve uygulanmasında faydalanacaktır.
4	Elde edilen veriler yeni araştırma projelerinin temelini oluşturacak ve araştırılması gereken konulara ışık tutacaktır.	Elde edilen sonuçlar ışığında konu ile ilgili yeni araştırma projeleri yapılabilir.
5	Proje çalışması sonunda bilimsel verilerle <i>Xylella fastidiosa</i> 'nın bölgemiz çalışma alanında olmadığı ortaya konmuştur.	Bu veriler ihracat sırasında istenilen <i>Xylella fastidiosa</i> 'dan arı alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir.
6	Ülkesel proje kapsamında TAIEX Workshop on Managing the <i>Xylella fastidiosa</i> " konulu etkinlikte hastalık etmeninin izolasyonu ve vektör böcek sürveyi il ilgili teknik konularda uygulamalı eğitim alınmıştır.	Eğitim alınan konular proje çalışmaları boyunca aktif şekilde uygulanmış ve yeni projelerde de kullanılacaktır.

8.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(8)
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
		:	Z. Ceren AKTAN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. PSUP'un TAGEM formatına göre yeniden düzenlenmesine
  2. Ege bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir.
- Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi:

- Birçok konukçu bitkide ciddi sorunlara yol açan *Xylella fastidiosa* etmeninin Marmara Bölgesi (Bilecik, Bursa, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ, Yalova) zeytin, bağ ve badem alanlarındaki durumunun tespiti,
- Hastalığın tespit edildiği alanlarda alınması gereken önlemlerin ortaya konulması,
- Ekonomik anlamda zarar yapan ve hastalığın ortaya çıkmasında ve yayılmasında çok önemli bir role sahip vektör böcek türlerinin belirlenerek bu türlerin mücadelesinin yönetimi ile ilgili bazı temel verilerin elde edilmesi,
- Çalışma sonunda elde edilecek verilerin ülkesel risk değerlendirilmesinde ve *X.fastidiosa* 'nın önlenmesine yönelik ulusal eylem planının oluşturulmasında kullanılabilmesi

- Tespit edilmesi durumunda eradikasyon çalışmalarının başlatılarak etmenin ülkede yayılmasını önleyecek tedbirlerin alınmasıdır.
- Farkındalık yaratmak amacıyla üretici ve teknik elemanlarına eğitim verilmesidir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde pek çok önemli meyve türünü tehdit eden karantinaya tabi <i>X. fastidiosa</i> etmeninin Marmara Bölgesinde zeytin başta olmak üzere asma ve badem gibi ekonomik öneme sahip konukçularda var olup olmadığı ortaya konmuştur.	Bu veriler ihracat sırasında istenilen <i>Xylella fastidiosa</i> 'dan arı alanlarda yetiştirilmiş olma şartını karşılamaya yönelik olarak çalışmanın yapıldığı alanın "korunmuş alan" olarak ilan edilmesinde kullanılabilir. -Ülkemizde ekonomik öneme sahip bitkilerdeki hastalığın durumunu ortaya koymaya yönelik daha kapsamlı proje çalışmaları için başlangıç olacaktır.
2	Tespit ve teşhis çalışmalarında uluslararası kabul edilen yöntemler kullanılmıştır.	-EPPO gibi uluslararası kuruluşlarda kabul gören veriler elde edilmiş olacaktır.
3	Vektör çalışmalarında etmenin gerçek vektörleri ve potansiyel vektörlerinin çalışma alanında var olup olmadığı belirlenmiştir.	-Bu veriler hastalığın yayılmasını önlemek için alınacak önlemlere ışık tutacaktır. -Vektör böceklerin bünyesinde etmen tespit edildiği takdirde Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü aracılığı ile eradikasyon çalışmaları başlatılacak ve etmenin ülke içinde yayılmasının önüne geçilecektir.
4	Hastalığın yayılmasının önlenmesi ve kontrol edilmesi için İzleme programları oluşturulacaktır.	İzleme programı <i>Sürvey talimatının</i> güncellenmesinde ve hastalık etmenine karşı oluşturulacak ulusal eylem planında kullanılabilir. Bu bilgilerden Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü etmenle ilgili ulusal risk değerlendirilmesi, önlemlerin alınması ve uygulanmasında faydalanacaktır.
5	<i>Xylella fastidiosa</i> konusunda farkındalık yaratılacaktır.	Proje kapsamında gerek teknik teşkilata gerekse üreticilere hastalık etmeni, vektörleri ve alınması gereken önlemler konusunda tanıtım materyalleri hazırlanarak eğitimler verilecek ve bu da etmenin kontrol altında alınmasını kolaylaştıracaktır.
6	Hastalığın tespitinin moleküler metoda dayalı bir yöntemle yapılarak sözkonusu hastalık	Hazırlanacak olan test protokolu Bakanlığa sunulacak ve Bakanlığın ilgili birimlerinde kullanılmasına

<p>konusunda laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi arttırılmıştır.</p> <p>18-20 Nisan 2017 tarihleri arasında XAIEX (Technical Assistance and Information Exchange) tarafından Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü'nde, İtalya Bari Akdeniz Tarım Enstitüsü'nde görevli Dr. Thaer YASEEN, tarafından "TAIEX Expert Mission on Test Methods on <i>Xylella fastidiosa</i>" isimli eğitim düzenlenmiş, hastalık etmeninin tespiti, sörvey yöntemleri hakkında metot birliği sağlanmıştır.</p>	<p>çalışılacaktır. Bu amaçla, tespit metotları ile ilgili Bakanlığımızın diğer laboratuvarlarında çalışan personele eğitim çalışmaları devam edecektir.</p>
--	---

YENİ TEKLİF POJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. PSUP'un TAGEM yeni formata göre yeniden düzenlenmesine,
3. Proje bütçesinin Yönergeye uygun olarak düzenlenmesine,
4. Çıktıların uygulamaya aktarılması başlığı altında yer alan
- 5 Maddenin yeniden gözden geçirilmesine,
6. Kaynakçanın yeniden gözden geçirilmesine,
7. Yöntem bölümünde LAMP- PCR metedunun detaylı verilmesine,
8. Özgeçmiş kısmının yeniden revize edilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Ege Bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Ege Bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

4.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Z. Ceren AKTAN (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Serap Melike SÜLÜ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Ege Bölgesi projesinde alınan karar bölge alt projeleri içinde geçerlidir.
3. Materyal metodun ülkesel proje ile uyumlu hale getirilmesine,
4. Projede çalışılacak illerin özellikle İran'a yakın olan illerin yeniden düzenlenmesine,
5. Farklı lokasyonlarda ve farklı konukçularda çalışmaların yürütülmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

5.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Antalya İlinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Dr. Serap Melike SÜLÜ (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Ege Bölgesi projesinde alınan kararlar, bölge alt projeleri içinde geçerlidir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

6.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Erzincan ve Tunceli İllerinde, Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Ege Bölgesi projesinde alınan kararlar, bölge alt projeleri içinde geçerlidir.
3. Çalışılacak örnek sayısının 35-40 arasında arttırılmasına,
4. Çalışma takviminin yeniden düzeltilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

7.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Serap Melike SÜLÜ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Ege Bölgesi projesinde alınan kararlar, bölge alt projeleri içinde geçerlidir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

8.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi II. Dilim
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Raportörler	:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
	:	Z. Ceren AKTAN (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Ege Bölgesi projesinde alınan kararlar, bölge alt projeleri içinde geçerlidir. 		
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.</p>		
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

4. Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL TOMATO BROWN RUGOSE FRUIT VİRUS (ToBRFV) PROJESİ
Koordinatörü	Dr. Pelin KELEŞ ÖZTÜRK (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1. Proje No	:	
Proje Adı	:	Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV)'e Karşı Domates Tohumlarında Farklı Fiziksel ve Kimyasal Uygulamaların Araştırılması
Lider	:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)
Raportörler	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
	:	Sevgi ÇOŞKAN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Projenin 2020 TAGEM formatına göre düzenlenmesine, 3. ToBRFV ile enfekteli tohum eldesi (3.2.1.1.) başlığı altında yer alan bölüme literatür verilmesine, 4. Total RNA izolasyonu için metodun projeye eklenmesine, 5. PSUP taki 5. Maddenin çıkarılmasına, 6. Proje çalışmalarına biber bitkisinin eklenmesine, 7. PSUP,'un gözden geçirilmesine, 		
<p>Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.</p>		
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

DEVAM EDEN PROJELER

1. Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/21/A2/P1/2564
Proje Adı	:	Akdeniz Bölgesi Örtüaltı Domates ve Biber Alanlarında Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV)'ın Durumu, Moleküler Teşhis Protokollerinin Geliştirilmesi, Genetik Çeşitliliğinin ve Çeşit Reaksiyonlarının Belirlenmesi
Lider	:	Dr. Pelin KELEŞ ÖZTÜRK (Adana BMAE)
Raportörler	:	Necla ÇELİK (Antalya BATEM)
	:	A.Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)

Alınan Karar:

1. Yapılan ön çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.
2. Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacak olmasına rağmen konunun önemine binaen, ön çalışma ile İl Müdürlüklerindeki konuyla ilgili teknik personele, ToBRFV etmeninin tespiti, zarar şekli, belirtileri, örnekleme usulü, surveyi, mücadele ve korunma tedbirleri hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/21/A2/P1/5064
	Proje Adı	:	İç Anadolu ve Karadeniz Bölgesi Örtüaltı Domates ve Biber Alanlarında Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV)'ın Durumu, Moleküler Teşhis Protokollerinin Geliştirilmesi"
	Lider	:	Sevgi ÇOŞKAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Feyzullah YILMAZ (Diyarbakır ZMAE)
		:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)

Alınan Karar:

1. Yapılan ön çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.
2. Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacak olmasına rağmen konunun önemine binaen, ön çalışma ile İl Müdürlüklerindeki konuyla ilgili teknik personele, ToBRFV etmeninin tespiti, zarar şekli, belirtileri, örnekleme usulü, surveyi, mücadele ve korunma tedbirleri hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/21/A2/P1/5065
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Örtüaltı Domates ve Biber Alanlarında Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV)'ın Durumu, Moleküler Teşhis Protokollerinin Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. İlyas DELİGÖZ (Samsun KTAE)
		:	Osman ÇİFTÇİ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Karar:

1. Yapılan ön çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.
2. Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacak olmasına rağmen konunun önemine binaen, ön çalışma ile İl Müdürlüklerindeki konuyla ilgili teknik personele, ToBRFV etmeninin tespiti, zarar şekli, belirtileri, örnekleme usulü, surveyi, mücadele ve korunma tedbirleri hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/21/A2/P1/5063
	Proje Adı	:	Doğu-Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örtüaltı Domates ve Biber Alanlarında Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV)'ın Durumu, Moleküler Teşhis Protokollerinin Geliştirilmesi
	Lider	:	Feyzullah YILMAZ (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Pelin KELEŞ ÖZTÜRK (Adana BMAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)

Alınan Karar:

1. Yapılan ön çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.
2. Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacak olmasına rağmen konunun önemine binaen, ön çalışma ile İl Müdürlüklerindeki konuyla ilgili teknik personele, ToBRFV etmeninin tespiti, zarar şekli, belirtileri, örnekleme usulü, surveyi, mücadele ve korunma tedbirleri hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/21/A2/P1/5066
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Örtüaltı Domates ve Biber Alanlarında Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV)'ın Durumu, Moleküler Teşhis Protokollerinin Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Mahmut YEGÜL (Adana BMAE)
		:	Sevgi ÇOŞKAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Karar:

1. Yapılan ön çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.
2. Proje çalışmalarına 2021 yılında başlanacak olmasına rağmen konunun önemine binaen, ön çalışma ile İl Müdürlüklerindeki konuyla ilgili teknik personele, ToBRFV etmeninin tespiti, zarar şekli, belirtileri, örnekleme usulü, surveyi, mücadele ve korunma tedbirleri hakkında bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ VE KAPANIŞ

Toplantıya katılım sağlayan araştırmacılarımızın ve hocalarımızın çoğunluğu, pandemi sonrası yüz yüze toplantının yapılmasını talep ettiklerini ve fiziki olarak bir arada konuların tartışılmasının daha verimli olduğunu ifade etmişlerdir. Çevrim içi yapılan toplantıda ise yapılan sunumların yakından ve net olarak görüldüğünü, anlatım noktasında daha anlaşılır olduğu ifade edilmiştir. Pandemi nedeniyle bazı çalışmaların yapılamadığı, bazı projelerde ise pandemiye nazaran özverili bir şekilde devam ettirildiği görülmüş olup, yakın bir zaman içerisinde tekrar sağlıklı günlere kavuşmamız temenni ve dileklerle toplantı sona ermiştir.

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
İLAÇ VE TOKSİKOLOJİ ARAŞTIRMALARI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI KARARLARI
(10-11 MART 2021/ ANKARA-ONLİNE)

I. AÇILIŞ

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

III. GÜNDEM ÜZERİNE GÖRÜŞMELER

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Antepfıstığı Entegre Mücadele Araştırma Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Pestisitlere Karşı Direncin Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi
4. Tarımsal Ürünlerde İşlemenin Pestisit Kalıntıları Üzerine Etkisi Projesi
5. Münferit Projeler

V. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

I. AÇILIŞ

2021 yılı İlaç ve Toksikoloji Araştırmaları, Proje Değerlendirme Toplantısı 10-11 Mart 2021 tarihlerinde online olarak gerçekleşmiştir. Toplantı saat 09.00'da İlaç ve Toksikoloji Araştırmaları Koordinatörü Ender KAHRAMAN'ın açılış konuşmaları ile başlamıştır.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Toplantıda İlaç ve Toksikoloji Araştırmaları Koordinatörü Ender KAHRAMAN'ın açılış konuşmalarının ardından, Başkanlık Divanının oluşturulması için seçim yapılmıştır. Divan Başkanlığına Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE), Başkan Yardımcılığına Dr. Aydan Alev BURÇAK (Bornova ZMAE), Divan Sekreterliğine Arzu MERT (Ankara ZMMAE) ve Ayşegül BAYKIR (Ankara ZMMAE) seçilmişlerdir.

III. GÜNDEM ÜZERİNE GÖRÜŞMELER

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Antepfıstığı Entegre Mücadele Araştırma Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Pestisitlere Karşı Direncin Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi
4. Tarımsal Ürünlerde İşlemenin Pestisit Kalıntıları Üzerine Etkisi Projesi
5. Münferit Projeler

V. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

1.	Ülkesel Proje Adı	ANTEPFISTIĞI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Şahimerdan TÜRKÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Bazı Bitki Ekstrakt ve Uçuçu Yağlarının Antepfıstığı Psillidi Mücadelesinde Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Hakan USANMAZ (Gaziantep AAE)
	Raportörler	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
			Ahmet Uğur DURU (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1. Projenin öncelikli olup olmadığı ve çalışılması ile ilgili yapılan oylama sonucunda oy çokluğu ile (14 evet ve 19 hayır oy) projenin öncelikli olmadığı kararı alınmıştır.			
Alınan karar doğrultusunda Proje Yeni Teklifi kabul edilmemiştir.			
Yürürlük Durumu: Reddedilmiştir.			

2.	Ülkesel Proje Adı	BAĞ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDİŞLİ (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P2/1365
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Bağlarında Bazı Bitki Koruma Ürünlerinin Yaprak Gübrelere ve Yayıcı Yapıştırıcılarla Karışımlarının Asma Yaprığı ve Üzümde Parçalanma Sürecine Etkilerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Hakan ÖRNEK (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Nuran YİĞİT (Ankara ZMAE)
			Dr. Nurdan GÜNGÖR SAVAŞ (Manisa BAE)
Alınan Kararlar:			
1. Projeye Barış Can TUNÇKOL'un yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine,			
2. Projede elde edilen verilerin yayınlanmasına karar verilmiştir.			

Alınan kararlar doğrultusunda Proje 2. Yıl Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Ülkesel Proje Adı	PESTİSİTLERE KARŞI DİRENCİN TESPİTİ, HARİTALANMASI VE YÖNETİMİ
	Koordinatörü	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
	Alt Proje Adı	İnsektisit ve Fungusit Direncinin Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/18/A2/P2/335
	Proje Adı	:	Karanfil Yetiştiriciliğinde Sorun Olan Batı Çiçek Tripsi [<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande) (Thysanoptera: Thripidae)]'nin Bazı İnsektisitlere Karşı Direnç Durumunun Belirlenmesi
	Lider	:	Musa KIRIŞIK (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
			Cahit KAYA (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Önsözünün proje içeriği dikkate alınarak tekrar düzenlenmesine,
2. Özet, Giriş, Materyal ve Metot, Literatür Özeti ile Bulgular ve Tartışma bölümünün raportör görüşleri doğrultusunda revize edilmesine,
3. Thrips teşhisi ve üretimi kısmının "Bulgular" bölümüne alınmasına,
4. Verilerin Değerlendirilmesi bölümü alt başlıklarının düzenlenmesine,
5. Dizpozisyonda önce "Bulgular", ardından "Tartışma ve Sonuç" bölümünün verilmesine,
6. Çizelge 10'da verilen değerlerin yüzdelik değişimlerinin ayrı bir sütunda verilmesine,
7. PSUP'un proje dispozyonuna uygun olarak tekrar yazılmasına,
  - Projede elde edilen verilerin detaylandırılmasına,
  - Etken maddelerin bulunan güncel bilgilerinin detaylı olarak verilmesine,
  - Azadiractin direncinin düşük olduğunun vurgulanmasına,
8. Lifletin, araştırmadan elde edilen bulguların vurgulanarak tekrar yazılmasına,
9. Proje sonuçlarının yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Projenin 3. Yıl Gelişme Raporu ve Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

- Bölgemizde etmenin duyarlılık düzeyini tespit etmek.
- Zararlıya direnç geliştirdiği bulunduğu takdirde, direnç yönetimiyle ilgili stratejiler geliştirmek.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Söz konusu insektisitlerin hangi lokasyonlarda başarılı olacağı ya da olamayacağı belirlendiği takdirde mücadelede doğru insektisit tercihi yapılabilecektir. Antalya ve ilçelerinden alınan <i>Frankliniella occidentalis</i> popülasyonlarının 6 insektisite (malathion, methiocarb, azadiracthin, formetanate hydrochloride, pyridalyl ve spinosad) karşı duyarlılık düzeyleri hakkında güncel bilgiler ortaya çıkmıştır.	Duyarlılık düzeylerinin güncel tespit edilmesinin ardından proje sonuçları Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Süs Bitkileri İhracatçılar Birliği ile rapor, seminer ve toplantılarla paylaşılacaktır. Kongre veya sempozyumlarda bildiri olarak sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
2	Yüksek dirençli popülasyonların olduğu lokasyonlarda başka insektisitler önerilerek gereksiz ilaç uygulamalarının önüne geçilebilecektir. Bu durum da ekonomik ve ekolojik açılardan fayda sağlayacaktır.	
3	<i>F. occidentalis</i> ile mücadelede direnç yönetimi için temel veriler elde edilmiştir.	
4	Elde edilen veriler yeni araştırma projelerinin temelini oluşturmuş ve araştırılması gereken konulara ışık tutmuştur.	

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-16/2/03/04
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Marul Üretim Alanlarında Yaprakbiti (Hemiptera:Aphididae) Popülasyonlarının Bazı İnsektisitlere Direncinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Duygu UYSAL

Alınan Kararlar:

1. Proje sonuçlarının Bakanlığımızın ilgili birimleriyle paylaşılmasına,
2. Proje sonuçlarının yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

- Ege Bölgesi marul üretim alanlarında en yaygın görülen yaprakbiti türünün insektisitlere direnç durumunu belirlemek,
- Marulda yaprakbitleri ile kimyasal mücadelede insektisitlerin seçimi ve kullanımı hakkında detaylı öneriler yapmak,
- Dirençli ve hassas popülasyonu seleksiyon yöntemi ile elde etmek ve RNA-seq ile transkriptom verisi elde ederek hedef bölge direncine neden olan tanımlı mutasyonları belirlemektir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma ile İzmir, Muğla ve Manisa illeri marul ekiliş alanlarından toplanan 70 farklı marul yaprakbiti popülasyonunun acetamiprid, thiamethoxam, clothianidin ve spirotetramat'a direnç durumu belirlenmiştir.	- Bölgedeki direnç durumu belirlenmiş ve zararlılar ile kimyasal mücadelede yetersiz kalınmasının sebeplerinin insektisitlere direnç ile ilgili olmadığı, uygulama hatası ya da çevresel sebeplerden kaynaklı olabileceği kanısına varılmıştır. Bölgede daha önce marulda direnç durumunu belirlemek amacıyla herhangi bir çalışma yürütülmemiştir.
2	Ege bölgesinde marulda en yaygın görülen yaprakbiti türü <i>Nasanovia ribisnigri</i> (Mosley) (Hemiptera: Aphididae) olarak tespit edilmiştir.	- Projede biyoinformatik analiz sonuçları ile elde edilen veriler dirence neden olan hedef gendeki kalitatif değişikliklerin ortaya koyulmasında ve gen ekspresyon seviyelerinin kantitatif olarak karşılaştırılarak metabolik dirençte rol alan aday genlerin belirlenmesinde kullanılacaktır.
3	Dirençli ve hassas popülasyon seleksiyon yöntemi ile 7 kat hassas, 60 kat da dirençli popülasyon elde edilmiştir.	-Moleküler karakterizasyon (RNA-seq) ile geliştirilen primerler sayesinde ileride yapılacak çalışmalarda direncin kısa sürede tespiti ve olası bir direnç gelişimi durumunda zararlıya karşı etkili bir direnç programı oluşturulmasına olanak sağlayacaktır.
4	Moleküler olarak dirençli ve hassas popülasyon arasındaki farklı gen dizilimleri ortaya konulmuştur.	-Dünya literatüründe yer almayan <i>N.ribisnigri</i> 'nin genom dizilimi, gen bankasına eklenecek ve bundan sonraki biyoinformatik çalışmalarına referans olacaktır.
5	<i>N.ribisnigri</i> genetik dizilimi ortaya konulmuştur	- Proje çalışmalarının uluslararası indeksli dergilerde yayınlanması ile bilime katkı sağlanacaktır.

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/12-01/03-05
	Proje Adı	:	Septorya Yaprak Lekesi Etmeni (<i>Zymoseptoria tritici</i>)'ne Ait Bazı Popülasyonlarda Azole ve Strobilurin Grubu Fungisitlerine Karşı Direnç Durumun Belirlenmesi
	Lider	:	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Efkan AKÇALI (Adana BMAE)
			Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. PSUP'a "Yönetim Düzeni" bölümünün eklenmesine,
2. Kapak sayfasına, yardımcı araştırmacıların projede çalıştığı süreye göre katkı oranlarının belirtilerek yazılmasına,
3. Sonuç bölümüne, projde elde edilen bulguların net olarak yazılmasına,
4. PSUP'un ve Liflet'in formata uygun olarak hazırlanmasına,
5. TAGEM 2020 Yönergesi doğrultusunda proje dizpozisyonun hazırlanmasına,
6. Projede elde edilen sonuçların yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Büyük miktarda bütçeler ile yıllar süren çalışmalar sonucunda geliştirilen fungusitlerin uzun yıllar etkili bir şekilde kullanılması, direnç yönetimi mekanizmasının sağlıklı bir şekilde işletilebilmesi için, direncin tespit edilmesi ve kullanılan fungusit gruplarına karşı duyarlılık düzeylerinin belli aralıklarla test edilmesi gerekmektedir. Ülkemizde buğday üretiminin yaygın olarak yapıldığı alanlardan elde edilen popülasyonlarda yürütülecek olan bu proje ile popülasyonların farklı grup fungusitlere karşı direnç durumların araştırılması amaçlanmaktadır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Etmenle mücadelede ülkemizde yaygın olarak kullanılan fungusit gruplarından kaynaklanan direnç durumlarına ait bilgiler moleküler teknikler kullanılarak elde edilmiştir.	<i>Z.tritici</i> patojeninde, belirtilen fungusit gruplarına karşı dirence sahip fungal izolatların hızlı ve güvenilir bir şekilde tespitine olanak sağlayan moleküler ve in vitro tekniklerin laboratuvarımızda rutin uygulamalar için hazır hale getirilmesi sağlanarak standart bir test protokolü hazırlanacaktır.
2	Buğday alanlarında yaygın olarak kullanılan fungusitlerin yoğunluğundan kaynaklanan	Ülkemizde farklı etki mekanizmalarına sahip fungusitlerin kullanılacağı mücadele

	direnç düzeyi bölgesel bazda ortaya konarak bölgelere ait direnç haritaları oluşturulacaktır.	stratejileri belirlenecektir. Etmenin direnç yönetim programının hazırlanması için gerekli temel bilgiler elde edilmiş olacaktır.
3	Popülasyonlarda söz konusu direnç belirlenecek ve takibine yönelik çalışmaların başlatılmasında ilk adım atılmış olacaktır.	Proje sonuçları Bakanlığımızın ilgili kuruluşları, çiftçi birlikleri, ilaç üreticileri ile yapılacak seminer ve toplantılarda paylaşılacaktır. Ulusal ve uluslararası kongre veya sempozyumlara bildiri olarak sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.

4.	Proje No	:	BAP-14B0447002 - BİLGİ
	Proje Adı	:	Ticari Domates Çeşitlerinin Metribuzin'e Hassasiyet Düzeylerinin Belirlenmesi
	Lider	:	E. Arzu ELİBÜYÜK

Alınan Kararlar:

1. Proje sonuçlarının Bakanlığımızın ilgili birimleri ile paylaşılmasına, Projede elde edilen sonuçların yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Bu çalışmanın amacı, metribuzin aktif maddeli herbisitlerin domates çeşitlerine olan hassasiyet düzeylerinin ve domates verimine olan etkisinin araştırılmasıdır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Albeni ve Atazade çeşitleri metribuzin aktif maddesine karşı dayanıklı,	Proje sonuçları kongre ve sempozyumlarda yayınlanarak daha çok kullanıcıya ulaşması sağlanacaktır.
2	Kokteyl, Xph 5822 F1, Hypeel 696, Hypeel 303 F1, Captiva F1, Rio Grande, H2274 çeşitleri metribuzin aktif maddesine karşı orta derecede dayanıklı,	
3	Falcon, Sonata, Mira, Ferman F1, Sevda F1 çeşitleri metribuzin aktif maddesine karşı hassas olarak tespit edilmiştir.	

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Isparta İli Elma Bahçelerinde Zararlılarda Entegre Mücadele Olanaklarının Araştırılması ve Direnç Yönetimi (Çatı Proje) Isparta İli Elma Bahçelerinde Zararlı Olan Elma İçkurdu (<i>Cydia Pomonella</i>) Populasyonlarının İndoxacarb, Deltamethrin ve Emamectin Benzoate Karşı Duyarlılık ve Detoksifikasyon Enzim Düzeylerinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Mustafa Murat YEŞİLİRMAK (Isparta MAE)
	Raportörler	:	Duygu DEMİRÖZ (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Selçuk ULUSOY (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli ve çalışılmasının uygun olduğuna,
2. Başlık kısmında yer alan tür isminin taksonomik sınıflandırmaya (takım ve familyanın eklenmesi) uygun olarak yazılmasına,
3. Proje kapak sayfasında yer alan Proje Türünün “Akademik Kariyer Projesi” olarak değiştirilmesine,
4. Projenin “Amacı ve Gerekçesi” bölümünde yer alan literatür bilgilerinin “Literatür Özeti” bölümüne aktarılmasına,
5. Projede yer alan “Ülkemizde ilk kez bu çalışma ile *Cydia pomonella*’nın duyarlılık ve detoksifikasyon mekanizması belirlenecektir.” ifadesinin revize edilmesine,
6. Proje içerisinde bulunan “duyarlılık” teriminin yerine “direnç” teriminin kullanılmasına,
7. Materyal bölümünde verilen denemelerde kullanılacak insektisitlerin bir çizelge halinde grubu ve dozu belirtilerek verilmesine,
8. Proje Sonuçları Uygulama Planı (PSUP) bölümünün düzeltilmesi ve tekrar yazılmasına,
9. Proje ile elde edilmek istenen çıktılar bölümünün revize edilmesine,
10. Proje amacının “Zararlıda kullanılan ilacın direnç düzeylerinin belirlenmesi” ile sınırlı tutulmasına karar verilmiştir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesi ve Araştırma Yönetim Komitesi’nde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/B/20/A2/P2/1537
	Proje Adı	: Adana İli Pamuk Ekim Alanlarında <i>Aphis gossypii</i> Glover (Hemiptera: Aphididae) Popülasyonlarının Dimethoate ile Lambda-cyhalothrin'e Karşı Direnç Durumunun Belirlenmesi ve Direnç Yönetimi
	Lider	: Dr. Okan ÖZGÜR (Adana BMAE)
	Raportörler	: Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
		: Cahit KAYA (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. “Projenin Amacı ve Gerekçesi, Metodolojisi” bölümünün formata uygun olarak kısaca yazılmasına, 2. Projedeki “Çalışma ile elde edilen sonuçlar, direnç yönetimi ile ilgili bilinmeyen veya yanlış bilinen yöntemler teknik personele eğitim vasıtasıyla paylaşılacaktır.” ifadesinin değiştirilmesine, 3. Direnç durumu ile ilgili değerlendirmelerin literatür ile desteklenmesine, 4. Dr. Okan ÖZGÜR’ün kurumdan ayrılmasından dolayı proje liderliğine Dr. Selçuk ULUSOY’un getirilmesine, yardımcı araştırmacı olarak Dr. Doğançan KAHYA ve Dr. M. Gökhan BİLGİN’in projeye dahil edilmesine, 5. Raporda vurgulanan “tarla dozu” ibaresinin hesaplanma şeklinin açıklanmasına, 6. Elde edilen verilerle popülasyonların seçimi ile ilgili bir tablo oluşturulmasına, 7. Güven aralığı değerlerinin yüksek olduğu denemelerin tekrar edilmesine karar verilmiştir. <p>Alınan kararlar doğrultusunda Proje 1. Yıl Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>		

2.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/18/A2/P2/521
	Proje Adı	: <i>Lobesia botrana</i> [(Denis & Schiffermuller 1775) (Lepidoptera; Tortricidae)]’nın Bazı İsektisitlere Direncinin Moleküler Karakterizasyonu (Doktora)
	Lider	: Esra ALBAZ
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Elde edilen verilerin yayınlanmasına karar verilmiştir. <p>Alınan karar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>		

3.	Proje No	:	1190917 TÜBİTAK - BİLGİ
	Proje Adı	:	Domates Güvesi, <i>Tuta absoluta</i> (Lepidoptera: Gelechiidae) insektisit direncinin karakterizasyonu, metabolik dirençte rol oynayan aday genlerin belirlenmesi ve direnç yönetiminde insektisit karışımlarının araştırılması
	Lider	:	Abdullah Emre ATIŞ
Alınan Kararlar: Proje Lideri tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir. Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Proje No	:	1200696 TÜBİTAK - BİLGİ
	Proje Adı	:	Batı Çiçek Tripsi <i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande) (Thysanoptera: Thripidae)'den Elde Edilen Ümitvar Entomopatojen Fungusların Arazi Koşullarında Zararlıya Karşı Etkinliklerinin Test Edilmesi
	Lider	:	Musa KIRIŞIK
Alınan Kararlar: Proje Lideri tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir. Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03/01
	Proje Adı	:	Antalya İli Örtüaltı Domates Yetiştiriciliğinde Kurşuni Küf Hastalığı Etmeni (<i>Botrytis cinerea</i> Pers.)'nin Bazı Fungusitlere Karşı Direnç Durumlarının Microtitter Testi ve Moleküler Metotlarla Belirlenmesi
	Lider	:	Gamze ERDURMUŞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül Çolak ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projenin 1 yıl uzatılmasına, 2. Abdullah Emre ATIŞ'ın projeye yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine, 3. Direncin moleküler karakterizasyonu ile ilgili olan yerlerin çıkarılması, morfolojik ve patolojik olarak birbirine benzer özellikte olan <i>B. cinerea</i> ve <i>B. pseudocinerea</i> 'nin ayırt edilmesine yönelik moleküler çalışmaların yürütülmesine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Projenin 3. Yıl Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2022 yılı Proje Değerlendirme Grubuna Proje Gelişme ve Sonuç Raporu birlikte getirilecektir.			

6.	Proje No	:	TAGEM/HSGYAD/G/18/A5/P3/736
	Proje Adı	:	Türkiye’de Bal Arıları ve Bazı Yabani Arılarda Ölümlere Neden Olan Hastalıkların ve Toksikolojik Etkenlerin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Rahşan AKPINAR, Gamze ERDURMUŞ
Alınan Kararlar: Kurum lideri tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir. Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Ülkesel Proje Adı	TARIMSAL ÜRÜNLERDE İŞLEMENİN PESTİSİT KALINTILARI ÜZERİNE ETKİSİ PROJESİ
----	-------------------	--

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	BAP/16H0443004 - BİLGİ
	Proje Adı	:	Çiçeklerdeki Bazı Pestisit Kalıntıları Üzerine İşleme ve Depolamanın Etkisi (Doktora)
	Lider	:	Nuran YİĞİT (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: Proje lideri tarafından proje ile ilgili bilgi verilmiştir. Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2022 yılı Proje Değerlendirme Toplantısına Proje Sonuç Raporu getirilecektir.			

5.	MÜNFERİT PROJELER
----	-------------------

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BS-04/06-09-185 (2)
	Proje Adı	:	Elma İçkurdu [<i>Cydia pomonella</i> (L.) (Lepidoptera: Tortricidae)]’ nun Kiraz Meyvesine Yapay Bulaştırılması Sonrası Uygulanacak Farklı Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje gelişme raporuna Emrah KAYIŞ’ın yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine, 2. Proje sonuçlarının yayımlanmasına karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme ve Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Uzakdoğu ülkelerine, Türkiye'nin Akdeniz meyvesineği (*Ceratitis capitata* Wied.) ve Elma içkurdu (*Cydia pomonella* L.) ile bulaşık olması nedeniyle ihracat yapılamamaktadır. Uzakdoğu ülkeleri ithalattan önce bu zararlıları %100 öldüren karantina önlemleri konusunda bilimsel çalışmalar istemektedirler. İhracat engelini kaldırmak amacıyla yürütülen projede;

- Japonya'yı hedefleyen taze kiraz ihracatında karantina yasağının kaldırılması yönünde resmi prosedür izlenerek Bornova ZMAE ve Ankara ZMMAE tarafından Akdeniz meyvesineği ve Elma içkurdu ile ilgili yapılan bilimsel çalışmalar, Japonya Tarım Orman ve Balıkçılık Bakanlığı tarafından kabul edilmiştir.
- Japonya Tarım Orman ve Balıkçılık Bakanlığı tarafından kabul edilen söz konusu bilimsel çalışmalar aynı zamanda Türkiye'nin Güney Kore ve Çin ile yaptığı ikili anlaşmalarla "Taze Kirazda Karantina Uygulaması" olarak kabul edilmiştir.
- Ayrıca, meyve kalitesinin daha iyi korunması ve çevrenin sürdürülebilirliğini teminen, sektörün talebiyle düşük sıcaklıkta (15-17°C'de) yapılan çalışmalar sonucunda Akdeniz meyvesineği ve Elma içkurdu için %100 ölüm dozu belirlenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Hassasiyet çalışmaları sonucunda Elma içkurdu'nun metil bromite en dayanıklı döneminin olgun larva (5. larva dönemi) olduğu belirlenmiştir.	Metil bromit dozunun düşürülmesi çalışmalarında en dayanıklı dönem belirleme çalışmaları basamağı bilindiği için sürecin kısaltılması mümkündür.
2	<p>Taze kirazda hasat sonrası karantina uygulaması iki farklı protokol oluşturulabilecek şekilde belirlenmiştir. Bu kapsamda Elma içkurdu ile ilgili iki farklı protokolda yer alan aşağıdaki veriler elde edilmiştir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MeBr ile fumigasyon yöntemi (32 gr/m³, 3 saat, Meyve Çekirdek Sıcaklığı: 20-22°C) ile Elma içkurdu %100 ölmüştür. 2. MeBr ile fumigasyon yöntemi (48 gr/m³, 3 saat, Meyve Çekirdek Sıcaklığı: 15-17°C) ile Elma içkurdu %100 ölmüştür. <p>Elma içkurdu'ndan elde edilen veriler diğer zararlı Akdeniz meyvesineği'nin verileri ile birleştirilmiştir. Akdeniz meyvesineği'nin MeBr'in uygulama dozu Elma içkurdu'ndan daha yüksek olması nedeni her bir uygulama koşulu için Akdeniz meyvesineği'nin MeBr</p>	<p>Yeni geliştirilen protokollerin ticari koşullarda da denenmesinden sonra, özel sektörün ihracat zincirine ve işletme kapasitesine uygun olan protokolü ihracat öncesi uygulaması mümkün olacaktır. Farklı hedef ülkelerle yapılacak anlaşmalarda bu protokollerden doğrudan yararlanılması mümkündür.</p>

uygulama dozu üzerinden olmak üzere 2 protokol belirlenmiştir.	
--	--

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-04-06-09 / 185 (1)
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyve Sineği (<i>Ceratitis capitata</i> Wied.) (Diptera:Tephritidae)'nin Kiraz Meyvelerine Yapay Bulaştırılması Sonrası Uygulanacak Farklı Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin PSUP bölümünde bulunan proje çıktılarının uygulamaya aktarılma mekanizması kısmının revize edilmesine,
2. Proje sonuçlarının yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PSUP Hedefi: Uzakdoğu ülkelerine, Türkiye'nin Akdeniz meyvesineği (*Ceratitis capitata* Wied.) ve Elma içkurdu (*Cydia pomonella* L.) ile bulaşık olması nedeniyle ihracat yapılamamaktadır. Uzakdoğu ülkeleri ithalattan önce bu zararlıları %100 öldüren karantina önlemleri konusunda bilimsel çalışmalar istemektedirler. İhracat engelini kaldırmak amacıyla yürütülen bu alt projede;

- Akdeniz meyvesineği'ne karşı öncelikle soğuk uygulama denenmiş ve zararlı, ticari koşullarda $0.5 \pm 0.5^{\circ}\text{C}$ sıcaklık ve %85 orantılı nemde 12 günde ölmüştür.
- Japonya'yı hedefleyen taze kiraz ihracatında karantina yasağının kaldırılması yönünde ülkenin resmi prosedürü izlenerek yapılan bilimsel çalışmalar ($20-22^{\circ}\text{C}$ 'de 145 g/m^3 dozunda Mebr fümigasyonunun üç saat uygulanması ile Akdeniz meyvesineği ve Elma içkurdu %100 ölmüştür) Japonya Tarım Orman ve Balıkçılık Bakanlığı (JMAFF) tarafından kabul edilmiştir.
- Türkiye'nin Güney Kore ve Çin ile yaptığı ikili anlaşmalarla "MeBr ile fumigasyon yöntemi (145 gr/m^3 , 3 saat, Meyve Çekirdek Sıcaklığı: $20-22^{\circ}\text{C}$) Taze Kirazda Karantina Uygulaması" olarak kabul edilmiştir.
- Ayrıca, meyve kalitesinin daha iyi korunması ve çevrenin sürdürülebilirliğini teminen sektörün talebiyle yapılan çalışmalar neticesinde; $15-17^{\circ}\text{C}$ 'de 56 g/m^3 Mebr ile 3 saat fümige edilen ve 3-4 saat havalandırılan kiraz meyveleri soğuk hava deposunda ($1,1^{\circ}\text{C}$) meyve içi sıcaklığı 1°C 'nin altına düşünce, 4 gün depolanmış ve Akdeniz meyvesineği %100 ölmüştür.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları:	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları:
	Hassasiyet çalışmaları sonucunda Akdeniz meyvesineği'nin metil bromite en dayanıklı d4 öneminin olgun larva olduğu bulunmuştur.	Kirazda Akdeniz meyvesineği'ne karşı hasat sonrası uygulanacak karantina metodu olarak tek başına metil bromit fümigasyonu ve soğuk uygulama ile kombinasyonu şartları belirlenerek alıcı ülkelerle ihracat protokolü hazırlanmasında kullanılarak uygulamaya verilecektir.
	Taze kirazda hasat sonrası karantina uygulaması iki farklı protokol oluşturulabilecek şekilde belirlenmiştir. 1-MeBr ile fumigasyon yöntemi (145 g/m ³ , 3 saat, Meyve Çekirdek Sıcaklığı: 20-22°C) 2- MeBr ile fumigasyon (56 g/m ³ , 3 saat, Meyve Çekirdek Sıcaklığı: 15-17°C) + soğuk depolama (1,1°C) kiraz meyveçi sıcaklığı 1°C'nin altına düşünce 4 gün depolama	Kiraz ihracatı için yapılması gereken işlemlerle ilgili prosedürü anlatan broşürler hazırlanmış olup bu konuda uygulamada çalışan teknik elemanlarla paylaşılacaktır. İlgili teknik talimatlar güncellenecektir. IOBC'nin 8. Entegre Meyve Üretimi Konferansı'nda kirazda soğuk uygulama ile ilgili bildiri sunulmuştur.

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-04-06-09 / 185 (3)
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyve Sineği (<i>Ceratitis capitata</i> (Wied), Diptera:Tephritidae)'nin Turunçgil Meyvelerine Yapay Bulaştırılması Sonrası Soğuk Uygulamalarının Etkinliğinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin PSUP bölümünde bulunan proje çıktılarının uygulamaya aktarılma mekanizması kısmının revize edilmesine, 2. Proje sonuçlarının yayınlanmasına karar verilmiştir. 			
Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.			
Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
PSUP Hedefi: Uzakdoğu ülkelerine, Türkiye'nin Akdeniz meyve sineği (<i>Ceratitis capitata</i> Wied.) ile bulaşık olması nedeniyle turunçgil ihracat yapılamamaktadır. Uzakdoğu ülkeleri ithalattan önce bu zararlıyı %100 öldüren karantina önlemleri konusunda bilimsel çalışmalar istemektedirler. İhracat engelini kaldırmak amacıyla yürütülen bu alt projede;			
<ul style="list-style-type: none"> • Akdeniz meyvesineği'ne karşı soğuk uygulama greyfurt ve limonda denenmiş ve zararlı, ticari koşullarda >1°C sıcaklık ve %90 oranlı nemde 12-13 günde ölmüştür. • Japonya'yı hedefleyen greyfurt ve limon ihracatında karantina yasağının kaldırılması yönünde ülkenin resmi prosedürü izlenerek yapılan bilimsel çalışmalar neticesinde hazırlanan rapor Japonya 			

Tarım Orman ve Balıkçılık Bakanlığı (JMAFF) tarafından kabul edilmiştir. Türkiye’den ithal edilen greyfurtların 0,3°C ve altında 16 gün süre ile soğuk uygulaması sonrası Japonya’ya girişine 2010 yılında yasal izin verilmiştir. Limonda ise aynı resmi prosedür 2013 yılı üretim sezonunda tamamlanmış ve Türkiye’den Japonya’ya limon ihracat yasağı 0,8°C ve altında 12 gün süre ile soğuk uygulaması koşuluyla 2014 yılı sonunda kaldırılarak ihracat başlamıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları:	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları:
1	Hassasiyet çalışmaları sonucunda Akdeniz meyvesineği’nin soğuk uygulamaya en dayanıklı döneminin olgun larva olduğu bulunmuştur.	Greyfurt ve limonda Akdeniz meyvesineği’ne karşı hasat sonrası uygulanacak karantina metodu olarak soğuk uygulaması kabul edildiği için Japonya’ya ihracat protokolü hazırlanmış ve uygulamaya verilmiştir.
2	Türkiye’den ithal edilen greyfurtların 0,3°C ve altında 16 gün süre ile kesintisiz soğuk uygulaması sonrası Japonya’ya girişine yasal izin verilmiştir. İhracat başlamıştır.	Greyfurt ve limon ihracatı için yapılması gereken işlemlerle ilgili prosedürü anlatan broşürler hazırlanmış ve ilgili birliklere iletilmiştir.
3	Türkiye’den ithal edilen limonların 0,8°C ve altında 12 gün süre ile kesintisiz soğuk uygulaması sonrası Japonya’ya girişine yasal izin verilmiştir. İhracat başlamıştır.	İlgili teknik talimatlar güncellenecektir.
4	Greyfurtta yapılan sıcaklık iyileştirme küçük ölçekli çalışmaları sonucunda <2.3 °C’de ve %85-90 oransal nem koşullarında soğuk uygulamasının Akdeniz meyvesineği’ni 16. günden itibaren öldürdüğü ve meyvelerde kalite kaybına yol açmadığı saptanmıştır.	Türkiye IV. Bitki Koruma Kongresi’nde konu ile ilgili bildiri sunulmuştur.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/08-05/03-06
	Proje Adı	:	Bazı Bitki Ekstraktlarının Kurşuni Küf (<i>Botrytis cinerea</i> Pers)’e Karşı Hasat Sonrası Etkinliğinin Belirlenmesi (DOKTORA)
	Lider	:	Gamze Esin KILINÇ

Alınan Kararlar:

1. Proje lideri gruba katılmadığı için proje görüşülemedi. 2022 Yılı Proje Değerlendirme Toplantısına, Proje Gelişme ve Sonuç Raporunun getirilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 Yılı Proje Değerlendirme Toplantısına, Proje Gelişme ve Sonuç Raporu birlikte getirilecektir.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Depolanmış Şeftalide Zararlı Akdeniz meyvesineği, <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae) Mücadelesinde Ozon Gazının Etkisinin Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Tuğba AKDENİZ FIRAT (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Hakan ÖRNEK (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin öncelikli ve çalışılmasının uygun olduğuna, 2. Doktora Tez Önerisi Yönlendirme Komisyonu'nda şeftaliye ek olarak projeye taze incirin eklenerek, proje isminin revize edilmesi kararı alınmıştır. Ancak bu karara istinaden taze incirin depolanma süresinin çok kısa olması ve doktora süresi içinde bu çalışmaların tamamlanmasının risk teşkil edeceği düşünülerek, doktora çalışmalarına taze incir eklenmeyerek, projenin şeftalide devam etmesi, taze incir ile çalışmalarının ayrı bir TAGEM projesi olarak değerlendirilmesine karar verilmiştir.			
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesi'nde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Sazan Balığında (<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758) Alpha-Cypermترین, Teflubenzuron ile Karışımlarının Akut Toksisitelerinin Araştırılması
	Lider	:	Ayşegül BAYKIR (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Hakan ÖRNEK (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Cafer BULUT (Eğirdir Su Ürünleri Araştırma Enstitüsü)
		:	Prof. Dr. Özgür CANPOLAT (Fırat Üniv.)
Alınan Kararlar:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin oy çokluğu (25 evet, 1 hayır oy) ile öncelikli ve çalışılmasının uygun olduğuna, 2. Projede bulunan aktif maddelerin tekrar değerlendirilmesine karar verilmiştir.			
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesi ve Araştırma Yönetim Komitesi'nde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Patates Böceği (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>) Mücadelesinde RNA Interferans (Rnai) Tekniğinin Kullanımının Araştırılması
	Lider	:	Başak COŞKUN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aydan Alev BURÇAK (Bornova ZMAE)
		:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1. Projenin öncelikli ve çalışılmasının uygun olduğuna karar verilmiştir.			
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesi ve Araştırma Yönetim Komitesi'nde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/20/A2/P7/2842
	Proje Adı	:	Biyopestisit Formülasyon Araştırmaları
	Lider	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aydan Alev BURÇAK (Bornova ZMAE)
		:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1. Projeye Arzu MERT ve Sıtkı USTA'nın yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine karar verilmiştir.			
Alınan karar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TÜBİTAK COST - BİLGİ
	Proje Adı	:	Allatostatin Reseptörünü Hedef Alan Pestisit Moleküller Tasarlanması
	Lider	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:			
Kurum Lideri tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir.			
Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P4/431
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği [<i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)]'nin Depo Zararına Karşı Ozon Uygulamasının Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Tuğba AKDENİZ FIRAT (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ali ÖZTOP (Antalya BATEM)
		:	Dr. F. Özlem ALTINDİŞLİ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1. Projenin bir yıl uzatılmasına, 2. Ozon gazının kiraz meyvesinde uygulama dozu, alt dozu ve iki kat dozunda fitotoksite etkisinin belirlenmesine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje 3. Yıl Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2022 yılı Proje Değerlendirme Grup Toplantısına Proje Gelişme ve Sonuç Raporu birlikte getirilecektir.			

V. TOPLANTININ GENEL DEğerLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

İlaç ve Toksikoloji Araştırmaları 2021 Proje Değerlendirme Toplantısında; 5 yeni teklif, 5'i bilgi 11 devam eden ve 1'i bilgi 8 sonuç projesi olmak üzere 24 proje gündeme alınmıştır. Görüşülen projelerden 22 proje kabul edilmiş, bir yeni teklif proje ise reddedilmiştir. Bir proje de, proje liderinin gruba katılamamasından dolayı görüşülememiştir.

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
YABANCI OT ARAŞTIRMALARI ÇALIŞMA GRUBU
PROJE DEĞERLENDİRME GRUP TOPLANTISI KARARLARI
(8-9 Mart 2021-ANKARA-ZoomMeeting)

I. AÇILIŞ

2021 yılı Yabancı Ot Araştırmaları Proje Değerlendirme Grup Toplantısı 08-09 Mart 2021 tarihlerinde on line olarak gerçekleştirilmiştir.

Toplantı saat 10.00’da Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. İsmail Hakkı KALYONCU’nun açılış konuşması ve sunumu ile başlamıştır. Saat 13.00’te toplantı gündemi ile devam etmiştir.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Toplantı Yabancı Ot Araştırmaları Çalışma Grubu Sorumlusu Nilgün ARIKAN’ın açılış konuşması ile başlamış, ardından Başkanlık Divanının oluşturulması için seçim yapılmıştır. Divan Başkanlığına Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE), Başkan Yardımcılığına Yalçın KAYA (Tokat OKTAEM), Sekreteryaya Ufuk ÇATIKKAŞ (Bornova ZMAE) seçilmişlerdir.

III. GÜNDEM ÜZERİNE GÖRÜŞMELER

- 1- 2020 Yılı PDG toplantısında sonuç raporu getirilmesine karar verilen ve 2021 Yılı PDG gündeminde sonuçlanan projeler başlığı altında yer alan “**Aspirde Yabancı Ot Yönetimi**” (Ankara ZMMAE-İstem TÜRKTEMEL) projesi, deneme kurulan alana yakın yapılan buğday ilaçlaması (%50 Thifensulfuron-methyl + %25 Tribenuron-methyl) sırasında deneme parsellerindeki aspirlerde fitotoksik etki saptanması nedeni ile denemeye devam edilemediğinden sonuç raporu getirilememiştir. Sonuçlanan projeler başlığı altından çıkartılıp, devam eden projeler başlığı altında görüşülmüştür.
- 2- 2020 Yılı PDG toplantısında alınan karara göre devam eden projeler başlığı altında yer alan **Adana İli Ayçiçeği (*Helianthus annuus L.*) Ekim Alanlarında Yabancı Ot Türlerinin Saptanması ve Mücadelesinde Kritik Periyodun Belirlenmesi** (Adana BMAE- Mine ÖZKİL) projesi 2021 Yılı PDG toplantısında sonuçlanan projeler başlığı altında görüşülmüştür.

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Buğday Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Pamuk Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
4. Kültür Bitkilerinde Sorun Olan Yabancı Otlarda Herbisitlere Dayanıklılığın Tespiti,
Haritalanması ve Yönetimi
5. Tıbbi ve Aromatik Bitkilerde Sorun Olan Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesine
Yönelik Araştırma Projesi
6. Ülkemiz Ispanak Üretim Alanlarında Sorun Olan Yabancı Otların Belirlenmesi ve
Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
7. Münferit Projeler
8. Bilgi Projeleri

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

1.	Ülkesel Proje Adı	BAĞ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/20/A2/P1/1553
	Proje Adı	:	Kısıtlı Su Uygulanan Bağda Örtücü Bitki ve İnorganik Malç Materyali Uygulamalarının Yabancı Ot Yoğunluğuna Etkisi
	Lider	:	Dr.Nazife TEMEL (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
			Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje formatına ‘Raporun İlgili Olduğu Dönem Bütçesi’ satırı ilave edilerek, söz konusu döneme ait bütçenin belirtilmesine,
- 2- Proje özetinin daha net cümlelerle ifade edilerek kısaltılmasına,
- 3- Materyal metot kısmında belirtilen ölçüm ve değerlendirmelere ait verilerin 2021 yılında alınmaya başlanması sebebi ile bu verilerin önümüzdeki yıl verilecek olmasının darboğaz kısmında gerekçesi ile belirtilmesine,
- 4- Materyal ve yöntem değişikliği kısmında belirtilen; projenin ana bitkisel materyali olan Prima asma çeşitinde denemenin homojenitesini bozacak şekilde kurulumlar meydana gelmesi nedeniyle denemenin, Black Magic çeşiti ile kurularak yürütülmesinin uygun olduğuna,
- 5- Black Magic çeşidiyle denemenin tekrar kurulması talebinin ve gerekçesinin gelişme raporunda “Darboğazlar” başlığı altında verilmesine ve bu değişikliğe uygun olarak projenin 1 yıl uzatılmasına ve proje çalışma takviminin buna göre revize edilmesine,
- 6- Toprak analizlerinin yapılması için, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü’nden Prof. Dr. Ayfer ALKAN TORUN’un projeye ilave edilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Ülkesel Proje Adı	BUĞDAY ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/20/A2/P4/1803
	Proje Adı	:	Total Herbisit Destekli Buğday Herbisit Programı Oluşturulması
	Lider	:	Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
			Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje gelişme raporu dispozisyonunda “Proje Lideri”nden sonra “Araştırmacılar”

başlığı, en altta da “Raporun İlgili Olduğu Dönem Bütçesi” başlığı gelmektedir. Dispozisyona uygunluğun sağlanması bakımından bu kısımların eklenmesine,

- 2- Proje gelişme raporu formunda proje metni başlıkları arasında “Projenin Amacı ve gerekçesi, metodolojisi:” yerine “Proje Özeti” ifadesi kullanılmasına ve Proje Özeti'nin amaç, gerekçe, materyal/metot ve dönem bilgilerini içerecek ve 200 kelimeyi aşmayacak şekilde hazırlanıp eklenerek, yeniden düzenlenmesine,
- 3- Projede yer alan ekim öncesi Glyphosathe uygulamasının toprağa karıştırılmasının mücadelede hiçbir etki yapmayacağı görüşü nedeniyle metot değişikliği yapılması önerisi grubun görüşüne sunulmuş, yapılan oylama sonucuna göre (25 oy aynı metotla, 6 oy metod değişikliği yapılması yönünde oy kullanılmıştır) aynı metotla devam edilmesine,
- 4- Proje çalışmalarının yürütülmesinde katkı vermeleri amacıyla proje liderinin önerdiği Enstitü personellerinden Zir.Yük.Müh. Burcu ARSLAN, Zir.Yük.Müh. İlker POLAT, Zir.Müh. Arife YAĞCI ve Dr. Nurhan MUTLU'nun projeye dahil edilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Ülkesel Proje Adı	PAMUK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/19/A2/P1/865 (DOKTORA)
	Proje Adı	: Akdeniz Bölgesi Tarım Alanlarında Bulunan Akşam Sefası (<i>Ipomoea</i> spp.) ve Tarla Sarmaşığı (<i>Convolvulus</i> spp.) Türlerinin Yaygınlıkları, Yoğunlukları, Biyolojileri ve Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi
	Lider	: Mine ÖZKİL(Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje hakkında bilgi verilmiştir.
- 2- Projenin biten kısımlarının yayınlanabileceğine karar verilmiştir.

Alınan karar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/20/A2/P1/2028 (DOKTORA)
	Proje Adı	: Pamuk Üretim Alanlarında Sorun Olan Domuz Pıtrağı (<i>Xanthium strumarium</i> L.)'nin Bazı Biyolojik Özellikleri ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	: İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)
<p>Alınan Kararlar:</p> <p>1- Proje hakkında bilgi verilmiştir.</p> <p>2- Projenin biten kısımlarının yayınlanabileceğine karar verilmiştir.</p> <p>Alınan karar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Devam edecektir.</p>		

4.	Ülkesel Proje Adı	PESTİSİTLERE KARŞI DIRENCİN TESPİTİ, HARİTALANMASI VE YÖNETİMİ
	Koordinatörü	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)

Alt Proje Adı	KÜLTÜR BİTKİLERİNDE SORUN OLAN YABANCI OTLARDA HERBİSİTLERE DAYANIKLILIĞIN TESPİTİ, HARİTALANMASI VE YÖNETİMİ
Koordinatörü	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM-BS-14/12-01/04-02(5)
	Proje Adı	: Balıkesir ve Çanakkale İleri Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Delice (<i>Lolium rigidum</i> L.)'nin ALS ve ACCase Grubu Herbisitlere Karşı Dayanıklılıklarının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	: Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
	Raportörler	: Bülent BAŞARAN (Tokat OKTAEM)
		Nagehan ÇİL TURGUT (Samsun KTAE)
<p>Alınan Kararlar:</p> <p>1- Projenin özet kısmında çalışmanın hangi ülkede ve bölgede yapıldığı ile ilgili bilgilerin verilmesine,</p> <p>2- Proje metninin genelinde, dayanıklılık ve direnç ifadeleri birlikte kullanılmış olup, bu ifadelerden başlıkta da geçen dayanıklılık ibaresinin kullanılmasının yeknesaklık açısından uygun olacağına,</p> <p>3- Proje metninin genelinde aktif madde ve bazı yabancı ot isimlerinin yazımlarının yeniden gözden geçirilmesine, proje metninde geçen herbisitlerin ticari isimleri yerine aktif madde isimlerinin verilmesine,</p> <p>4- Projenin giriş kısmında verilen buğday ekim alanları ile ilgili bilgilerin güncel literatürler ile desteklenmesine,</p> <p>5- İlaçlamanın kaç atmosfer basınçta yapıldığı ve yelpaze hüzmeli meme</p>		

kullanıldığı bilgisinin verilmesine,

- 6- Çizelge 3,4,5 ve 6’da verilen dayanıklılık indekslerinin yapılacak bir çizelge veya bir dipnotla bu dayanıklılık indekslerinin açıklanmasına,
- 7- Proje sonuç kısmının genişletilerek verilmesine,
- 8- Proje lifletinin Tarımsal Araştırma Yönetim Yönergesi 2020’ye göre düzenlenmesine,
- 9- Proje lideri ve aynı zamanda Proje koordinatörü olan Dr. Ünal ASAV’ın kurumdan ayrılıp üniversiteye geçmesi nedeni ile “Kültür Bitkilerinde Sorun Olan Yabancı Otlarda Herbisitlere Dayanıklılığın Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi” isimli ülkesel proje koordinatörlüğüne Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)’ın getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje sonuçlandırılmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI: Tarım alanlarında herbisitlere karşı yabancı otların dayanıklılık durumunun belirlenmesi ve haritalanması amacıyla Bakanlığımızca yürütülen Ülkesel Dayanıklılık Projesi kapsamında; Balıkesir ve Çanakkale İlleri buğday alanlarında sorun oluşturan delice (*Lolium rigidum* L.) yabancı ot türünün, kimyasal mücadelede yoğun olarak kullanılan ALS grubundan mesosulfuron-methyl+iodosulfuron-methyl sodium; ACCase grubundan diclofop-methyl ve tralkoxydim aktif maddeli herbisitlere karşı oluşturduğu dayanıklılık durumu belirlenmiştir.

Dayanıklılık tespit edilen populasyonların koordinatlarından dayanıklılık haritaları oluşturulmuştur.

Böylece bu türün kontrolünde ve yeni stratejilerin oluşturulmasında önemli verilerin elde edilmesi sağlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Balıkesir İlinde 4, Çanakkale İlinde 4 olmak üzere toplam 8 delice populasyonunun, ALS (Acetolactate Sentez) grubundan mesosulfuron-methyl + iodosulfuron-methyl sodium’a karşı dayanıklılık geliştirdiği belirlenmiştir.	Elde edilen veriler, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile paylaşılacaktır. Konu ile ilgili farkındalık sağlanması, alınacak önlemlerin ve mücadelenin daha etkin uygulanması sağlanacaktır. Sonuçlar, Buğday Entegre Mücadele Eğitimi kapsamında, teknik elemanlar ve üreticilerle paylaşılacaktır. Yabancı otların herbisitlere karşı dayanıklılık geliştirmesiyle ilgili bilgilerin yer alması, mücadele stratejilerine katkı verecektir.
2	Balıkesir’de 5, Çanakkale’de 3 olmak üzere 8 delice populasyonunun, ACCase (Acetyl co-enzyme a carboxylase) grubundan diclofop-methyl aktif maddeli herbisitlere dayanıklılık geliştirdiği tespit edilmiştir.	Konuya özel broşür hazırlanarak daha fazla sayıda üretici ve teknik elemanın bilgilenmesi sağlanacaktır.
3	Balıkesir’de 4 Çanakkale’de 5 olmak üzere 9 delice	Koordinat verilerinden ‘Dayanıklılık Haritaları’ oluşturulacaktır.

	populasyonunun, ACCase grubundan tralkoxydim'e dayanıklılık geliştirdiği saptanmıştır.	Sonuçlar, ulusal ve uluslararası sempozyum, çalıştay ve kongrelerde sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
4	Balıkesir ve Çanakkale İlleri buğday üretim alanlarından delice tohum örnekleri alınırken kaydedilen koordinat verileri harita ArcGIS yazılımında haritaya dönüştürülmek üzere iletilmiş olacaktır.	

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/08-02/04-02(6)
	Proje Adı	:	Adana İli Turunçgil Bahçelerinde Sorun Olan Pire Otu (<i>Conyza canadensis</i>)'nun Glyphosate'a Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)
			Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje metninde yer alan Anonim (ulusal kaynak), Anonymous (yurtdışı kaynak) atıfların gözden geçirilerek düzeltilmesi ve kaynakça'ya eklenmesine,
- 2- Proje lifletinin Tarımsal Araştırma Yönetimi Yönergesi, 2020'ye göre düzenlenmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje sonuçlandırılmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI: Bu çalışma ile Adana ili turunçgil bahçelerindeki Pire otu (*Conyza canadensis*) populasyonlarının glyphosate'a dayanıklılık durumlarının belirlenmesi ve dayanıklılığın tespit edilmesi durumunda Ülkesel dayanıklılık projesi kapsamında oluşturulacak olan ülkesel dayanıklılık haritasının hazırlanmasına veri sağlaması, Dayanımlı yabancı ot türlerinin deklere edildiği uluslararası web sitesine (<http://www.weedscience.org>) veri sağlanması, Elde edilen bulguların üreticiye aktarılmasının sağlanması ile çevresel risklerin (insan sağlığı, hayvan ve çevre sağlığı, dayanıklılık, vb.) azaltılmasına ve ekonomiye katkı sağlanması ve de Adana ilinde turunçgil alanlarında bir başlangıç yaparak üreticilerin ve Bakanlığımız teknik elemanlarının dayanıklılık ve dayanıklılık yönetimi hakkında bilgilendirilmesidir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI: Bu çalışma sayesinde turunçgil bahçelerimizde bulunan *Conyza canadensis*'in glyphosate'a karşı dayanıklılık durumunun belirlenmesi sonucunda, dayanıklılığın yönetimi konusunda üreticilerimiz bilgilendirilerek, yanlış ve gereksiz herbisit uygulamalarının önüne geçilerek, yabancı ot mücadelesinde sürdürülebilirliği ekonomik olarak sağlayabilme adına üreticilerin girdi maliyetleri azaltılarak, kazançlarının artması ve yabancı otlar nedeniyle oluşabilecek verim kayıplarının önüne geçilerek milli ekonomiye katkı sağlanabilecektir.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Yapılan denemeler ve arazi gözlemleri sonucunda, Y-5, KŞ-23 ve KN-118 kodlu <i>Conyza Canadensis</i> populasyonlarının dayanıklı populasyonlar olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla turunçgil bahçelerinde glyphosate'a karşı bazı <i>Conyza Canadensis</i> populasyonlarında dayanıklılığın mevcut olduğu ortaya konulmuştur.	Elde edilen veriler, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile paylaşılacaktır. Çalışma sonucunda İl Tarım ve Orman Müdürlükleri teknik elemanlarına ilişkin eğitim çalışmalarında yabancı ot dayanıklılığı ve yönetimi konusunda bilgiler verilecektir. Ayrıca, turunçgil yetiştiriciliği yapan üreticilere yönelik düzenlenen eğitim ve toplantılarda herbisitlere karşı yabancı ot dayanıklılığı konusunda bilgiler verilecektir. Proje sonuçları ulusal/uluslararası dergilerde yayınlanarak ya da ulusal ve uluslararası kongre ve sempozyumlarda sözlü/poster sunuları ile bilim dünyasına duyurulacaktır.

3.	Proje No	: TAGEM-BS-14/12-01/04-02(8)
	Proje Adı	: Kahramanmaraş İli Buğday Ekim Alanlarında Sorun olan Kısır Yabani Yulaf (<i>Avena sterilis</i> L.)'ın ACCase Grubu Herbisitlere Karşı Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	: Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKAE)
	Raportörler	: Özcan TETİK (Adana BMAE)
		Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin Giriş, Araştırma Bulguları ile Tartışma ve Sonuç kısımlarının tekrar gözden geçirilmesine,
- 2- Araştırma bulguları kısmında bahsi geçen 3 populasyonun kıyaslandığı herhangi bir kontrolün olmadığı, populasyonlara ait çizelge ve grafiklerin açıklamalarının yapılmasına,
- 3- Tartışma ve Sonuç kısmında, önce proje çıktılarının verilip daha sonra literatür ile desteklenmesine, proje bulgularının mevcut literatür ile tartışılarak verilmesine,
- 4- PSUP da belirtilen "proje çıktıları" kısmından "Herbisit kullanımının yoğun ve etkili olduğu", "Bölgede herbisit dayanıklılık durumu boyutlandırılmıştır." "Mücadele tekniklerin ve yöntemlerin geliştirilmesinde katkı sağlayacaktır." ve "Belirlenen koordinatlar, iklim değişikliğine bağlı yabancı yulaf (*Avena* spp.) dağılım senaryolarında data olarak kullanılabilir." cümlelerinin çıkarılmasına,
- 5- Kaynakça kısmının tekrar gözden geçirilmesine,
- 6- Proje rapor kapağına bakanlık logosu eklenerek proje raporunun Tarımsal Araştırma Yönetimi Yönergesi, 2020'ye göre güncellenerek düzenlenmesine,
- 7- Proje içeriğinde verilen çizelge başlıklarını bölüm numarası ile birlikte çizelgeyi ifade edecek şekilde belirtilmesine,
- 8- Projede örnekleme yapılan lokasyonların içerdiği çizelgeye örnek numaralarının

<p>eklenerek verilmesine,</p> <p>9- Doz tarama testleri sonucunda dayanıklılık şüphesi içeren populasyonlardan F2 (yeni nesil) tohumları üretiliyse metot kısmına eklenmesine, populasyon üzerinden dayanıklılık çalışmaları yürütülüyse metot kısmında verilmesine, projede yer alan populasyon ifadesinin biyotip şeklinde düzeltilmesine,</p> <p>9- Proje raporunun bulgular kısmında, çizelge 2 ve 3’de verilen dayanıklılık katsayısı ile ilgili denemeler arasındaki farklılıkların bilimsel olarak çizelge altında açıklanmasına ve çizelgelerin güncellenerek yeniden verilmesine,</p> <p>10- Proje ekibinde yer alan, ancak özgeçmiş kısmında belirtilmeyen araştırmacı bilgilerinin eklenmesine,</p> <p>11- Proje lifletinin Tarımsal Araştırma Yönetimi Yönergesi, 2020’ye göre güncellenerek düzenlenmesine karar verilmiştir.</p> <p>Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Proje sonuçlandırılmıştır.</p> <p>Yayın Durumu: Yayınlanabilir.</p>

PROJENİN AMACI: Tarım alanlarında herbisitlere karşı yabancı otların dayanıklılık durumunun belirlenmesi ve haritalanması amacıyla Bakanlığımızca yürütülen ülkesel dayanıklılık projesi kapsamında; Kahramanmaraş ili buğday ekim alanlarında sorun olan kısır yabancı yulaf (*Avena sterilis* L.) in ACCase grubu herbisitlere karşı dayanıklılık durumu belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Kahramanmaraş ili göksun, Afşin, ve Elbistan illerinden toplanan populasyonlarda dayanıklılık şüphesi bulgusuna rastlanılmamıştır.	Elde edilen veriler, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile paylaşılacaktır. Konu ile ilgili farkındalık sağlanması, alınacak önlemlerin ve mücadelenin daha etkin uygulanması sağlanacaktır.
2	Merkez ve Pazarcık ilçelerinden toplanan örneklerden 3 biyotipte dayanıklılık şüphesine rastlanılmış ancak dayanıklılık katsayıları 0,4-2.0 aralığında sınırlı kalmıştır.	Elde edilen sonuçlar ışığında konu ile ilgili yeni araştırma projeleri yapılabilecektir.
3	Dayanıklılık konusunda araştırılması gereken konulara ışık tutacak yeni veriler elde edilmiştir.	Sonuçlar, Buğday Entegre Mücadele Eğitimi kapsamında, teknik elemanlar ve üreticilerle paylaşılacaktır. Yabancı otların herbisitlere karşı dayanıklılık geliştirmesiyle ilgili bilgilerin yer alması, mücadele stratejilerine katkı verecektir. Proje sonuçları, ulusal ve uluslararası sempozyum, çalıştay ve kongrelerde sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.

4.	Proje No	: TAGEM-BS-14/12-01/04-02(10)
	Proje Adı	: Orta Karadeniz Bölgesinde Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Yabani Hardal (<i>Sinapis arvensis</i> L.)'ın ALS Grubu Herbisitlere Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	: Nagehan ÇİL TURGUT (Karadeniz TAE)
	Raportörler	: Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKAE)
		Dr. Hilmi TORUN (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1- Projenin PSUP bölümünün revize edilerek genişletilmesine karar verilmiştir

Alınan karar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje sonuçlandırılmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI: Tarım alanlarında herbisitlere karşı yabancı otların dayanıklılık durumunun belirlenmesi ve haritalanması amacıyla Bakanlığımızca yürütülen Ülkesel Dayanıklılık Projesi kapsamında; Samsun, Amasya ve Çorum İlleri buğday alanlarında sorun oluşturan yabancı hardal (*Sinapis arvensis* L.) yabancı ot türünün, kimyasal mücadelede yoğun olarak kullanılan ALS grubundan mesosulfuron-methyl+iodosulfuron-methyl sodium aktif maddeli herbisite karşı oluşturduğu dayanıklılık durumu belirlenmiştir.

Dayanıklılık tespit edilen populasyonların koordinatlarından dayanıklılık haritaları oluşturulmuştur.

Böylece bu türün kontrolünde ve yeni stratejilerin oluşturulmasında önemli verilerin elde edilmesi sağlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI:

Ülkemizde bitkisel üretim konusunda büyük bir öneme sahip Karadeniz Bölgesi Samsun, Amasya ve Çorum illeri buğday üretim alanlarını temsil eden 139 noktadayabancı hardal örneklemesi yapılmıştır. Bölgede yabancı hardal'ın ALS grubundan mesosulfuron-methyl+iodosulfuron-methyl sodium aktif maddeli herbisite 16 biyotipte dayanıklılık dayanıklılık bulgusuna rastlanmıştır. Bölgede yabancı hardal'ın ALS grubundan mesosulfuron-methyl+iodosulfuron-methyl sodium aktif maddeli herbisite dayanıklılığı konusunda farkındalık yaratılmış olup proje çalışmaları sonucunda bilimsel verilerle dayanıklılık oluştuğu ortaya konmuştur.

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Samsun İlinde 5, Amasya İlinde 5 ve Çorum ilinde 6 olmak üzere toplam 16 yabancı hardal populasyonunun, ALS (Acetolactate Sentez) grubundan mesosulfuron-methyl + iodosulfuron-methyl sodium'a karşı dayanıklılık geliştirdiği belirlenmiştir.	Elde edilen veriler, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü ile paylaşılacaktır. Konu ile ilgili farkındalık sağlanarak, alınacak önlemlerin ve mücadelenin daha etkin uygulanması sağlanacaktır.
2	Samsun, Amasya ve Çorum İlleri buğday üretim alanlarından yabancı hardal tohum örnekleri alınırken	-Ayrıca, konuya özel broşür hazırlanarak daha fazla sayıda üretici ve teknik elemanın bilgilendirilmesi sağlanacaktır. -Koordinat verilerinden 'Dayanıklılık

	kaydedilen koordinat verileri harita ArcGIS yazılımında haritaya dönüştürülmek üzere iletilmiş olacaktır..	Haritaları' oluşturulacaktır. -Elde edilen sonuçlar ışığında konu ile ilgili yeni araştırma projeleri yapılabilecektir.
3	Elde edilen veriler yeni araştırma projelerinin temelini oluşturacak ve araştırılması gereken konulara ışık tutacaktır.	-Sonuçlar, Buğday Entegre Mücadele Eğitimi kapsamında, teknik elemanlar ve üreticilerle paylaşılacaktır. Yabancı otların herbisitlere karşı dayanıklılık geliştirmesiyle ilgili bilgilerin yer alması, mücadele stratejilerine katkı verecektir. -Sonuçlar, ulusal ve uluslararası sempozyum, çalıştay ve kongrelerde sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.

5.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/12-01/04-02
	Proje Adı	:	Diyarbakır İli Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Yabani Hardal (<i>Sinapis arvensis</i> L.)'ın ALS İnhibitörü Herbisitlere Karşı Dayanıklılığının Belirlenmesi ve Haritalanması
	Lider	:	Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Nagehan Çil TURGUT (Samsun KTAE)
			Özcan TETİK (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Kaynakça, özgeçmiş ve lifletin Tarımsal Araştırma Yönetim Yönergesi 2020'ye göre düzenlenmesine,
- 2- Literatür özetinin zenginleştirilmesine,
- 3- Proje başlığında yer alan "dayanıklılığın haritalanması" ile ilgili bilgilerin metin içerisinde materyal-yöntem, bulgular vb. kısımlara eklenmesine,
- 4- Metot başlığı altında arazi çalışmaları kısmında "Seçilen güzergâhlarda her 5-10 km'de bir durularak görülen ilk buğday tarlasından tohum örnekleri alınmıştır." cümlesindeki 10 km ifadesinin çıkarılmasına,
- 5- PSUP, proje çıktıları kısmında 1. ve 5. çıktı aynı olduğu için, mükerrer olanın çıkarılmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje sonuçlandırılmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir

PROJENİN AMACI: Tarım alanlarında herbisitlere karşı yabancı otların dayanıklılık durumunun belirlenmesi ve haritalanması amacıyla bakanlığımızca yürütülen Ülkesel Dayanıklılık Projesi kapsamında; Diyarbakır İli buğday ekim alanlarında sorun oluşturan *Sinapis arvensis*'in kimyasal mücadelesinde yoğun olarak kullanılan Tribenuron-methyle karşı *S. arvensis*'in dayanıklılık durumunun belirlenmesi ve haritalanması amaçlanmıştır. Böylece bu türün kontrolünde ve yeni stratejilerin oluşturulmasında önemli verilerin elde edilmesi sağlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma
------	-----------------	---------------------------------

		Mekanizmaları
1	<i>Sinapis arvensis</i> 'in Diyarbakır ili buğday alanlarını temsil eden 16 ilçe taranarak 56 lokasyondan tarla örnekleme yapılmış ve 9 biyotipte farklı oranlarda dayanıklılık olduğu belirlenmiştir	- Çıktıların tamamı yurtiçi- yurtdışı kongre, sempozyum, dergi gibi akademik yayın kuruluşlarıyla paylaşılacak, - Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü olmak üzere kamu ve özel sektör aracılığıyla çıktıların yaygınlaştırılması ve uygulamaya aktarılması beklenmektedir.
2	<i>S. arvensis</i> 'in Tribenuron-methyle karşı hassas, şüpheli ve dayanıklılık gösteren lokasyonlar belirlenerek haritalandırılmıştır.	- Elde edilen tüm veriler, Hizmet İçi Buğday Entegre Mücadele Eğitimi kapsamında kursiyerlere eğitim materyali olarak sunulabileceği gibi, dayanıklılık kontrol stratejilerinin buğday entegre mücadelesi içerisinde yer almasına da olanak sağlaması beklenmektedir.
3	Diyarbakır İlinde İlçeler bazında <i>S.arvensis</i> tohumlarının minimum, optimum ve maksimum çimlenme sıcaklıkları belirlenmiştir.	
4	Yabani hardal (<i>S.arvensis</i>)'ın dormansi kırma çalışmaları yapılarak yüksek dormansiye sahip tohumların % 100 oranında çimlenmesini sağlayan NaOH uygulaması belirlenmiştir.	

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/04-01
	Proje Adı	:	Trakya Bölgesi Ayçiçeği Ekim Alanlarında Sorun Olan Sirken (<i>Chenopodium album</i> L.)'in İmazamox'a Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lideri	:	İstem BUDAK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Hilmi TORUN (Adana BMAE)
			Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKTAE)

Alınan Kararlar:

- 1- İstem BUDAK mazareti nedeni ile toplantıya katılmadığından proje sonuç raporu aynı Enstitü Müdürlüğünden Okan GÜZEL tarafından gruba sunulmuştur.
- 2-Proje lideri Dr. Ünal ASAV'ın kurum değişikliği nedeniyle İstem BUDAK'ın proje lideri olarak görevlendirilmesine,
- 3-Kurumdan ayrılarak üniversiteye geçen Dr.Ahmet Tansel SERİM'in projede araştırmacı olarak devam etmesine, Okan GÜZEL ve Ayşenur ULUSOY'un projeye araştırmacı olarak ilave edilmesine,
- 4-Proje sonuç lifletinin revize edilerek, Tarımsal Araştırma Yönetim Yönergesi 2020'ye göre düzenlenmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje sonuçlandırılmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI: Sirkenin (*Chenopodium album*) ALS (Asetolaktat sentaz) enzimini inhibe eden Imazamox'un Trakya Bölgesi ayçiçeği ekim alanlarının yoğun olarak kullanıldığı yerlerde dayanıklılık durumlarının belirlenmesi, belirlenmesi durumunda ise dayanıklılığın belirlendiği GPS koordinatlarının dayanıklılığın gösterildiği iller bazında bir haritanın hazırlanmasının sağlanması, dayanıklı yabancı ot türlerinin açıklandığı uluslararası web sitesine (<http://www.weedscience.org>) veri sağlanması, çevresel risklerin (insan sağlığı, hayvan ve çevre

sağlığı, dayanıklılık, fitotoksosite, hedef dışı bitkilerde zararlanmalar ve kalıntı problemi vb.) azaltılmasına ve ekonomiye katkı sağlanması ve Trakya Bölgesi'nde ayçiçeği ekim alanlarından bir başlangıç yaparak üreticilerin dayanıklılık ve dayanıklılık yönetimi hakkında bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI:

Trakya Bölgesi ayçiçeği ekim alanlarında;

- Imazamox'a karşı *C. album*'da dayanıklılığın geliştiği belirlenmiştir.
- Dayanıklılık tespit edildiği bölgenin koordinatları alınmıştır. Dayanıklılığın tespit edildiği ayçiçeği ekim alanları Trakya Bölgesi illerini içeren harita üzerinde gösterilecektir.
- Ayçiçeği ekim alanlarında Sirken popülasyonlarında Imazamox'a dayanıklılık belirlenirse bu bilgiler uluslararası ağa (<http://www.weedscience.org>) bildirilecektir.

Tanıtım broşürü hazırlanarak projenin yürütüldüğü illerin Tarım ve Orman İl Müdürlüklerine gönderilecektir

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ülkemizde ayçiçeği üretiminin önemli bir bölümünün yapıldığı Trakya Bölgesinde ayçiçeği üretim alanlarında kullanılan Imazamox aktif maddeli herbisitlere karşı dayanıklılık olduğu bu çalışma kapsamında ortaya çıkmıştır.	<p>-Dayanıklılık çalışmalarını anlatan bir rapor bakanlığın ilgili birimlerine sunulacaktır.</p> <p>-Trakya Bölgesi illeri dayanıklılık haritasının oluşturulması sağlanacaktır. Oluşturulan haritalar Enstitümüz web sayfasında veya konu ile ilgili olarak oluşturulacak web sayfasında yayınlanacaktır.</p> <p>-Bu projeye, Trakya Bölgesi illeri ayçiçeği ekim alanlarında sorun olan Sirken popülasyonlarında Imazamox'a dayanıklılık bilgileri "http://www.weedscience.org" web sitesine sunulacaktır. Böylece ülkemizin ilgili konuda uluslararası web sitesinde daha fazla söz sahibi olmasına katkıda bulunulacaktır.</p> <p>-Tanıtım broşürü hazırlanarak projenin yürütüleceği illerin Tarım ve Orman İl Müdürlüklerine gönderilecektir.</p> <p>-Yapılacak olan ulusal ve uluslararası yayınlar ile elde edilmiş olan bulgular bilim dünyası ile paylaşılacaktır.</p> <p>-Yürütülen çalışma ile yabancı otlarla mücadele konusuna yeni verilerin eklenmesi sağlanacaktır</p>

5.	Ülkesel Proje Adı	TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERDE SORUN OLAN YABANCI OTLARIN BELİRLENMESİ VE MÜCADELESİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR PROJESİ
	Koordinatörü	Bülent BAŞARAN (Tokat OKGKTAE)

YENİ TEKLİF

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Denizli İli Kekik (<i>Origanum onites</i> L.) Alanlarında Sorun Olan Yabancı Otların Kimyasal Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
	Lideri	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Nagehan Çil TURGUT (Samsun KTAE)
			İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1- Proje adındaki kekik yerine “İzmir Kekiği (*Origanum onites* L.)” kullanılmasına, proje başlığının ülkesel projeye göre revize edilerek “İzmir Kekiği (*Origanum onites* L.) Yetiştirilen Alanlarda Sorun Olan Yabancı Otların Mücadelesine Yönelik Araştırmalar” olarak değiştirilmesine,

2- Projenin özeti ile materyal ve metot kısmında, proje süresinin (2 yıl), arazi çalışmalarının başlama ve bitiş tarihlerinin, çalışma yerinin ve seçilme nedeninin kısaca belirtilmesine,

3- Karakterlere negatif ve pozitif karakterler eklenmesine, projede uygulanacak karakterlerin bir tablo ile verilmesine,

4- Proje özet kısmında yer alan ikinci paragrafın çıkartılıp amaç ve gerekçede verilmesine, bu bölümün genelden özele olacak şekilde düzenlenmesine, çalışmanın tarla denemeleri hakkında kısa bilgi verilmesine, kullanılacak aktiflerin yazılmasına, literatür bölümünün son kısmında, araştırmanın mevcut bilgi birikimine ne gibi katkıda bulunacağına belirtilmesine,

5- Projenin materyal-metot kısmında “Herbisitlerin yağmur sonrası toprak nemli iken uygulanacağı” belirtilmiş olup, kuraklık olması durumunda nasıl bir yol izleneceğinin belirtilmesine,

6- Yapılacak çapalama uygulamasının belirtilmesine ve çalışmada doz ilavesinin yapılmasına,

7- Kullanılacak aktiflerin tek yıllık yabancı otlar ve çok yıllık yabancı otlar olarak belirtilmesine,

8- Çalışmada toprak herbisitleri kullanılacağı için deneme alanının toprak örneklerinin alınarak analizlerinin yapılmasına,

9- Raportör görüşleri doğrultusunda, farklı alternatif herbisit/herbisitlerin, özellikle etki süreleri uzun olan toprak herbisitlerinden Indaziflam ve Flazasulfuron aktif maddeli herbisitlerin denemeye dahil edilmesine, bütçenin revize edilmesine,

10- Proje metninde Denizli ilinin kekik üretim miktarlarının belirtilmesine,

Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

6.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKEMİZ İSPANAK ÜRETİM ALANLARINDA SORUN OLAN YABANCI OTLARIN BELİRLENMESİ VE MÜCADELESİNE YÖNELİK ARAŞTIRMALAR
	Koordinatörü	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Ispanak Üretim Alanlarında Sorun Olan Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
		:	Bülent BAŞARAN (Tokat OKGKTAE)
<p>Alınan Kararlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Projenin öncelikli olduğuna ve çalışılması gerektiğine, 2- PSUP'un genişletilmesine, projeye bir tanıtım videosu eklenmesine ve buna göre bütçenin revize edilmesine, 3- Desmedipham aktif maddesi yerine %80 Lenacil, Glyphosate aktif maddesi yerine Palergonic asic etkili maddesinin projeye eklenmesine, 4- Proje metni içerisindeki herbisitlerin ticari ismi yerine, aktif maddelerinin verilmesine, 5- Proje "Özet" ve "Abstract" kısmından "insan sağlığına zararlı olan türlerin içeriklerinin belirlenmesi" ifadesinin çıkarılmasına, 6- Zehirli yabancı otlar ibaresinin projeye ve başlığa eklenmesine, Proje başlığının "Ege Bölgesi Ispanak Üretim Alanlarında Bulunan Yabancı Otların Tespiti, Zehirli Yabancı Otların Ürüne Karışabilirlik Durumlarının Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması" şeklinde revize edilmesine karar verilmiştir. 7- Survey çalışmalarında çerçeve sayılarının yeniden düzenlenmesine, yabancı ot sayımları için 1 m² lik çerçeveler kullanılmasına karar verilmiştir. <p>Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>			

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Ispanak Üretim Alanlarında Görülen Zehirli Yabancı Otların Belirlenmesi ve <i>Datura stramonium</i>'un Mücadele Olanaklarının Araştırılması.
	Lider	:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKTAE)
		:	İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)
<p>Alınan Kararlar :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Projenin öncelikli olduğuna ve çalışılması gerektiğine, 2- Proje metodunda belirtilen 'Yabancı Ot Türlerinin İçeriklerinin Belirlenmesi' kısmının çıkarılmasına, 3- Proje özet bölümünden ıspanak üretim miktarını belirten cümlelerin çıkartılarak, metodun kısaca verilmesine, 4- Proje metninde amaç ve gerekçe bölümlerinde üretim değerlerinin gözden geçirilmesine, 5- Literatür özetinin gözden geçirilmesine, bu bölümün sonuna araştırmanın mevcut bilgi birikimine ne gibi katkıda bulunacağını belirttilmesine,			

- 6- Araştırmacıların yönetim düzenindeki iş paketinin detaylandırılmasına,
- 7- Survey tablosunun gözden geçirilmesine,
- 8- Anahtar kelimelere *Datura stramonium*' un eklenmesine,
- 9- Kaynakçanın gözden geçirilmesine,
- 10- Desmedipham etkili maddesinin çıkarılmasına,
- 11- Proje başlığının "Doğu Akdeniz Bölgesinde Ispanak Üretim Alanlarında Bulunan Yabancı Otların Tespiti, Zehirli Yabancı Otların Ürüne Karışabilirlik Durumlarının Belirlenmesi ve *Datura stramonium*' un Mücadele Olanaklarının Araştırılması." şeklinde revize edilmesine, proje metninde buna göre düzeltilmesine,
- 12- Survey çalışmalarında çerçeve sayılarının yeniden düzenlenmesine, yabancı ot sayımları için 1 m² lik çerçeveler kullanılmasına

Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Ispanak Üretim Alanlarında Sorun Olan Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Fulya BAŞARAN (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Hilmi TORUN (Adana BMAE)
		:	Bülent BAŞARAN (Tokat OKGKTAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli olduğuna ve çalışılması gerektiğine,
- 2- Proje metodunda belirtilen 'Yabancı Ot Türlerinin İçeriklerinin Belirlenmesi' kısmının çıkarılmasına,
- 3- Proje metoduna 'Yabancı Otların Ürüne Karışma Durumu' yönteminin ilave edilmesine,
- 4- Proje başlığının "Marmara Bölgesinde Ispanak Üretim Alanlarında Bulunan Yabancı Otların Tespiti ve Zehirli Yabancı Otların Ürüne Karışabilirlik Durumlarının Belirlenmesi" şeklinde revize edilmesine, proje metninin de buna göre düzeltilmesine,
- 5- Özet, amaç ve gerekçe, PSUP kısmındaki ifadelerin raportör görüşleri doğrultusunda tekrar gözden geçirilmesine,
- 6- Yönetim Düzeni kısmında katkı payları toplamı 100 olacak şekilde düzenlenmesine,
- 7- Survey çalışmalarında çerçeve sayılarının yeniden düzenlenmesi, yabancı ot sayımları için 1 m² lik çerçeveler kullanılmasına karar verilmiştir.

Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür

4.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesi Ispanak Üretim Alanlarında Sorun Olan Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Nagehan Çil TURGUT (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Esra ÇİĞNİTAŞ (Antalya BATEM)
		:	Mine ÖZKİL (Adana BMAE)
<p>Alınan Kararlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Projenin öncelikli olduğuna ve çalışılması gerektiğine, 2- Proje özetinin yeniden düzenlenmesine, 3- Literatür özetinden amaç ve gerekçeye uygun olmayan literatürlerin çıkarılmasına, 4- Survey çalışmalarında çerçeve sayılarının yeniden düzenlenmesine, yabancı ot sayımları için 1 m² lik çerçeveler kullanılmasına, 5- PSUP'un yeniden gözden geçirilmesine, Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları başlığı altında yer alan "Zirai mücadele teknik talimatları ve standart ilaç deneme metotları ihtiyaç duyulması halinde revize edilecektir" ifadesinin çıkarılmasına 6- Anket çalışmalarında kullanılacak anket formunun projeye eklenmesine, 7- Eğitim çalışmalarının nasıl planlanacağını belirtmesine, 8- Proje yönetim düzeninin projeye uygun olarak yeniden düzenlenmesine, 9- Proje metodunda belirtilen 'Yabancı Ot Türlerinin İçeriklerinin Belirlenmesi' kısmının çıkarılmasına, 10- Proje Metoduna 'Yabancı Otların Ürüne Karışma Durumu' yönteminin ilave edilmesine, 11- Proje başlığının "Karadeniz Bölgesinde Ispanak Üretim Alanlarında Bulunan Yabancı Otların Tespiti ve Zehirli Yabancı Otların Ürüne Karışabilirlik Durumlarının Belirlenmesi" şeklinde revize edilmesine karar verilmiştir. <p>Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>			

7.	MÜNFERİT PROJELER
----	--------------------------

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/04-02
	Proje Adı	:	Adana İli Ayçiçeği (<i>Helianthus annuus</i> L.) Ekim Alanlarında Yabancı Ot Türlerinin Saptanması ve Mücadelesinde Kritik Periyodun Belirlenmesi
	Lider	:	Mine ÖZKİL (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)
		:	E. Arzu ELİBÜYÜK (Ankara ZMMAE)
<p>Alınan Kararlar:</p> <p>1-Sonuç raporunun kabul edilmesine,</p> <p>Alınan karar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.</p>			

Yürürlük Durumu: Proje sonuçlanmıştır.
Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI: Adana illinde ekim alanları hızla artmakta olan ayçiçeği üretim alanlarında bulunan yabancı ot türlerinin tespiti ve ayçiçeği üretim alanlarında ekonomik bir mücadele yönteminin geliştirilmesi açısından yabancı otlarla en uygun mücadele zamanının saptanması için kritik periyot döneminin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışma sonucunda elde edilen sonuçların Entegre Mücadele veri tabanına katkıda bulunacağı ve yabancı otlarla mücadelede bu programların daha etkin uygulanmasına ve tarımın sürdürülebilirliğine yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI: Bu çalışma sayesinde üreticiler, ilaç bayileri, Tarım ve Orman Bakanlığının il ve ilçedeki teknik elemanları bilgilendirilerek hangi yabancı ot türleri ile mücadele edecekleri ve hangi dönemde mücadele etmeleri gerektiği hakkında bilgi verilecektir. Bu durumda üreticilerin gereksiz yere herbisit ve diğer mücadele yöntemlerinin kullanımı engelleneceği için girdi maliyetleri azaltılarak, üreticinin kazancı artacak ve üründe uygun zamanda yapılan mücadele ile verim artışı sağlanarak milli ekonomiye katkı sağlanacaktır

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Adana ili ayçiçeği ekim alanlarında sorun olan önemli yabancı ot türlerinin tespit edilmesi, bunların yoğunluklarının belirlenmesi ile mevcut durumun ortaya çıkarılması sağlanmıştır.	Çalışma sonucunda yabancı ot florasının belirlenmesinin yabancı otlarla mücadelede ve tarımın sürdürülebilirliğinde entegre yönetim programlarının daha etkin uygulanmasına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.
2	Adana ili ayçiçeği ekim alanlarında kritik periyot süresi 16.- 86. gün olarak tespit edilmiştir.	Yağlık ayçiçeği için elde edilen bu veriler, başta yağlı tohum üreticileri, sektör temsilcileri ve araştırmacılar olmak üzere sempozyum veya kongrelerde paylaşılacaktır. Elde edilen bu verilerin Ayçiçeği Entegre Mücadele ve Zirai Mücadele Teknik Talimatlarında yer alması önerilecektir. Broşür hazırlanarak elde edilen bulguların tarım teşkilatlarına ve üreticilere dağıtımı yapılacaktır

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ceviz (<i>Juglans regia</i> L.) Yeşil Meyve Kabuk Ekstraktının Biyoherbisidal Potansiyelinin Araştırılması
	Lideri	:	Fulya BAŞARAN (Yalova ABKMAE)
	Raportörler		Dr. Nazife TEMEL (Adana BMAE)
			Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1- Projenin öncelikli olduğuna ve çalışılması gerektiğine, 2- Petrilere uygulanacak 6-7. ml'lik sıvının uygun olacağına, 3- Doz etki denemelerinin imkan varsa gece gündüz sıcaklıkları farklı ayarlanabilen iklim dolaplarında yürütülmesine, 4- Saksı denemelerinin iki hafta yürütülmesi yerine, 28. gün sayımlarının yapılmasına, 5- Çizelge, iş durumu ayarlanarak, zamanlama dikkate alınarak tekrar doldurulmasına, 6- Projeye akademik camiadan yabancı otçu bir hocanın danışman olarak eklenmesine, 7- Tohumların çimlenme kriteri olarak, 0.2-0.5 mm gibi minimum bir ölçü verilmesine, 8- Mikro-plot denemelerinin 0.25 m² yerine 1 m² olarak ayarlanmasına, 8- Bütçenin arttırılmasına, 9- Projede yer alan araştırmacı Selma ÖZYİĞİT ile ilgili isim değişikliğinin yapılarak netleştirilmesine, 10- Proje materyalinde yer alan Yalova 3 çeşidinin, yaygın olan Ceviz çeşidi ile değiştirilmesine, 11- PSUP'un gözden geçirilerek genişletilmesine, 12- Arazi çalışmalarında otlu ve otsuz parsellerin karakterlere eklenmesine, 13- İnkübatörde yapılacak çimlendirme denemelerinde ışıklanma sürelerinin dikkate alınmasına, 14- Proje yönetim düzeninin yeniden yazılmasına, <p>Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile kabul edilmiştir.</p> <p>Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.</p>			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/18/A2/P4/490
	Proje Adı	:	Aspirde Yabancı Ot Yönetimi
	Lideri	:	İstem BUDAK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler		Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
			Özcan TETİK (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: <ol style="list-style-type: none"> 1- Proje lideri İstem BUDAK mazereti nedeni ile toplantıya katılmadığından aynı Enstitü Müdürlüğünden Okan GÜZEL tarafından devam eden proje olarak gruba bilgi verilmiştir. 2- Proje lideri Dr. Ahmet Tansel SERİM'in kurumdan ayrılması nedeniyle yardımcı araştırmacı İstem BUDAK'ın proje lideri olarak görevlendirilmesine, kurum değişikliği			

yapan Dr. Ünal ASAV'ın projedeki görevinin devam etmesine, Okan GÜZEL ve Ayşe Nur ULUSOY'un projeye yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine,

- 3- Deneme kurulan alana yakın yapılan buğday ilaçlaması sırasında deneme parsellerindeki aspidelerde fitotoksik etki saptandığı için denemeye devam edilemediğinden, projenin 1 yıl uzatılmasına, 2022 yılı Proje Değerlendirme Grup Toplantısına (PDG) projenin gelişme ve sonuç raporlarının birlikte getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2022 PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/20/A2/P1/1549 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Adana ve Osmaniye İleri Yerfıstığı Ekim Alanlarında Sorun Olan Ana Zararlı Yabancı Ot Türlerinin ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Dev Horoz İbiği (<i>Amaranthus palmeri</i>) ve İri Yapraklı Sütleşen (<i>Euphorbia heterophylla</i>)'nın Gelişme Biyolojileri ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
Alınan Kararlar:			
1- Proje lideri tarafından bilgi verilmiştir			
2- Projenin biten kısımlarının yayınlanabileceğine karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

8. BİLGİ PROJELERİ

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	YENİ TEKLİF
	Proje Adı	:	Mısır ve Pamukta Yabancı Ot Kontrolünde Derin Öğrenme Yöntemiyle Hassas İlaçlama Makinesi Prototipi Geliştirilmesi (BİLGİ)
	Lider	:	Oğuz Fehmi ŞEN (Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi)
	Kurum Sorumlusu	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1-Proje Kurum sorumlusu Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.			
Yürürlük Durumu:			

2.	Proje No	:	YENİ TEKLİF
	Proje Adı	:	Damla Sulama-Tava Sulama Yöntemlerinin Kullanıldığı Çeltik Alanlarında Biyotik Faktörlerin Belirlenmesi ve Agroekosistemin Yönetim
	Proje Lideri	:	Biröl MIHCI(Bornova ZMAE)
	Araştırmacı	:	Ufuk ÇATIKKAŞ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
		:	Dr.Mehmet DUMAN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Melis SEİDİ (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:			
1-Proje yürütücülerinden Ufuk ÇATIKKAŞ (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.			
Yürürlük Durumu:			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/TSKAD/G/19/A9/P3/01-1 (BİLGİ)
	Proje Adı	:	Çeltikte Damla Sulama Sistemlerinin Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Ülkesel Koordinatör	:	Doç.Dr. Ulviye ÇEBİ
	Kurum Sorumlusu	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1-Proje Kurum Sorumlusu Dr.Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.			
Yürürlük Durumu:			

2.	Proje No	:	TAGEM/TSKAD/G/19/A9/P3/01-1 (BİLGİ)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi'nde Açık Alanda Yetiştirilen Biberde Sorun Olan <i>Cucumber mosaic cucumovirus</i> (CMV)'un Epidemiyolojisi ve Kontrol Stratejilerinin Geliştirilmesine Yönelik Araştırmalar
	Proje Lideri/	:	Sabrive ÖZDEMİR
	Araştırmacı	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1-Proje yürütücülerinden Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.			
Yürürlük Durumu:			

3.	Proje No	:	TÜBİTAK 1001 - 1190525 (DOKTORA-BİLGİ)
	Proje Adı	:	<i>Amaranthus Palmeri'</i> nin Gediz Havzasında Yaygınlık ve Yoğunluğu ile Havzada Önemli Olan Bazı Tarla Bitkilerinde Mücadele Olanaklarının Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Ufuk ÇATIKKAŞ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1-Proje lideri tarafından Ufuk ÇATIKKAŞ (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir			